

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

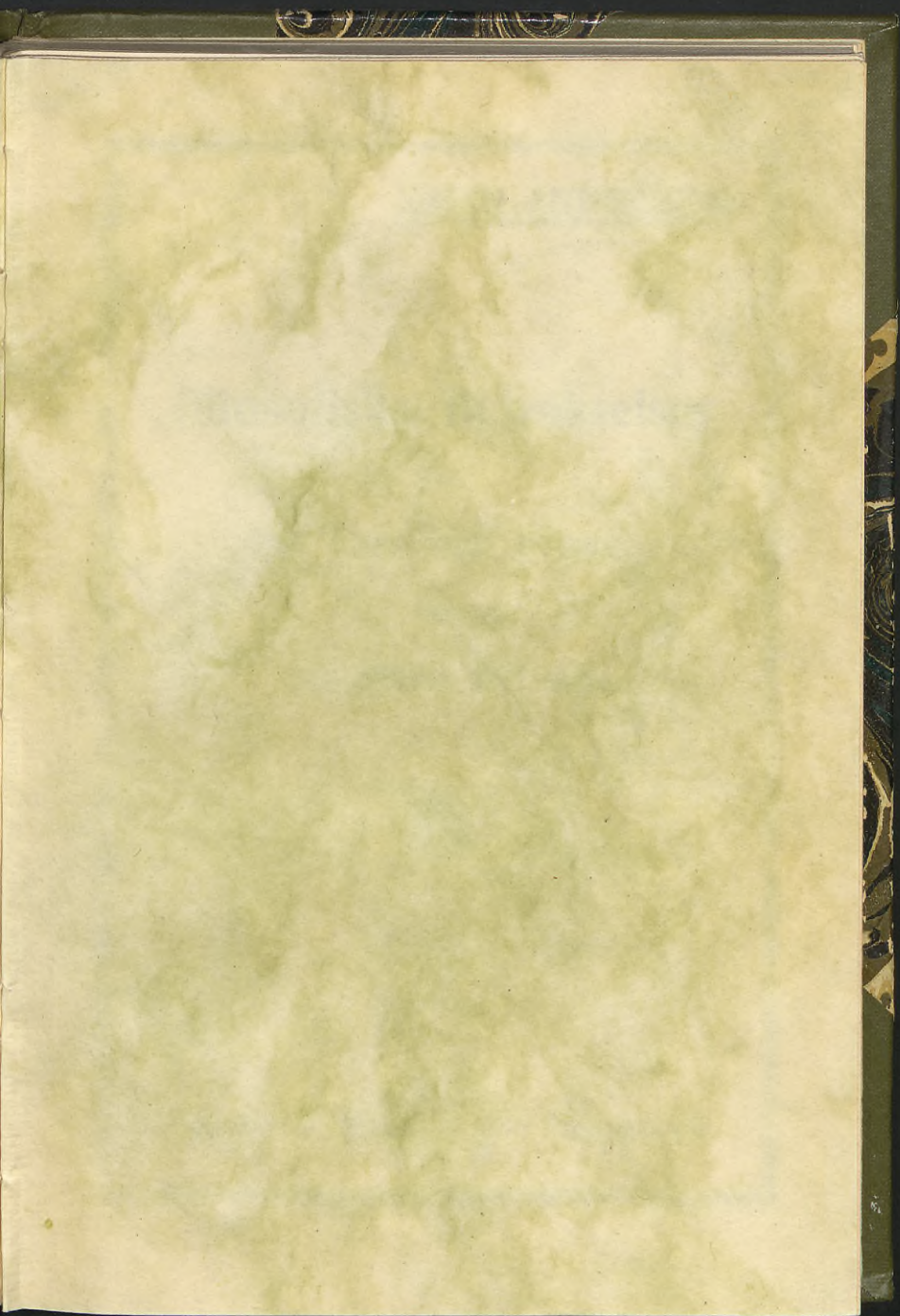

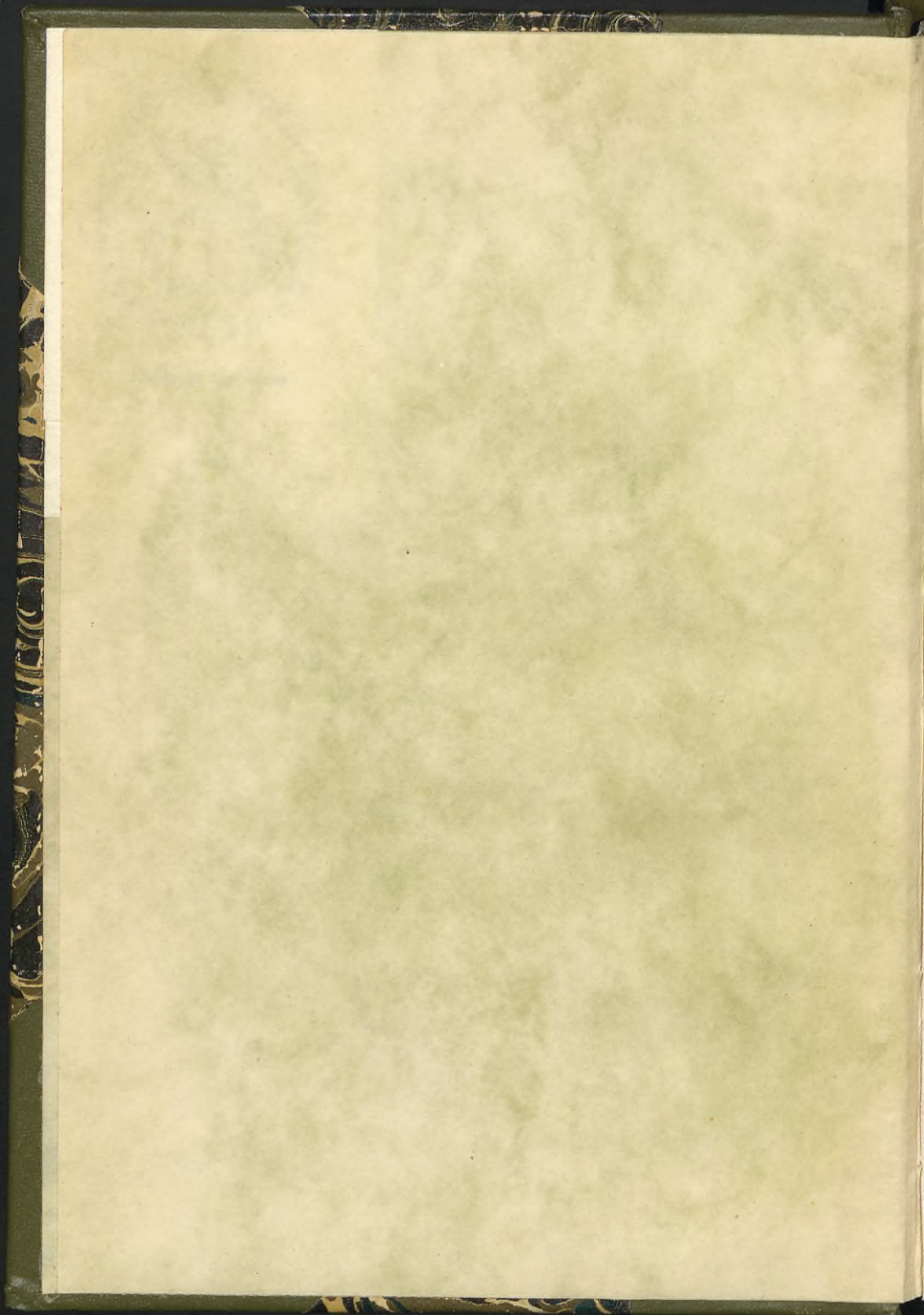

Allmänna Sektionen

Litt.

Sv.

2/2/24 *10/10/24*

KARIN ANDERSON

Filosofiska Beträktelser

på vers och prosa

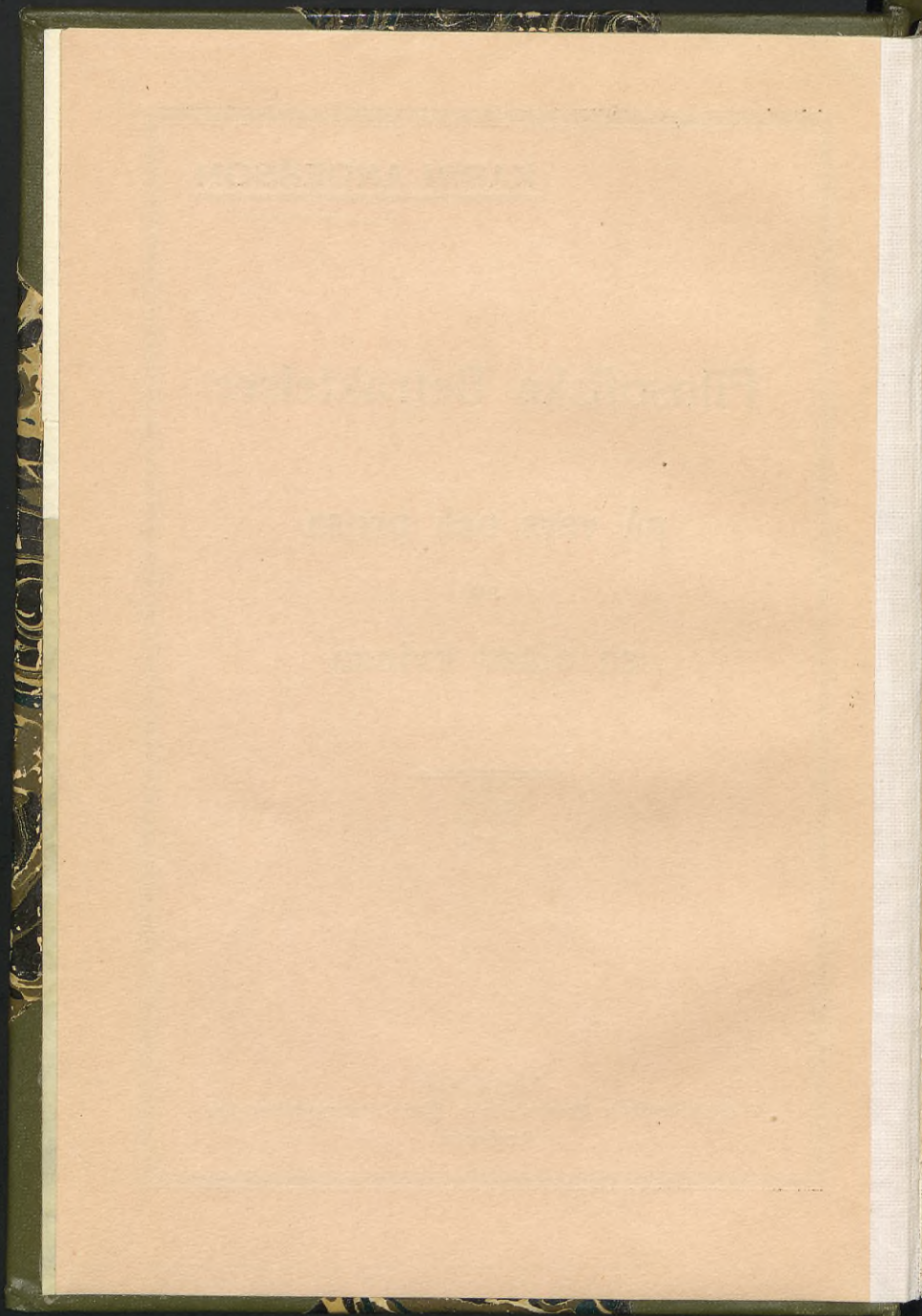
av

en olärd kvinna

Eget förlag

I distribution: Bergströms Effr:s Pappershandel
Mariestad

KARIN ANDERSON

Filosofiska Beträktelser

på vers och prosa

av

en olärd kvinna

Eget förlag

I distribution: Bergströms Efr:s Pappershandel
Mariestad

KARIN ANDERSSON

Filosofiska Beträktelser

på vers och prosa

af

en lärfd kvinna

MARIESTAD
MARIESTADS TYPOGRAFISKA ANSTALT
1913

INNEHÅLL.

Visor med allvar i.

	Sid.
Trona	3
Mänkokärlek	4
Kvinnan	5
En drottning	6
Flit	9
Samvetsglädje	10
En liten sång	11
Svartsjuka	12
Frihetsrosor	14
Den ärligaste	15
Människa	16
Vad är väl jag.....	17
Sångens bölja.....	18
Lär mig att älska folken.....	19
Luktärterna och jag	20
Barn	21
Ett tack till far, ett tack till mor	22
Arbetsglädje	23
Till en okänd vän	24
En feg kvinna	25
Ingen ros	27
Ord	28
En liten dikt till Anna.....	29
Vackra minne	30
Emellan himmel och jord...	30
Mitt liv.....	31
Frid med världen	32

Visor om våren och naturen.

	Sid.
Sjung om den unga våren...	35
Tack till naturens gud	35
Snösippan	37
Vacker afton	38
Våren	40
Skogen	41
Mitt fosterland.....	44

Noveller.

Hilda Kristina Pettersson ...	47
Innevånarna å ett litet torp i skogen	90

Sagor och annat.

En saga och en predikan...	97
Njutningsbegär	112
Mitt minne av Strindberg...	116
Du skall inga andra gudar hava för mig	117
Kometen	123
Humor	124
Byströms Karolina	125
Smultronsgumman	125
Duktige Pettersson.....	128
Munterhet	129
Den nye trädgårdsmästaren	129

	Sid.
Lundström och hans hus- hållerska	131
Hoppfallerallera	133
Nätt på lea	134
Han tog fel	135
En katt	139
En piga	140
Förlovning (En glad saga)...	141
Aklejornas familjehem	144
Bröllopsmorgon	149

Kärleksvisor.

Fjäriln	155
Ägde jag tro	156
Den siste riddaren	188

	Sid.
Ögon som tillbad	160
Flickan på blomsterängen... 164	164

Barnvisor.

En barnasång	167
Förr en gång	168
Lekande kattungar	169
Tusenskönan	170
Greta	171
Tuppens sång	172
När jag blir stor en gång... 173	173
Andreas äventyr	174
Byströms höns	175
Vaggevisa	176
Lille Olles visa	177
Vaggevisa	179

Visor med allvar i.

	584
Lustfärd till Vasa borg	174
Sången	174
Hörsälfrätt	175
Natt på Is	176
Här tog de	177
En kväll	178
En natt	179
Söndagskvällen till Vasa	180
Skolemans föreläsning	181
Söndagsmorgon	182
Kärleksvisor.	
Färd	183
Agde jag in	184
Den siste ridfäst	185

En kväll	186
En natt på Vasaborgen	187
Sången	
En kväll	188
En natt	189
Lektors kammare	190
Lyckad kärlek	191
Gråt	192
En kväll	193
Har jag ditt sin en gång	194
Anders Svante	195
En kväll	196
En natt	197
Vagnvagn	198

i visor med allvar

Trona.

Det är gott att hava trona,
den ger livet själv sin krona.
Förr man gick därför i döden
under smärtor, var det av nöden?

Nu det finns en tvivlets skara
som ej tror på något; bara
uti last och efter njutning strävar;
kraft att njuta själv den jävar,

som sig ej vill fostra dana,
och till livets grund och renhet mana,
lära sig att livets lycka
mänskokärlek bäst vill smycka.

Mänskasonens rättfärdighetskrona
låt ej dess värde dött för dig förtona.
Biblen är en själens örtagård,
som kan giva idén vacker vård.

Det som Paulus säger,
är ord, som livets pärlor äger.
Låt det till dig nu få komma
och bliva här i tiden ditt liv till fromma.

Ditt verk, din gärning och det liv du äger
är det ju, som ger evigheten seger.
Den kan lyckligt lämna tiden,
vars dag av mänskokärlek är förliden,

och som tro på livet äger
 viljekraft och arbetsglädje, som till lycka väger;
 och man ser hans plats står tom,
 minnes ock den dag han kom.

Och hur lugnt han gick ur tiden,
 när han såg sin dag förliden.
 Tro, hopp och mänskokärlek,
 kraft att offra sig gör livet härligt.

Har man så på vägen med sig trona
 och till rättesnöre mänskosonens rättfärdighets-
 krona.

Fattigdom och rikedom, som var en Davids bön
 blir givet också oss som bön och lön.

Mänskokärlek.

Mänskokärlek gudaborna gåva,
 du kan liv och frid din ägar, lova;
 kraft att glömma bort de bittra orden,
 bädda dem djupt ned i jorden.

Mänskosonen har dig visat vägen.
 Om den blir brant, bli ej förlägen:
 största möda skänker oftast lagern,
 mörkast är det förre dagern.

Mänskokärlek är som vårens siska
 håller livets rosor för dig friska.
 Solskensvackra, glada blickar
 alltid den ifrån sig skickar.

Allt vad vi av nästan vilja hava,
 måste vi som frö hos den begrava
 Mänskokärlek, gudahorna gåva,
 Ord finns ej, som dig kan lova!

Kvinnan.

Strid nu tappert för att målet vinna!
 Bär dygden hem till varje kvinna!
 Moderskap och all den kraft det kräver
 är det ej det, som oss med livet sammanväver?
 Finns väl i världen någon enda kvinna,
 som det målet ej vill hinna?

En kvinna, som sin dygd försakat,
 kan säga oss, hur bittert livet smakat.
 Att slutas jämt i okänd famn
 och ej ens veta mannens namn,
 det guldet han föraktfullt skänker
 det skär i hennes hjärta, när det blänker.

En man att ensam älska det är kvinnans
 drömda himmel,
 hennes diktan, hennes mål i världens vimmel.
 Ett hem, där hon äger barn, där hon är maka,
 — för lycklig kärlek kan hon allt försaka —
 den tanken föddes långt, innan hon blev stor:
 fyraårig leker hon sin dockas mor.

En fallen kvinna glömmet ej den dag
 hon lärde sig, att allt var blott bedrag.
 Den aktningen, som förr var hennes arvedel,
 den fanns ej mer, och det var hennes fel.
 Hon gav sig ju förutan tro.
 Fanns någon nu som byggde henne hem och bo?

Hon såg på dem, som funnit detta allt,
 och hennes liv blev tomt och kallt.
 Hon blev bitter icke glad,
 tog i lasten nya bad,
 och så gick åren tomma hän,
 — men kvar i minnet stod oskuldstiden
 ren och vän.

En drottning.

I mitt högaktningsrike
 var det fäst som ej mer haft sin like.
 Några män sutto på stolar,
 vars initalier voro av guld.
 Själv gick jag omkring i kjolar,
 silkessömmade och broderade för gästernas skull.

Det var midsommarfäst,
 majstången stod rak och stel som en präst.
 Men blommorna på den vinkade glatt,
 talade om huru ståtligt männen på stolarne satt.

Där satt en mycket ung, ljus och bekant,
 och strax man såg att han var intressant.
 Men vackrast voro hans ögon blå,
 blicken, som kom ur dem då,

var god, förstående, fin.
 Den minde mig om både druvor och vin.
 Och sen hans glada livfulla sätt.
 Kanhända var han en smula sprätt.

Men han var en vän utav livet och allt
 som kunde kläda livet i vacker gestalt,
 livet, som leves fullt och rikt.
 På alstringsstigen plockande rosor och slikt.

Och detta hade gjort hans själ fri;
 mycket han sökt och mycket han funnit däri.
 Och ögats vackra och vänliga bild
 var spegeln av själen så god och mild.

Så satt på en stol en väldig man,
 mer än en sådan jag aldrig fann,
 hans yttre såg man ej, för hans själ var för stor,
 det största snille var hans konungslige bror.

Kronprins själv uti sagornas rike,
 skämtet i allvaret har sin like,
 detta vill jag visa och lära mitt folk,
 så blev han deras bästa, vackraste tolk.

Initialierna på hans stol lyste mäst
 av återsken från anden hos min storslagne gäst.
 I hans sätt var resignation
 och styrkan däri befäste hans konungsliga tron.

Omkring bland mina gäster
 gick med koketta gester
 ett ljust lekande barn.
 Allas tankar fastnade i dess garn.

Drottning var hon i det skapande rike
 som uti barnet har sin like.
 "Mor", sade flickan milt och glatt,
 "jag växer till både dag och natt.

“Då växer väl också mors lilla katt?”
 Alla brusto ut i skallande skratt.
 Katten var sydd på fabrik
 och växte aldrig utan blev jämt sig lik.

Självs blev jag allvarsam.
 Vy efter vy, för min fantasi kom fram.
 Hur odlade vi örtagården i barnens själ,
 växte det vackra blommor där och trivdes de väl.

Eller var det pappersblommor gjorda på fabrik
 som ej kunde växa utan blevo sig lik.
 Och den aktning vårt barn för oss skulle få,
 var det aktning som i skärseld kunde bestå.

Eller konstgjord sådan som ej kunde förnä
 att leva och växa, trivas också
 i barnets fria, glada själ.
 Så att barnet kunde slippa vara vår träl.

Och glädjas över att vi givit det livet
 med tillgiven aktning för mor och far,
 och över att allt av kärlek var givit
 till barnet som livets välsignelse bar

med sig till oss när det kom,
 för att bliva det mål som vår lycka bad om.
 En del av oss självs en fortsättningslänk
 som blivit vår rikaste lyckoskänk.

Befryndat oss med vår rikaste kraft.
 Givit oss skapargåva, där vi självs ingen haft.
 Givit ledsnaden fötter så den flytt sin kos
 blivit vår möda, vår vila därhos.

Vi skulle ju dana dess ve och dess väl.
 Skänka dess kropp sundhet och detsamma dess själ.
 Allvarligt var kallet, att vara mor och far,
 sin egen lön det med sig bar.

Flit.

Flit det är, som skall sin man belöna,
 den skall varje företag med framgång kröna,
 giva livet själv sin egen lycka
 och dess man med krona smycka.

Flit det är, som hemmet adlar
 och ger ägarn mogna dadlar,
 fattigdomen flyr ur huset
 och tar med sig allt som ej kan ses i ljuset.

Flit det är, som kan i tro bevara
 hoppet ifrån tvivlets fara
 helga vilan njutningen med kraft,
 mana fram dess bästa saft.

Flit det är, som snillet kröner
 och dess möda bäst belöner,
 segern, hårdast vunnen,
 blir av vinnarn bäst befunnen.

Samvetsglädje.

En livets lycka det finns,
som genom möda och trohet vinnns.
En samvetsglädje jag vet
och denna heter rättfärdighet.

Den vackert ägarn till prydnad klär,
hans anletsdrag honom vittne bär,
och han är fri, han är ingens träl,
frihet bor i hans liv, hans själ.

I regn och solsken, blir han sig lik,
han äger barnatro, och den gör rik.
Och liksom skogens mång' stolta träd,
hans liv till gagn blir som fältens säd.

Naturen själv är hans riddersman,
en bättre sådan man sällan fann.
Naturens Gud hade harmoni,
och skönheten den står honom bi.

Och hoppet viskar i trädens blad,
små blommor stå där i vacker rad,
och tomten går där så glad omkring,
han viskar, viskar om många ting,

Däri är prosa och poesi
och skogens liv sig visar däri.
Men tomtens vaka och tomtens sång
den finnes natten lång.

Fast osynlig han finnes det känns så väl
han styr ju skogen med harmoniens själ.
Hans gode ande går däromkring
och viskar, viskar om gyllne ting,

om samvetsglädje, en vacker makt
om skönheten som en livets akt,
om njutningen, som en pärla skär
och lär oss hålla den pärlan kär.

En liten sång.

“Sjung om hur människosonen görande väl gick omkring,
glädjande fattiga hjärtan, ägande själv ingenting“.
Denna sång hörde jag en dag sjungas
av en barnaröst, med en ton, som endast är de ungas.
Det var en liten tolvårs flicka, som gick på fabrik.
Sången hon sjöng var på försakelse rik.

Det var därför den hos den lilla vunnit harmoni.
Vad ägde hon väl? vad skulle hon bli?
Ej kött eller blod så mycket som behövs
till livet här, medan livet utövs,
att växa sig stark, fick hon försaka,
fick aldrig veta vad frodighet kunde smaka.

Den kvava luften och dammet
tuktade hälsan och gav lungan slammet.
Hyn blev blek av kaffe, som hon fick av mor,
och som hon skulle giva sin flicka, när den blev stor.
Kaffe och bröd var maten på fabriken.
Människorna där liknade mäst liken.

Min lilla sångerska såg jag aldrig mer
men hörde att det gått henne, som det gått fler:
hon hade fått barn förutan far,
ty han som härtill skyldig var,
han tyckte sig för rik och fin
och sade henne med så stolt min:

“Aldrig kunde jag tro, att det skulle bli barn av
vårt umgänge i den kammaren så kvav.
Ja, det är väl, vtt ingen har sett,
hur jag mot lilla flickan har skrattat och lett“.
Nu vill vår herre betala med mynt,
det var hans rättfärdighetspynt.

Den lilla modrens liv blev mycket kort,
hon likt en blomma vissnade bort
och tog i graven med sig sin sång.
Så går det med hängivna kvinnor mången gång,
i deras ställe kommer en kall och förnäm,
som är mera till hustru åt desse herrar bekväm.

En som kan med slöa blickar se
hur livet för fabriksarbetare sig vill te.
Men mannen önskar uti bättre stunder
tillbaka den hängivenhet som hos den lilla fanns under,
allt hennes liv, inunder hennes sång.
Och minnet kommer till honom gång på gång.

Svartsjuka.

Jag vet en man, en helt bekant,
Det är en satans livdrabant.
Han gör din håg så tung och mörk.
Om du är stark som vårens unga björk,
så tror jag han till sist ifrån dig går
och finner nya människospår.
Men skämtar du och bjuder honom kvar,
en fredens fiende du hos dig har.

Han plockar rosorna i äktenskapets örtagård,
 om du om dem ej tager trogen vård.
 Hans fantasi är kvick och rik,
 är full av spökeri och mörkret lik.
 Han fängslar dig och gör sig helt bekant.
 Till slut blir han ditt livs underpant.
 Och alltid är han och du på vakt.
 Ert hela sätt det föder mörkt förakt.

Och sen Ni blivit vänner riktigt båda två,
 kan du vara säker varje dag en bjudning få
 ifrån det mörka kungahus,
 där varest det ej brinner ett fridens ljus.
 Ljus är där nog, ja, övernog bevars;
 vid lågans sken din själ förfars.
 Än frossar du uti ditt martyrskap,
 än skymtar fram för dig din galenskap.

Men vännen leder dig tillbaka på sin stråt,
 där ni kan troget följas åt.
 Och snart är du så flink som han
 att plantera ogräs så att inga blommor växa kan.
 I äktenskapets vackra örtagård
 står nu en gravsten över friden vård.
 Kanhända önskar du veta vännens namn?
 "Svartsjuka" är det du tagit så varmt i famn.

Och se'n, min vän, du får för din gästfrihet pris.
 Han smäller dig med tuktans hågkomstris.
 När det blir något sent,
 ser du, vem det var, du smekte med så lent,
 och rosorna i din örtagård,
 de träda praktfullt för din inre vård;
 i så klart sken som aldrig förr
 du ser och vet, för vad du stängde hjärtats dörr.

Och detta för så ringa pris!
 Det kommer om och om igen ditt tuktans ris.
 I nattens stilla tysta dröm
 du ser din örtagård med doft så smeksamt ömt,
 och allt det ogräs, som du sådde där
 det träder för din hågkomst fin och skär.
 Din stolthet och ditt eget jag
 vill tysta smärtan utav piskans slag.

Då möter du uppå din stig
 en annan vän, han bugar djupt och presenterar sig.
 "Förlåtelse, det är mitt namn",
 så säger han och tar dig stillsamt uti famn.
 Hans kyss på pannan gör dig åter fri.
 Du säger: "Min var skulden", och så följas ni
 framåt på stigen genom livet,
 och alla ser, att du en annan blivit.

Och om ditt minnes vackra örtagård
 tar tystnaden sig trogen vård,
 och i ditt sinne står det kvar,
 att förr en gång du lycklig var.
 Och medlen härtill var hängiven tro.
 det var detta, som gav lycka i ditt lilla bo
 och arbetet där hade sin egen ro
 av kärlek, för att den skulle växa och gro.

Frihetsrosor.

Frihets rosor växer där för mina fötter.
 Glädje heta dessa rosors rötter.
 Åter ser jag livet lätt och andas
 och med fröjd för mig nu livet blandas.
 Väven åter för mig väves samman
 utav fröjd och lust och gamman.

Fri och glad som uti forna dagar
 leker allt, oeh allt behagar.
 Bojan, som mitt liv begärde,
 ormen, som sig uti barmen närde,
 utav guld den glänste fager,
 bort, långt bort ifrån mig drager.

Lilla flickan åter leker
 livet hon välsignar, smeker.
 Prosan den är ock tillstädes.
 Men jag sjunger, skalkas, ler och glädes;
 utav lust och fröjd och gamman
 väves väven åter samman.

Den ärligaste.

Uppå Hunneberg sutto två hushållerskor
 och talade om diktning och slikt.
 En mörkhyad student spatserade förbi. Hans hår stod
 i knorr.

Vår studerande tyckte ej det talet var hushållerskor likt;
 han trodde de skulle tala om bakelser och kalas,
 där det var bal med siden och fras.

Den ena läste högt en stund.
 Vår student han gjorde omkring dem en rund.
 Då sade den äldsta på sitt ärliga sätt:
 "Det är en författarinna, jag har i sällskap helt nätt".
 Den andra hade börjat att sticka under stol
 med sin egen älsklingstanke och sol.

Hon ville lysa och bliva sedd,
 men nu satte hon ljuset under skäppan,
 Och därför blev hon beledd.
 På berget, i skogen och i täppan
 var hon det hennes ande bjöd,
 och därför gav hon sin kamrat andligt bröd.

Hennes kamrat var ärlig från början till slut
 och sade, att boken den skulle ges ut.
 Hon själv hade funnit mycket därti,
 som andra till välsignelse kunde bli.
 Men författarinnan var ej längre en ärlig själ:
 hon hade börjat bli förställningens träl.

Och hennes förställning förstörde en dag,
 det som blivit den andra till lycka och lag,
 all hennes dyrkan försvann helt fort,
 hennes ärlighet sade mer än hon ville och bort
 säga. Men se hon väckte sin vän,
 som kastat förställningen och blev sig själv igen.

Människa.

För de, som det vackra namnet mänskor bära,
 vackert är att hålla Gud och goda lagar uti ära
 och sitt liv i glädje leva.

En glad människa vill ej i ondska treva.

Sund livsglädje det är en livets krona;

låt den ej i lasten få förtona.

Röda tråden låt den fram sig bryta,
 den vill ju om livets lycka skryta.
 Ondskan ger blott ofrid uti själen,
 den är till för tvivlaren och trälen,
 har intet lugn och inga prosor
 bara lögn och svek och glosor.

Mänskan det är ju skapelsens krona;
 låt det ej i tomma ord förtona.
 Bär det fram i ljus och ära
 och låt glädjen livet bära.
 Människokärlek, låt den mana
 dig för vandrarn höja livets fana.

Vad är väl jag.

Vad är väl jag? Jo bara en liten kvinna
 som ville en vacker väg genom livet finna.
 Där det växte rosor och andra blommor,
 var härligt och roligt båd vinter och sommar.
 Med lekande liv så att sorgen den dog,
 och icke mig med sitt vemod bedrog.

Ja, jag är en liten, liten kvinna,
 som på skämtets livstrådar gärna vill spinna.
 Och jaga bort den tråkiga häxa,
 som med sin sorg vill hindra oss leva och växa
 i friheten trivas, leva och finna
 den glädje som vi där, endast, kunna vinna.

Sångens bölja.

Rid nu ut på sångens bölja
och låt fantasien glatt få följa!
Bryt så icke harpans stränger,
att ej sången till djupet tränger.

Visa så att kronan blänker,
fast ej guld den smycken skänker.
När dess strålgans ses i ljuset,
guldet bleknar då i gruset.

Glättigt mod och trofast vilja
skall dig ej från segern skilja.
Kraft, som orden framåt bära,
skänker kronan äkta pärlor skära.

Giv, ja giv av fulla hjärtan!
Giv! Du glömmnr därvid smärtan.
En gång blommor också lagern
som följer själen uti dagern.

Fast ej namn om själen virad,
den till kröning sist blir sirad.
Om den helt av kärlek ger sig
och av konstnärskärlek uti dikten ter sig

Buren fram av klara stjärnor,
ljusa såsom drömmens oskulldsfulla tärnor.
Fulla ord, av liv och glädje,
ord som munterhet och skämt förtälje.

Rid så ut på sångens bölja.
låt skönhetsens slöja den sången överhölja.
Att dess ton uti harmoni förklingar,
välljud, som lyssnaren till vila bringar.

Lär mig att älska folken!

Lär mig att älska folken du min Gud,
och klädas sen till deras sångarbruul,
uti sång och prosa giva
nya friska pärlor, som kan glädja som kan liva.

Mänskans hjärta, hennes sinne,
bliva hennes bästa minne.
Under livets svek och löje;
I dess möda, i dess nöje.

Tro och hopp det ser jag livas,
ljus och kärlek det kan trivas
uti varje mänskoboning.
Där det finns förlåtelse och försoning.

Jag vill sjunga för mitt folk och leka,
göra svenska hjärtan veka,
friska sånger mod och vilja
det skall bli den sångens lilja.

Sen ack död, vad gör mig livet
när till fullhet jag mig givit,
när mitt ljus det haver brunnit,
vad, om då jag själv försvunnit?

Låt kärlek till mänskan vara sångens pärla
gör den fri som fältens lilla sädesärla.
Liv och lager skall den i skötet bära,
i sin musik och i sin lära.

I den blåa skyn, skall sångens toner höras
harmoniska och klara ljud, skall från dess
strängar föras
ned i mänskans själ och sinne,
bli till födelse och liv därinne.

Luktärterna och jag.

Sätt in dessa luktärter prydligt och fint!
 Packa ej för fullt i byttan, så blomman blir pint.
 Se här är en ros den skall ställas bredvid,
 och dofta och smeka en liten tid.

För all del se efter, att ingen får pris
 för de blommor som jag odlat på chantilt vis,
 utan att jag blir rosad för egen del,
 och att ingen på mig och andra tar fel.

Det är rätt vanskligt att visa sig själv fram,
 och för stundom med sig nesa och skam.
 Men visst får man lov bjuda till,
 så att man kan bli rosad så mycke man vill.

Så tänkte trädgårdsmästaren och kände sig arm.
 Blicken var sällan fri och varm.
 Men senare lärde han sig att förstå,
 att det är bäst att offra sig ändå.

Ack livet är bittert bedrag och svek
 och blir ej alls någon lek.
 För den som ej skämtar och glömmer sig bort,
 det blir en proses av glädje så kort.

Det lyckas ej riktigt att vara sig nog,
 nej, därmed man ofta sin glädje bedrog.
 Men kan mänskan man älska, leka och le,
 vill livet sig rosenfärgat stundom te.

Kan jaget klädas i vacker skrud
 och giva sig själv för att lyda det bud.
 Allt vad vi giva, vi få tillbaka.
 Då kunna vi både leva och försaka.

Barn.

Vad vore livet utan barn
 med allt sitt fladder, allt sitt flarn?
 Nej barn det är livets heligaste prydnad.
 En barnaskara som för mor och far känner lydnad.
 Barnablicken, ja, den kan förtrolla,
 inför den jag känner mig liksom en nolla.

De små händerna, de små fötterna,
 hjälpa oss att knäcka livsnötterna,
 med sin kvicka jollrande lek och gång,
 de liva vårt sinne de muntra vår sång.
 Med all sin glans och allt sitt larm,
 utan barn vore världen arm.

En kvinna som äger lyckan vara mor,
 åt friska glada barn hennes äregirighet är icke stor,
 hon väntar uppå inget för sin egen del.
 Blir hennes barn tillfredsställda, är hennes lycka hel.
 Barnens ve och deras väl,
 det är de tankar som omspinna hennes själ.

En mor som till mänskor danat upp
 till ordning och lydnad av barn en hel liten trupp
 är mera att prisa som maka och kvinna
 än den allra fagraste konstnärinna.
 Hennes livslycka har varit dubbelt stor:
 hon har känt sin längtan stillad att få vara mor.

Och lever ju alltid efter sin död
 i barnet för vilket hon livsbudet löd
 för vilket hon gav sig i kärkek och tro
 och med makan byggde hem och bo
 där hon fann solsken där hon fann tröst.
 Säg livet blomma bli vår, sommar och höst.

Ett tack till far, ett tack till mor.

Så tack, ja tack, för vad ni gav!
 Visst ligger far ju re'n i grav,
 då dottern klätts till sångarbrud,
 och han förnimmer icke tacket's ljud.
 Ja det är tungt att komma sent,
 när man så väl med tack har ment.

Men ack, jag var så liten då
 och kunde det ej alls förstå.
 När ljusen brann på kistan där,
 som gömde allt, vad jag haft kär.
 En man, som alltid oförstådd,
 fast för sin finhet efterträdd,

gått genom tiden och sitt eget liv,
 gått under för dess split och kiv.
 Solen för dig ju barnen var.
 Så tackar jag dig, att du var min far.
 Och för den rikedom du givit mig.
 för sångens gåva är det, jag tackar dig.

Och för det tålmod, du ägde, far,
 tack, tack för den pärlan klar.
 Den hjälper mig nå målets topp,
 ja, utan den jag hann ej opp.
 Och min mor, jag säger tack.
 Ack, om hon förstod det, ack!

Hon lever fastän död, jag vet det ju,
 men vad förr hon var, jag minnes nu.
 Jag ärvde hennes kraft och mod,
 och hennes tanke klar och god
 har delvis också blivit min
 en del av hennes livsfordran stolt och fin.

Så tack, ni båda, att jag livet fick,
 just som det var i detta skick.
 Nu har jag lärt det att förstå,
 hur man med världen frid skall få
 och leva lyckiiig glad också,
 det är att lyda kärleksbud och mer ändå.

Det är att offra sig för andras väl,
 att vara fri, att vara ingens träl.
 När man av kärlek allt har gjort,
 förlåtes det, om det ej alltid varit, som det bort.
 Ja, livet det är bäst ändå,
 när man med världen frid kan få.

Arbetsglädje.

Arbetet och jag vi äro så goda vänner,
 en mera praktisk man jag icke känner.
 Han hjälper mig att sorgen döda,
 och är till för att glädje föda.
 Därom skall jag sjunga i min visa,
 ja arbetet det vill jag prisa.

Dess egen makt mig söver tjusar.
 Skänker lycka som mig berusar.
 Och vilan är för trötta händer,
 en njutning som till lycka vänder,
 allt för den som har arbetat;
 men ej för den som uti lättja setat.

Den trötte njuter bäst av vila,
 dess färg för honom är vacker lila.
 När hans liv det har förrunnit.
 Och han har det levt, har det funnit.
 Går han så lugnt och lämnar tiden,
 när han ser dagen till ända liden.

Om det han gjort, och det han velat,
ofta varit bytt och delat.

Men när det blev honom givit
att tanken i verkligheten skänka livet,
då blev hans vila dubbelt stor,
och han var riktigt en lyckans bror.

För arbetet har jag blivit presenterad,
och för dess nytta ofta gratulerad,
med sömn så lugn och andaktsfull,
att mången ville giva mycke för den sömnens skull.
Arbetet och jag vi äro så goda vänner,
en större riddersman än arbetsglädje jag ej känner.

Till en okänd vän.

Vackra ögon själens spegel,
det ger livet gott insegel.
Livet som vi själv skall dana,
med vår egen mästar fana.
Utav fröjd av lust och gamman,
väves väven vackert samman.

Själens liv uti sin tysta yra,
stämmer musiken uppå livets lyra.
Och den ton som fullast klingar,
högt upp den uti blånande rymder sig svingar.
Humor uti fint omhölje,
roligt sällskap utmärkt följe,

på vår väg och i vår diktan,
 så i glädje som i biktan,
 Rosor, rosor vackra smycka,
 dofta gott och skänka lycka.
 När vi tagit, när vi givit
 hava vi ju undfått livet.

Vackra ögon låt dem stråla,
 och sin glans av kärlek måla.
 Glad och fri låt själens spegel bliva,
 med sin prydnad andra liva.
 Och när slut vårt ljus har brunnit
 vad, om då vi själv försvunnit.

En feg kvinna.

Luften är unken jag dväljes uti,
 på vägen mot toppen gick jag målet förbi.
 Ty vägen var slipprig var hal och kall,
 jag älskade livet, livet i nessa i fall.
 För feg att segra, för feg att dö,
 och låta vackra händer med blommor min grav beströ.

Så lever det nu en som inget har kär,
 en som för sig själv ej värde bär,
 och som ej för andra kan giva ut
 en hand full av blommor, ty tron tagit slut.
 Liksom en jungfru där hungrande gick,
 och röjde sin hunger i tal och i skick.

Munnen var sluten och kunde ej be,
 ögat var slocknat och kunde ej le.
 Männen såg att den jungfrun var skär,
 de sågo att hon höll livet så kärt, så kärt,
 och hennes längtan, hennes hunger och törst,
 var efter livets bästa vin, sist och först.

Många för jungfrun av aktning sig böjde,
 och hela sin beundran och vördnad de röjde.
 Men hon var dock lika sorgsen och tyst
 och männen undra vad köld henne kyst.
 Hon kan ej taga för sig av vår dyrkan stort
 vad är det som henne likgiltig har gjort.

Jungfrun själv gick trött omkring,
 och ville ej önska sig någon världens ting,
 all hennes tro hade tagit slut,
 och all den äregirighet hon känt förut.
 Felet det hade hon lärt sig också.
 Offra sig själv var nödvändigt om vinet smak skulle få.

Själv är jag den jungfrun så mycket lik.
 Genialiskt begåvad med poesi och prosa rik,
 men allt som hos mig är ljust och gott,
 det males sönder blir fult och smått.
 Jag är så feg, jag orkar ej gå,
 ty vägen är så slipprig, så slipprig så.

Den vän som av aktning, förr ville sig böja,
 vill nu sitt förakt, för mig gärna röja.
 Jag slitits av längtan efter styrka ändå
 och sången är så nära så,
 att kvävas av luften, jag dväljes uti,
 hur skall jag kunna slita min boja och bli fri.

Åter kunna sjunga för mänskan en sång
 som kunde locka fram skrattet hos henne ännu en gång.
 Och smeka och leka, naturen lik,
 så full utav färger på musik så rik.
 I dag har jag fått ett varnande bud.
 Tack, tack, jag förnam dess vänliga ljud.

Nu vill jag försöka att toppen nå,
 vill vara så flitig, så flitig så
 och ansa, älska, granska min sång
 så den kan duga för mänskan en gång.
 Och giva det liv som blivit mitt,
 ut för henne modigt och fritt.

Värmt utav kärlek fullt av tro,
 buret av skämtet och sövt till ro,
 av vänliga händer hos min vän
 till honom går jag nu åter igen.
 Hos honom vill jag sjunga och le,
 åt honom vill jag med fullhet mig ge.

Ingen ros.

Ingen ros så röd kan pråla,
 inga smycken, livet måla,
 Som ett liv i kärlek givit,
 i dess fullhet levt och skrivit.

Livet uti all sin villa,
 sövs av kärlek, sövs, så stilla.
 Vävs av den som mäktar ge sig.
 Fullt av den som vackrast ter sig.

Han får bo i dess vackraste hus,
ansat med blommor och strålande ljus.
När de hava blommat och prunkat ut,
är deras möda och liv slut.

Men minnet blir kvar hos oss än,
och lever, och lever, upp igen.
Det är vår glädje att äga minnet
sin egen högtid det är för sinnet.

Vad är det så att målet nå,
jo det är ju att säker stå,
och vara hjälten gång på gång,
så uti gärning som i sång.

Ord.

Vackra ord skall livet bära,
fram i ljus, och fram i ära.
Tanken födes först,
den lilla så ock den som är störst.

Klädd i ord sig tanken upp i ljuset svingar,
uppå vackra eller fula vingar
Rosenfärgade och sköna,
eller drypande af gift och gröna.

Ord det är som väver livsväven samman,
till glädje, lust, fröjd och gamman,
eller till en bitter soppa,
över vilken det ej är lätt att fläckfri hoppa.

Mänskans tal är det som ger sin prägel,
och det klot med vilket hon slår kägel,
åt det liv hon här skall leva,
liksom fordom Adam, fordom Eva.

Skapar åt henne ett paradiset,
 och jagar henne därur på samma vis;
 Tanken handlingen är tyst,
 och livaktig först av orden kyst.

Allting kan med ord förklaras,
 och av minnet de bevaras.
 Längre efter givarens död,
 bo de i minnets kammare och giva oss bröd.

Tiden har gjort dess färger skära,
 ofta, ofta mycket kära.
 Vackra ord skall livet bära,
 fram i ljus, fram i ära.

En liten dikt till Anna.

Livets storm och livets sommar
 dess möda och dess blommor.
 Skänka oss sin egen adel.
 Mödan ger oss ofta dadel,

och kraft att bliva
 det som fordras för att giva
 livet såsom skaparn ville
 hava det, av den store, av den lille.

Efter regnet solen skiner
 kort är den stormby ofta som hårdast viner.
 Stilla, stilla kommer sen vår lycka,
 då förmår den oss också vackert smycka.

Vackra minne.

Så kom till mig, ack, vackra minne,
Lys och värm mitt sorgsna sinne.
Brinn ihågkomst vackra öga,
Du bar mig alltid hälsning från det höga.

Kanske kan hågkomsten av dig,
åter komma mig att hoppas,
komma mina lyckorosor att knoppas,
dofta blomma leva åter,
av den tår nu hjärtat gråter,

bli de kanske mera skära.
och för dig långt mera kära.
Måhända blomma de för oss igen,
och skänka livet glans, så fin och vän.

Men om de aldrig komma åter,
så tackar jag dig, fastän hjärtat gråter.
För ögats glans, och för dess minne,
det skänker liv, uti mitt hjärta inne.

Emellan himmel, mellan jord.

Emellan himmel, mellan jord,
det dukas ej skönhets bord,
med rätt så rik och kärleksfull,
som naturen ger i glans och gull.
Jag älskar dig, du blåa hav,
kom, bädda nu min sorg en grav.
Sen kärleksögats bild ifrån mig svann,
jag intet liv i livet fann.

Din bölja är sig ändock lik,
 uti sin frihet och uti stilla vik.
 Den hoppar smeksam, glad omkring,
 och störs, och störs av ingenting,
 Stundom stolt och vred också,
 likväl harmonisk och glad ändå,
 den sjunger högt sin melodi,
 obundet liv det, det fins däri.

Lär mig, ack, bölja i det blåa hav,
 att lägga det till ro i grav,
 som icke längre tillhör mig,
 och ej kan plockas på min stig,
 Lär mig att taga med ombord
 ditt eget stolta fria ord
 och skogar, himlar, dalar, allt på jord,
 beundransvärd är du, du är mitt skönhetsbord.

Mitt liv.

Skänk mig liv du min sångargåva,
 att sången fylls därav när jag vill prisa lova.
 Glädja alla det är vacker vilja,
 låt det ej från min sång sig skilja.

Vad är jag själv? det vet jag icke, ett flarn,
 ja vist, det är ju varje mänskobaru.
 Någon haver sagt en sångarbrud,
 andra hava hånlett åt detta bud.

Ett jag vet, jag är fri och ingens träl,
 ty friheten bor i min håg och i min själ.
 Och älskar biblens bästa bud
 det är dogmer, "så sägs", men dogmer av Gud.

De hava gemenskap och liv som passa väl
 för mänskans kropp för hennes själ.
 Men då skola de läsas som filosofi,
 och ej som läseri.

Ty orden själv de hava kraft,
 att giva livet lust och saft.
 Men livet är dock bäst ändå,
 när man med världen frid kan få.

Ack sångargåva, giv mig kraft att ej rädas,
 när till döden jag skall klädas
 får jag detta kan jag barnsligt leka,
 så får livet toner skära, veka.

Frid med Världen.

Frid med världen nu jag eger,
 frid, för mig det allt uppväger.
 Av hopp och mänskokärlek nu jag livas
 och dess blommor hos mig trivas.

Solen fagert för mitt hjärta lyser,
 ej till is det längre fryser.
 Vårens liljor för mig kalkas
 hågen leker ler ock skalkas.

Den kan dö för utan rädsel,
 som hos friden tagit städsel,
 och som barnet leka,
 utav glädje livet smeka.

Sjung om den unga våren.

Sjung om den unga våren!
Liljetrud ligger ännu bland buskarna och solen
Men solen den är vänligt mild och varm,
Väcker till liv vippan på solens barn.

Den gröna knoppen på barken får
sitt eget vittesbord om vårens lär.

Visor om våren och naturen,

Vinden leker med bladen
och säger: "Blåsa mig!"
Den blå eter lok av sig egen bön
och gör därav alldeles nya rön.

Och för allihvint örer sig
illa den smålifer. Det är vindens bon och sig,
Lilla blomman får sig stänigt öpe
har med sig värdigt liv och hopp.

Grön står nu den unga björk
och mottas under den är grön och mild.
Allting andas nya liv
Med stieloch, som vickar: "Världig till!"

Poppelns väng har fått en stans ton.
Han har sett våren sig andas i tron.
Aft är liv och bröllopsfåro:
Ja våren sjöle är sådant vido.

De hava gemenskap och äro som satta till
för människans kropp för hoppets till
Men då sälla de läsa som fökost
och ej som lärt.

Ty orden gifva de hava kraft,
att giva livet lust och snitt.
Men livet är dock hastigt
när man med världens frid kan lä.

Äck stärgargöra, gif mig kraft att ej födas
när till världen jag skall blidas
för jag detta kan jag barndoms leka,
så får livet under stann verka.

Visor om västen och

Frid med Världen.

Frid med världen om jag lever,
frid, för mig der allt uppäger.
Av hopp och människakälek om jag lever
och dess blommar hos mig växer.

Solen jagert för mitt hjerta lyser,
ej all en del ljuga lyser.
Västens öfver lär mig kallas
ljuga leker för och ständes.

Den kan de för utan tidsel,
som hos friden jag ständes
och som barnet leka,
staf gånge livet smeka.

Sjung om den unga våren.

Sjung om den unga våren!
Litet snö ligger ännu bland buskarna och snåren.
Men solen den är vårligt mild och varm,
väcker till liv sippan uti jordens barm.

Den gröna knoppen på busken där
sitt eget vittnesbörd om våren bär.
Bäcken hoppar porlande och fri
viskar hopp till allt, som speglar sig däri.

Vinden leker glad i håg
och säger: "Bara inte snön i snåren låg!"
Den blir energisk av sin egen bön
och gör därav alltjämt nya rön.

Och far alltjämt över snön
tills den smälter. Det är vindens bön och rön.
Lilla blomman tittar glättigt opp,
bär med sig vårligt liv och hopp.

Grön står nu den unga björk
och mattan under den är grön och mörk.
Allting andas nya liv
Med melodi, som viskar: "Vårlig bliv!"

Fogelns sång har fått en annan ton.
Han har sett våren ej endast i tron.
Allt är liv och bröllopfärd;
Ja våren själv är sådant värd.

Att tolka vårens stämmingsljud
 det fordras nog en sångargud.
 Det mäktiga, den uti skötet bär
 man aldrig som en utanläxa lär.

Och det är alltid lika nytt,
 alltid harmoniskt pyntat prytt,
 rycker med sig gammal, ung,
 läker sorgen djup och tung.

Och är alltid samma en
 som kommer med sol och blad på gren
 med samma kraft och samma liv,
 samma maning lekfull bliv!

Tack till naturens Gud.

Naturens Gud eko du är,
 jag tackar dig, jag har dig kär!
 Allt vad du skapat lovar jag.
 Det här för mig tillbedjan och behag.

Vist hade jag levat länge då
 jag lärde mig det helt förstå,
 men all den kraft dess njutning gav
 den grävde för min sorg en grav.

Dess skönhet är på tjusning rik.
 Förstå den och dess fina musik,
 är religion så andaktsfull,
 och värd att ega för egen skull.

Den fördes i min egen själ,
 och jag blev fri, blev ingens träl.
 Med majestät du talar tyst
 och har till harmoni din lyst.

Fågelsångens enkla fria melodi
 ger mera liv än mänskösång med konst uti
 Så tack naturens Gud för ditt värk
 min bön är, mitt med samma ande märk.

Det blåa djupa som du lagt över skog och allt,
 som ger det hela en så trolsk gestalt.
 Skänk också mig en sådan färg,
 uti min sång, över dess liv, över dess märg.

Lär mig att skapa andatsfullt,
 Ack! se, till min genius milt och hult.
 Så all min sång mitt tack och lov,
 bär samma makt, som skogen uti sitt stolta hov.

Snösippan.

Där stod en blomma vit och blek,
 hon viskade med stämman vek:
 "Av vårens vind jag blivit kyst,
 den kom från västanland med lyst.

Och hälsade från söderns sol
 jag kommer från en annan pol,
 där det fanns värme liv och glöd,
 och fågelsång i skyn där ljud.

Den lilla blomman fin och vän
 hon sjönk så stilla, stilla hän
 och somnade i kalkens sköt,
 som varligt hennes ögon slöt.

Hennes liv var kort men glatt,
 hon var ju här den lilla skatt,
 som vårens eget förebud,
 och grön och vit var hennes skrud.

Under det vita täcket av snö,
 där föddes hon, när det blev tö,
 och solen uppå täcket brann,
 det blev så skralt, det helt försvann.

Den lilla blomman stod då där,
 hon var en gäst så kär, så kär,
 Ut i sin gröna vita skrud,
 hon var ett vårens förebud.

Vacker afton.

Solen sjunker, det klädes i blå förtoning.
 Vidden och allt varje mänsklig
 omsvepes med blått, som man ej kan famna,
 men med blått kan nämna och namna.
 Och själen den lyftes i denna förtoning,
 böjer knä och finner med människornas fel förskoning,
 blir stor och blir liten på samma gång,
 blandar med aftonen sin lovsång.

Axen på fälten de nicka, de le,
 de stå där så fulla, tag dem och se,
 Havet det ligger så stillsamt och lungt,
 det suckar ej nu, det är blått och ungt,
 allt är overksam stämt till högtid,
 slutit i famnen av aftonens frid.
 Vandra framåt och se därpå,
 livet och mödan uppslukas då.

Av nuets vila och stillsamma ro,
 som ger glans, ger barnatro,
 skapar fram tankar och enhets lycka,
 trollar fram makter, som ej ljuset kan smycka
 med samma fridsamma vågsamma makt
 sådan poesi stämning och prakt.
 Allt skapas av naturens frid,
 försvinner och är ej, när stormen för strid.

Stillheten försvinner och det blåas förtoning,
 viker bort, i grått ter sig varje mänsklig boning.
 Prosan regerar och bjuder liv
 åt vardagstankar och vardagskiv.
 Då är det prosan, som vill forma och dana
 och höja till toppen sin praktiska fana,
 sjunger med stormen sin musik.
 Havet det suckar och trålar under stormens politik.

Varför tvinga fram detta oväsen!
 Naturen vrider sig likt en gräsen.
 Stormen ger ett praktiskt svar härpå;
 "Om ej jag funnes, beundrade man vacker afton då,
 Nej man var vand vid stillheten och tänkte ej därpå.
 Men jag älskar vacker afton och vill den skall få
 visa sin blåa harmoniska makt
 visa för mänskan sin fantasi och förtrollande prakt.

Vacker afton med sin blåa förtoning
 skapar poesi utan och innan för människornas boning.
 Dessa sällsamma makters under
 skapas och skapades aldrig av mänskofunder
 men kan av mänskan beundras och fattas,
 av henne kännas och uppskattas.
 För henne är det väl också danat
 av den, som fram det haver manat.

Våren.

Går man ut bland buskarne och snåren,
 bland små granar med de vassa håren,
 känner man att något lurar.
 Är det troll, små glada furar?
 Ja, vad kan det männe vara?
 Hur skall man det förklara.

Det är våren som vill komma,
 bliva oss till fröjd och fromma.
 Sen så blir det dans i hagen,
 segelturer uppå Skagen
 Ungdomen som våren leker,
 musikens toner örat smeker.

Livet går med lust och gamman,
 våren själv det väver samman.
 Nu sväller unga kroppen
 uppå björken — mäst i toppen
 Sen små bladen henne sira,
 giva trädet grönklädd spira.

Alla sig i hjärtat buga,
 vilja hava den uti din stuga,
 Ack den fria glada gästen
 prisas uti alla nästen.
 Vackrast av små fåglars skara
 och av barnaögon klara.

Skogen.

Hell! Hell! dig du susande skog,
 du som med din sällsamma tjusning, mig betog
 Om våren var din skrud,
 en avbild av en mäktig Gud,
 för underfull att av mig prisas,
 för trolsk att uti min diktning visas.

Stark nog att helt betaga,
 sinne, själ och allt förjaga
 som stridande och svidande fanns därinne
 Du gav av din harmoniska musik i varje sinne.
 Dina blommor, dina fåglar små,
 de stolta träden, med de späda bladen på,

Allt som uti själva luften, uti vinden låg,
 gav melodi åt varje känslolvåg,
 Din födelse var stämningsfull,
 sippan, slog sitt upp ur jordens mull,
 allt fick nytt liv, som på ett härskarbud
 och liknade en vacker lovsång till vår Gud.

Din sommar, skog är mera stilla,
dock har den sin egen vackra villa,
sin egen framåtskridan, sitt behag,
med lydnad för naturens lag.
Blad och blommor gräs och allt,
det växer ut i full gestalt.

Dess färg blir mera mörk och rik,
i sin skönhet icke vårens lik.
Kanhända ej dess fågring är,
så stor stor som vårens eller klär,
såsom denna dig du skog,
men dräkten som du tog,

har mera kärna mera saft,
och eger också sin tjušnjingskraft,
uti sitt liv som fullt och rikt
under solens strålar blivit vigt,
att växa ut och giva allt
som åt skogens liv blev befallt.

Skogen i sin höstskrud är,
praktfull när solen den i höstljus klär.
Skiftande i gult och rött
ligga bladen där så slätt och trött.
Deras liv är nu förbi,
viska stillhet, stillhet älska vi.

Vinterklädd står skogen
och är i denna skrud sin vana också trogen
att tala tyst till varje hjärta
som går till naturen med sin glädje, med sin smärta.
Dess stolta träd med snö broderat,
så sirligt lagd så väl chaterat.

Hell! Hell! dig susande skog,
Tack att du mig så ofta betog,
så helt att allting hos dig jag glömde
och ofta, ofta, hos dig mig gömde.
Låt din frid uppfylla varje sinne.
Giv din enkla stolta prakt åt mänskan som minne.

Ditt tempel i frihet det strålar,
Sin egen religion för oss det målar,
För den mänska som lärt att finna
allt det livsbehag kan samman tvinna.
Skog lär oss att se den med vakna blickar,
Se huru allt hos dig sin lovsång till livet skickar.

Så hell! hell! dig och all den andakt,
som hos dig överallt står på vakt.
Och som mig för livet vunnit,
med det liv hos dig jag funnit.
I den harmoni vari allt blev fullt och helat,
allt skönt har harmoniens genius vävt och velat.

Mitt fosterland.

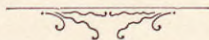
Jag älskar dig, du kära strand,
dina skogar, sjöar, dalar mitt fosterland.
Luften som du eger, den är min
den gör mig rusigt glad den har sitt eget vin.

Din vår är mera underbar,
än att den kan tolkas, vore tanken än så klar.
När det är sol över allt
tar min själ gestalt,

och sjunger med naturen i dess musik
fastän min sång ej blir så fri och rik.
Det är ljusst, det är blått i varje vrå,
det är liv, det är trolskt, det är tyst ändå.

Din sommar, din höst,
din vinter, allt har sin egen harmoniska röst,
för mig kära fosterland,
visst älskar jag se en främmande strand.

dock friast hos dig jag andas,
och livet av glädje och ltvsmod blandas,
bäst hos dig mitt fosterland,
Jag vill leva, dö, begravas i din sand.

Höga Kristina Pettersson.

Hon och han de minne första gången hos en an-
färsant. Han hade blå ögon och hvit hår, skönt höjd-
mått, pannan var rak och hög eller vilid, men det
aktat kom man snart ordenwood med att det hade
många tankar i sig. Hans karaktär hade en
viss ombytthet som stundom ej verkade godt på hans
görande och och glad som han
var emell han

Noveller.

Hon hade ögon som varken röd bruna, blå eller
grå, för de voro alla dessa tillammans. Pannan
och håret, det senaste kastanjebrunt, lätt vågigt och i
stor ryckighet, bildade tillsammans med öron ögon
en sådant skönhet. En liten spröda prydde öfver
detta snitta, häret och smunda som ej så beskriens-
värda, som det förra, men de voro ej heller fulla. Hå-
ret var tjockt och kort. Hon var liten till växt, och
man hade gott brude en smeknamn, "dockan" så var
det, hon alltid kallades. Hon var rätt mycket högt
och utvalgt för hustru, slug och beslutsum kanske
var det mesta somt som gjorde att hon var petron
Erikson som sin maka. Lilla var namnet och stöde
på den lilla som utvalde namnet. Höga Kristina hade
varit en välbehåg, hon var guvernant, och som öfve-
omtyckt hade en frölskar och hata. Äro kärnan var
hon vialig och sträng på sammas gång, det de hogo
vara sig lingo de vara grundigt och väl. Hon var
eruskalisk och stillskapsfull, och hade sin själ och

Mitt fosterland.

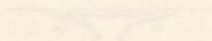
Jag älskar dig, du kära strand,
dina ångar, dina dalar, ditt fosterland
Luffen som du eger, den är mig
den gör mig rusigt glad den är ett eget vär.

Din vär är mera än guld,
än att den kan följa, vare tanken in till hjär
När det är sol över ditt
tar ingen själ gestalt.

Och sjunger mig sådana i dess minne
förlän mig sång och bärhet till och rik.
Det är lust, det är tillit i varje ord,
Jag är till dig, till dig, till dig.

Din sommar, du höst,
din vinter, allt har sin egen harmoniska röst,
för mig kära fosterland,
vinst älskar jag de en fröjande strand.

Din fröjelse har jag sedan
och livet är gittigt och livnad-blandat,
blott för dig mitt fosterland,
jag vill leva, du, jag vill leva i din land.

Hilda Kristina Petterson.

Hon och han de möttes första gången hos en anförvant. Han hade blåa ögon och ljust hår, något böjd näsa, pannan var varken hög eller välvd, men det oaktat kom man snart underfund med att det bodde många tankar innanför den. Hans karaktär hade en viss ombytlighet som stundom ej verkade gott på hans görande och låtande. Skämtsam och glad som han var erhö! han många vänner.

Hon hade ögon som varken voro bruna, blå eller grå, för de voro allt detta tillsammans. Pannan och håret, det senare kastanjebrunt, lätt vågigt och i stor myckenhet, bildade tillsammans med dessa ögon en sällsynt skönhet. En liten uppnäsa prydde också detta ansikte, hakan och munnen voro ej så beaktansvärda, som det förra, men de voro ej heller fula. Halsen var tjock och kort. Hon var liten till växten, och man hade givit henne ett smeknamn, "döckan" så var det hon alltid kallades. Hon var rätt mycket kokett och upplagd för intriger, slug och beslutsam, kanske var det detta senare som gjorde, att hon vann patron Erikson som sin make. Detta var namnet och titeln på den härovan omtalade mannen. Hilda Kristina hade valt sig en kallelse, hon var guvernant, och som sådan omtyckt både av föräldrar och barn. Mot barnen var hon vänlig och sträng på samma gång, det de fingo lära sig fingo de lära grundligt och väl. Hon var musikalisk och sällskapstrevlig, och hade sin gädje och

lust till arbete. I handarbete var hon mycket skicklig, synnerligast var detta fallet med broderi av alla slag på vitt.

Hon var dotter till en rik skånsk lantbrukare och när hon var aderton år vid pass, kom det en ugn, mörkhyad student till den by där hennes föräldrar bodde. Han hade nyss avlagt prästexamen, då han sökte komministerbefattning som var ledig där i den byn Hilda Kristinas far bodde. Den unge studenten erhöll platsen. Hildas far hette Petterson och var kyrkovärd, och då han på kyrkobacken helsade den unge komministern vars namn var Tuveson välkommen till socknen och kallet, bjöd han honom också helsa på sig i hemmet. Tuvesson såg alltid intresserad ut när Hilda Kristina kom in för att servera kaffe med bröd, saft eller dylikt. Efter några visiter där i huset hade Hilda Kristina och Tuvesson blivit goda vänner. Den unge prästmannen tog ej sin kallelse riktigt så djupt som det hade kunnat önskats. Prosten i socknen sade honom en dag att han borde ha valt sig ett annat kall än det prästerliga. Komministern teg, måhända gav han prostens rätt, ty nu fick han likväl lägga ett litet band på sitt stora spritbegär, vilket kanske var ärvt efter fadern som var länsman och tyckte om allt som kunde värma blodet. Detta var faderns eget uttryck. Men sonen hade nog också uppodlat begäret under sin studietid vid universitetet i Lund. Emellertid hade den unge mannen ett sympatiskt yttre, och Hilda Kristinas hjärta var redan på väg att fatta lite inre eld i känslorna för Tuvesson. När hon fick höra talas om hans spritbegär, trodde hon det i början vara överdriven skvalleraktighet, som satt detta rykte i omlopp, men en vårafton var det kalas i byn hos en av storgubbarne. Hilda Kristina var där och komministern var där också. I början, innan ännu supén var serverad gingo de båda unga språkande tillsammans i trädgården och parken och kände sig glada och lyckliga över varandras sällskap. Hilda kände sig

mycket lycklig när den unge komministern förde henne till bordet, men en viss beklämning kom över henne då hon såg med vilket begär han vid bordet tömde det ena glaset efter det andra, och huru ögonen glänste när han betraktade det fradgande vinet. Senare på kvällen såg hon honom sitta vid bordet bland wiskygubbarne. Det kom liksom en sveda och lade sig över bröstet på Hilda, hon hade aldrig känt något sådant förr. Hennes barndom hade varit lycklig och hon visste ej vad sorg ville säga. Hela natten låg hon vaken och tänkte på komministern, än var föraktet det förhärskande, än var det något annat. Glömma eller låta bli att tänka på komministern det kunde inte Hilda, sova kunde hon inte heller. Modern såg att hon var lite blek dagen därpå, men hon tänkte att det var eftersom de kommo sent ifrån kalaset och sent i säng och fäste ej synnerlig vikt härvid.

Hilda Kristina hade erhållit sin första plats som guvernant hos patron Erikssons kusin som bar samma namn och samma titel som denne. Två dagar efter ovan omtalade kalas avreste Hilda till guvernantplatsen därstädes. Patron på Åkersäter, så hette egendomen, hade sex barn, tre av dessa skulle Hilda Kristina undervisa, det var två gossar och en flicka. Frun och guvernanten blevo mycket goda vänner och denna vänskap bibehölls emellan dem hela tiden, eller kanske rättare så länge de kände varandra. Den unga guvernanten vann alla barnens hjärtan nästan genast, både dem hon skulle läsa med och de som voro för små härtill. Men patron själv kunde inte riktigt få sympati för Hilda Kristina och han sade alltid att han förstod henne icke riktigt. Guvernanten å sin sida var ej heller så säker och självmedveten då Eriksson var närvarande som annars. Frun var en mycket rättskaffens kvinna, kanske lite för mycket häftig men hon hade detta för kvinnan ganska ovanliga företrädet, hon förtalade aldrig eller förstorade felen hos sitt eget kön. I sitt hus fanns

det ej många som voro om ordning och flit så nit-
 älskande som fru Eriksson. Ett mycket vackert skratt
 var det egentligen som gjorde denna kvinna tilldra-
 gande ty hon ägde ingen direkt skönhet. Detta skratt
 var det som hade lockat Eriksson att fria till henne.
 Innan de voro gifta hade han många gånger ångrat sig
 att han tagit detta steg. Mathilda, så hette fru Eriks-
 son till förnamn, var i början av sin trolovningstid så
 blyg för Eriksson, att när han kom sprang hon alltid
 och ville gömma sig undan, i stället för att gå honom
 till mötes. Mannen som tyckte mycket om Mathilda,
 inbillade sig att det var förakt eller någon slags köld
 hon härmed ville visa, så visade han detsamma tillbaka.
 Det hände stundom att han reste till Mathildas hem
 för att råka bara henne, och när han återvände hade
 de ej talat tio ord tillsammans. Mathilda gick och stor-
 tjöt. Eriksson passade på och grälade på alla som kom
 i hans väg. Då blev det Mathildas mor som fick ställa
 allt till rätta och när Eriksson lärt sig förstå att det
 var blygsamhet, uppkommen av kärlek, gick han alltid
 efter sin flicka skrattande och tog henne i famn utan
 krus. Denna blygsamhet hängde nästan fast i Mathilda
 under hela deras äktenskap. Hon fick alltid hjärtklapp-
 ning när hon hörde hans steg och sprang då för det
 mästa in i sitt rum och lade händerna i kors över
 bröstet, i stället för att gå sin man till mötes. Nu visste
 mannen så väl hur hustrun skulle tagas och var riktigt
 stolt över hennes blygsamhet, han tyckte om att hon
 på detta sätt både dolde och visade sin kärlek. De
 båda makarne hade varit gifta en tolv eller fjorton år
 och de hade lärt sig att förlåta och överse med var-
 andras fel, och deras äktenskap hade häri till stor del
 egt en bestående grundval för sin lycka.

På Åkersäter fanns 14 rum och kök, detta med
 skafferier, tamburer och allt. Huset var ett gråmålat trä-
 hus och hade bara en veranda, omkring vilken det växte
 vildvin. Uppå vinden var två frontespisrum af vilka

det ena beboddes av guvernanten, det andra var ett gästrum. Hilda Kristina skulle läsa med barnen i fruns arbetsrum, ty hon ville alltid åhöra när de fingo undervisning. Det var endast i de första grunderna de skulle undervisas i hemmet, sedan skulle de gå i stadens läroverk, för att få grundlig underbyggnad. Det äldsta barnet, som var en gosse, gick där redan, och då han kom hem betraktade han alltid de yngre syskonen och deras lärarinna med barnslig överlägsenhet. Detta såg Hilda Kristina första gången hon blev presenterad för älsta sonen i huset, då log hon och frågade hur djupt man plöjde i vetenskapens åker därborta i staden. Gossen rodnade och såg ut som om han blivit ertappad med något opassande pojkestreck.

En dag hemkom han sjuk, och då doktorn på kallelse anlät och undersökt gossen, förklarade han att det var difteri samt rådde föräldrarna att föra gossen till epidemisjukhuset i staden så att ej de andra barnen blevo nedsmittade. Föräldrarna reste genast dit med Rudolf, detta namn hade de givit sin älsta gosse. Modern var ledsen, men doktorerna tröstade henne med att det ej var farligt, barnet tillfrisknade utan tvivel snart. Glada och hoppfulla reste föräldrarna åter hem igen. Två barn hade nu insjuknat och fingo dagen därpå göra Rudolf sällskap på sjukhuset, det var de två minsta flickorna. den allra minsta vars namn var Elin var föräldrarnas ögonsten, kanske var det därför att hon var den sist komna, hon var mäst angripen och doktorn var ej så hoppfull om lilla Elin som om Rudolf och Klara, de två andra syskonen. De tre hemmavarande begingo sig, de undsluppo difterisjukdomen denna gång. Dessa var det Hilda höll skola för, de hette Per, Stina och Frans. Den sistnämnde som var sju år gammal önskade stundom när det kom svårigheter i vägen för läsningen att han också måtte bli sjuk så att mor måtte komma och sitta vid sängen, det vore mycket bättre påstod han. Hilda Kristina sade det det skulle inte

Frans tro, det var mycket svårt att hava difteri, det kittlade och sved i halsen och kändes som man skulle kvävas, dessutom var det syndigt att önska sig sjuk, det skulle inte lille Frans göra.

Fru Eriksson var på epidemisjukhuset hos sina barn, och vid deras sängar, men sin mästa tid tillbrakte hon hos lilla Elin vid hennes säng, hennes tillstånd var hopplöst, och modern och fadern, som besökte sjukhuset en gång varje dag, visste nu att deras skatt den de utan att de kunde hjälpa det alltid låtit hava första platsen i deras hjärta. Låtit hava är väl ej något passande uttryck för det man ej kan hjälpa. Hon hade helt enkelt intagit den, och satt säkrare på denna tron än mången furste på sin. Modern dolde sin sorg, med en fin kvinnas hela säkerhet och tilldelade fadern tröst, och då han såg och förnam huru mycket det rymdes i Matildas hjärta och hjärna och huru hennes ord kommo liksom balsam, fint doftande i hans hjärtas sår lät han trösta sig. Att hans hustru hade mycken inre själens finhet det hade han länge vetat, men att hon var den han nu erfarit det visste han icke förr än nu, det var detta som tröstade honom. Han tyckte sig kunna både leva och dö så länge han hade henne som sin. Lilla Elin var när som hälst färdig med övergången in i englarnes rike för att bliva en av dem. Det lilla ljus som blivit tänt med hennes födelse var när som hälst utbrunnit och släckt. Smärtan tycktes hava lämnat henne, och de bedjande blickar med vilka det treåriga barnet under sjukdomen betraktat sin mor, liksom ville hon härmed hava sagt, att döden vore henne kär ty hon var för sjuk att leva, hade blivit mera stilla och intetsägande. Modern och fadern sutto på var sin sida om den lilla sängen, när övergången skedde, det hela gick så tyst, lugnt och stilla, att de knappast märkte det förr än det var över. Rudolf och Klara voro nästan fullt återställda. När den lilla kroppen var jordad sade Matilda en dag till sin man, jag måste

erkänna, att jag ej saknar lilla Elin så mycke, som jag trodde att jag skulle komma att göra då jag satt vid hennes sjukläger, mins henne och hennes kärleksfulla finhet, hennes barnsliga joller som spred så mycket solsken, det gör jag. Men här är så skönt och fridfullt i huset nu också, vet du Eriksson jag tror barnets ande är här och omsvävar oss. Då sade Eriksson, jag är nästan glad att lilla Elin gick ifrån oss, så du ser på mig Matilda visste du icke det, jag hade aldrig kanske annars lärt så helt att känna djupet av din själ, som jag nu gjort. Visste du icke att jag vid sjuksängen genom dig och dina ord, lärde mig att icke sörja barnet, bara minnas det. Du lärde mig ju en natt när vi vakade där, att det var ståtligare, roligare att tacka för den gåva vi fått och under resignation giva den tillbaka, då den ej längre var sådan att den kunde tillhöra oss, då gick det lättare för oss att minnas och tillgodogöra oss den välsignelse den fört med sig, än om vi genom tomt knot och klagan gingo omkring och gjorde livet surt för oss själva och vår omgivning. Därmed förstörde vi endast minnet och det förlorade sig i tomhet, som taget på ett undergivet vackert sätt kunde bringa hugsvalelsens tröst.

Matilda tog Erikssons hand mellan båda sina, varligt, liksom till en blygsam smekning, det skulle vara ett tack för den förståelse och erkänsla han givit henne.

Det var sommar och två år voro nästan förflutna sedan lilla Elin blev lagd under den nu alltid blomsterprydda kullen på Åkersäters kyrkogård.

Hilda Kristina hade ferier och var rest till sitt hem, den unge komministern och hon hade många angenäma möten och promenader tillsammans. När Hilda Kristina mindes och tänkte på hans spritbegär var det liksom, om detta rykte, eller denna värklighet hade omsvept den unge prästmannen med en romantisk gloria. Hon kunde icke göra sig riktig reda för sina tankar,

hennes logik var härtill för svag, men likväl var det som vore prästmannen mera intressant för henne på detta sätt, och i denna sin vansklighet, än om han varit en pliktens man som alla de andra. Hilda Kristina älskade ytan och skenet mera än grund och värklighet samt djup. Detta var kanske ej så tydligt medvetet för henne själv, men det røjde sig för en god iakttagare i allt hennes görande och låtande. Alla skvallerhistorier tyckte hon mycket om att berätta och höra brättas, och när hon berättade dem läste man i tonen och ögonen en viss glädje över att de hade blivit begångna, de där felstegen som dessa historier berättade om. Formen förstordes alltid ty då var det mera skandalglans över dem än värkligheten bestod dem med. Emellertid var den unge komminister Tuveesson ej utan fel och vanskligheter och Hilda Kristinas mor och far voro ej så angelägna om att bjuda honom hem till sig nu som i början av hans ankomst till byn. Modern hade givit Hilda vinkar om att ej sällskapa Tuveesson för mycket, men denna tyckte att det var stiligt med prästens sällskap, och det var ej nog härmed, han hade som vi ju förut vet, stulit hjärtat ifrån henne.

I slutet av juli månad skulle en av prostens söner fira sitt äktenskap med borgmästarens dotter i Malmö. Prosten i Hildas hemby var nämligen rätt ålderstigen och hade tre vuxna söner. Hilda Kristina och han voro bekanta sedan en sommar de varit tillsammans vid Ramlösa hälsobrunn, och hade sedan dess flitigt brevväxlat och varit mycket goda vänner. Av denna orsak blev Hilda Kristina bjuden som tärna på bröllopet och Tuveesson skulle vara hennes marskalk, detta glädde henne mycket, hon skulle hava skär sidenklädning och röda nejlikor i håret, vigseln skulle äga rum i domkyrkan i Malmö. Den tjugotvååriga flickan klappade händerna av förtjusning hon kände sig övertygad om att hennes skönhet skulle väcka beundran och efteråt bliva ett samtalsämne som skulle sysselsätta damerna en tid bortåt.

Dagen före avresan var inne och Hilda stod vid den lilla lantliga järnvägsstationen med sina reseffekter inväntande prostens och komministerns med dem skulle hon hava sällskap. Det hördes hästramp bortefter vägen och Hilda gick ett stycke bortefter för att få se om det var deras vagn som kom, mycke riktigt därborta kom den hon kände först igen hästarne och sedan de åkande. I prostens landå satt prosten och prostinnan och den unge komministern. Brudgummen hade avrest förut, han hade sin befattning i Malmö och var tillföljd därav bosatt där. När de resande uppnått sin bestämelseort, mottogos de på det allra hjärtligaste av borgmästaren och borgmästarinnan, den blivande brudens ögon strålade när hon såg Hilda Kristina vars skönhet nu var fullt utslagen, det var visserligen något illparigt över det lilla ansiktet, som gott kunde varit borta, då hade det varit likaså vackert, men det var något pikant även med denna illparighet isynnerhet tyckte de unga männen detta. Den unga bruden var dock stolt över sin lilla tärna, det kommer berättade hon en mycket vacker och ståtlig tärna till på mitt bröllop och hennes marskalk är kusin med patron Eriksson på Åkersäter, han heter Gustav Eriksson och har nyss tagit filosofie kandidaten i Uppsala. Patron Eriksson är hans förmyndare ty hans föräldrar äro döda, hans bror kommer också hit, denne är även fastän bara artonårig färdig med studentexamen. Hilda hade tigande åhört väninnans livliga skildring, tyst försjönk hon i betraktelse över sin medtävlare den andra vackra tärnan, kanske kom denna att helt och hållet överglänsa henne.

Dagen för vigseln var inne. Det var klar himmel med strålände sol och det svarta, smutsiga Malmö såg så bra ut som det var möjligt för denna på storm och dimma samt fabriksrök så rikligt trakterade stad att göra. Kyrkan var klädd med blommor, grönt och flaggor, ifrån en del hus flaggades det också, det var ju

borgmästarens dotter som där gifte sig. En stor massa människor hade samlat sig utan- och innanför kyrkan, de veko under stor ordning åt sidan för brudföljet när detta kom åkande i öppna vagnar. Vigseln var snart över, ty att läsa det i psalmboken givna formuläret härför och upprepa löftena det tog ej mer än trettio minuter kanske ej så länge, sedan var det en sångkör som sjöng några för högtidligheten passande bitar slutligen sjöngs en bröllopsmarsch och under denna tågade alla ur kyrkan.

När Hilda Kristina kom för sig själv på sitt rum efter den avslutade balen, måste hon erkänna att hennes medtävlare, den andra tärnan, ägde mera skönhet än hon själv. Denna var lång och mycket mörk med stora bruna ögon, det var något fulländat över det hela, en mild, saktmodig, resignerad och mycket klok ande måste det bo inom denna ståtliga kvinna tänkte Hilda, men jag har kanske dock vissa företräden, emedan jag är livligare, hon är bestämt något för stel.

Alla dagens händelser fingo nu passera revy för Hildas inre syn, hon kunde icke neka sig det nöjet att gång på gång spegla sig, liksom för att säkert övertyga sig att de beundrande blickar hon fått under dagens lopp ej voro överdriven artighet och löst galanteri, utan voro ett berättigat uttryck för dyrkan av hennes stora skönhet. Komminister Tuveson hade varit stolt över sin tärna och avhållit sig från allt opassande. När hon kom till dessa tankar var det liksom något hade lyft upp henne högt och hon själv under en mycket angenäm känsla svävade omkring i någon slags lycksalighets rymd. Det var kärleken och genkärleken hon känt från en annan, som nu hade visat sig för henne, nu gällde det, om hon själv var stark nog, och ren nog, att vara denne man ett föredöme, som han kunde dyrka och se upp till, så var lyckan hennes, ty den unge prästen var både begåvad och högsinnad, men därför fäste han sig vid djupet och ej vid ytan. Och det hade nog varit

lyckligt för honom om han valt ett annat kall än prästens, han fick alltid för sig att detta tvang honom till skrymteri. Ett är säkert, sade han en dag till en vän, att det har många skrymtare, och när jag ser detta, tar jag alltid ett par glas till tröst och blir ju också skrymtare.

På andra dagens bröllop såg det ut som Hilda Kristina hade börjat undra om det ej vore roligare att bliva fru Eriksson än fru Tuveson, ty nu var det mäst dessa två herrar hennes uppvaktning gällde. Detta var kanske inte meningen, men när hon såg huru flitigt de uppvaktade den sköna mörka damen, kunde hon ej låta bli att blanda sig häruti. När Tuveson såg detta kom det åter över honom att allt var hyckleri, men så såg kan bort till den sköna för honom okända, och det kom för honom att detta var det ärligaste kvinnoansikte han ännu sett, vad hon skall tycka att jag är simpel, tänkte han, en präst som super sig full. Den glimt av kärlek han känt för Hilda Kristina dagen förut var liksom bortblåst. Hans panna mulnade och han kände sig så ynkligt liten och hans liv var ju riktigt småfuttigt. Tjugoåtta år och inte en enda dag hava utträttat annat än fuskverk, sade han till sig själv, och så lät han sitt liv passera revy för sitt inre. Sedan frågade han sig varför han vid åsynen av denna kvinna just kom att ställa till sig dessa inre undersökelse, han hade talat så mycket med Hilda Kristina, men det hade aldrig länt till ett dylikt resultat. Vad hade de egentligen talat om, det visste han då verkligen inte, det var kanske bara flirt, när han satt nickade han till för sig själv, liksom ville han bejaka denna sin fråga. Damen hette rätt och slätt Anna Lind och var från Helsingborg, det hade han hört vid presentationen, vad det skulle vara intressant att få tala vid henne. På kvällen skulle det bli månskenspromenad, och det föll sig verkligen så, att komminister Tuveson fick Anna Lind i sällskap, ty den yngre Eriksson hade Hilda Kristina ock den äldre

följde ej med. Om hon hört de ungdomsdårskaper som Tuveesson begått skildras, så visade detta sig icke i hennes sätt att vara. Hon talade om det prästerliga kallet och sade helt obesvärat sin mening härom. Det är så få människor som tänker som jag, började hon, när jag sitter i kyrkan kommer det ofta för mig, att det är något dödfött över det hela, när jag sitter i ett missionshus och hör på, tänker jag ofta att det är för mycket svärmeri och fanatism inblandad i deras ceremonier. Jag har hört alla samfund vilka sysslat med religion och gudsfruktan. Socialisterna har jag också hört och det förekommer mig som också dessa, utan att de själva veta det, begärde något eller någon högre än de själva att dyrka. Så har jag läst i bibeln, och sett på den, och funnit att dess läror äro de som hava det bästa stödet och de bästa idéerna att giva oss människor, som lagar och grund att efterleva. Biblens ord bevisa bättre själva än någon kan göra det sitt gudomliga ursprung, uti sin skönhet och sin bestående kraft. Att vi människor hava gemenskap med denna gudom, det tycker jag visar sig däri, att vi alla, bättre och sämre, jag menar de som leva ett rent liv, och de som göra sig skyldiga till dårskaper och till brott, alla längta vi gemensamt, medvetet och omedvetet, efter denna gudom. Om vi riktigt se på ordet i bibeln, så är det dess grundsanningar, tagna för detta livet, som av oss efterlevda, utan svärmisk överdrift, skänka mer lycka än något annat. Ett begånget fel, sade Anna Lind, kan ju aldrig rättas så att det blir obegånget. Men den felande kan upphöra att begå fel och då blir han ofta bättre än han var innan han begick det första, eller de första felen, ty han eller hon inbillar sig ej längre vara en viss slags storhet, då vi tänka så, gör denna tanke oss ofta mindre än andra, motsatsen gör oss större. Med människor som hava begått brott hyser jag stort medlidande, och det går aldrig ifrån mig att deras största straff bor inom dem

själva. Jag finner det ej vara synnerligen stor lycka att leva i och för sig själv, men eftersom jag är född, är jag också hungrig efter att göra nytta och gagn med mitt liv.

De båda unga hade gått långt och länge i mån-skenet, Tuveson hade ej yttrat ett ord, Anna Lind hade så mycket att säga som var just det han tänkt, och därför teg han. Men när hon slutat sade han: jag tänker som ni, men dessa tankar har jag ej kunnat giva uttryck i ord, ni vet mer än jag, som är präst. Anna såg på honom, så skrattade hon ett harmoniskt klingande skratt. Han blev nästan förlägen ty han deltog däri innan han själv visste det. När de skildes på kvällen tyckte de båda att det varit mycket angenämt.

Dagen efter reste Hilda Kristina med prostens och komministern hem, hon påstod att månskenspromena-den varit tråkig. Tuveson och Hilda råkades emellanåt men det var liksom om Hilda förlorat det välde hon trodde sig äga över Tuveson, detta såg hon strax och fördenskull uppbjöd hon hela sin förmåga, men det ville ej lyckas henne att återvinna detta välde, och hon började att längta till Åkersäter, till barnen och sina undervisningstimmar. En dag fick hon genom sin fader höra att komminister Tuveson begärt sitt avsked från befattningen och det viskades om att han skulle övergiva det prästerliga kallet helt och hållet. Det kom många tankar över Hilda, hon låg vaken hela natten, det hade varit söndag och hon hade varit i kyrkan, och Tuveson, han predikade med ovanlig säkerhet, det låg innerlighet och kraft i orden. Inte en enda gång hade han sett på Hilda, hon kunde inte förstå varför hon kände livet så tomt och innehållslöst. Det grämde henne ganska mycket att inte hennes skönhet räckte så pass långt, att hon kunde tvinga prästen till den kärlek hon åstundade äga som sin. Det var vid slutet av augusti och Hilda Kristina var om en dag färdig att avresa till sin guvernantplats på Åkersäter. Jag skall gå

till prostgården för att säga farväl, sade hon till sin mamma. Ja gör det, var hennes svar. Då Hilda kom dit mottogs hon med stor vänlighet av prostinnan och fick av denna bekäftelse på ryktet om Tuvesons avflyttning. Vad tänker han taga sig till, sporde Hilda och försökte att se likgiltig ut. Han ämnar visst att slå in på den juridiska banan, sade prostinnan och betraktade Hilda vilken rodnade skarpt. Då sade denna: det var en lustig idé tycker jag, prostinnan sade att det kanske passar honom bättre, ty han är ju ligen andens man. När Hilda Kristina var färdig att gå från prostgården hade Tuveson, vilken varit borta i tjänsteärende, ännu ej hemkommit, och det syntes på henne, att hon kände stor missräkning häröver, När hon kom hem och kom för sig själv, grät hon så som hon aldrig förr gråtit och det kändes nästan som om hon gått från något vilket hon alltid skulle sakna, men som hon aldrig skulle få tillbaka.

När hon kom till Åkersäter var Anna Lind där och de båda kusinerna till patron Eriksson med vilka hon sammanträffat på bröllopet. Anna Lind kunde hon ej tycka om, hon visste ej varför, denna å sin sida visade Hilda stor vänlighet. Då båda bröderna Eriksson uppvaktade Anna Lind och hon såg huru mycken högaktning de inlade häri, så beslöt hon sig för att gå ivägen, men sättet det visste hon inte riktigt, omständigheterna kommer mig kanske till hjälp, tänkte hon. Hennes kärleksorg för Tuveson hade nu börjat lägga sig, hon var kanske för mycket begiven på flirt och hade måhända för litet djup inombords, för att vara mäktig någon långvarig kärlek, allrahelst då det ingen sådan gavs tillbaka. Den artonårige Eriksson fann henne ganska intagande, hon var tjugotvå år, det var fyra års skillnad, men det viskades trots hans ungdom om att det bestämt blev ett par av dessa båda med tiden. Detta smickrade Hildas fåfänga ofantligt. En kväll vid bordet föll talet på Tuveson. Mathilda Eriksson försvarade

hans beslut, Anna Lind liknade en mycket röd ros, hon kände själv hur hon rodnade och vände bort ansiktet. Kandidat Eriksson såg hennes förlägenhet och bet samman läpparne, han tänkte säga något som ej var sympatiskt om prästen men hejdade sig, Mathilda såg varnande på honom. Anna Lind var fru Erikssons bästa vän och hon önskade få henne in i släkten, så visste hon också var kandidaten hade sitt hjärta, inte för det att han talat därom med henne, nej, hon hade sett själv, men om kärleken var besvarad eller inte det visste hon ej, nu trodde hon motsatsen och beslöt att vid passande tillfälle utröna om hennes misstankar voro grundade eller icke. Kandidat Eriksson följde inte de andra på promenaden den kvällen. Anna Lind stannade också inne, så det var bara Hilda och Eriksson den yngre som gick på långväga promenad, patron Eriksson med fru gick ett slag i parken. Då sade Eriksson skrattande på sitt rättframma sätt, minsann skall du icke få se att den där prästen förvridit huvudit på Anna Lind också, jag tror nästan som du sade Mathilda, då får allt kusin, återtog Eriksson, hålla tillgodo med sin gamla fästmö, förresten gör det den gossen mycket gott, ty han kunde nog förlåta Kerstin det lilla felet då hon bett så mycket därom. Det säger du Eriksson, men skulle du hava förlåtit mig om jag kysst en annan under vår förlovningstid. Jag vet icke, men om jag ej hade gjort det och du hade bett så vackert som Kerstin så hade nog tiden lärt mig att ångra detta. Ja, sade Mathilda, kanske skall han förlåta henne om han nu ser att Anna Linds hjärta är bortgivet till en annan och då tror jag att de bliva lyckligare än om den kyssen aldrig hade kommit dem emellan. Kerstins dårskap och fåfånga måste nog förr eller senare bryta ut, nu har den ju gjort detta och blivit straffad. Får hon nu förlåtelse och åter rättighet att älska den som hjärtat älskar utan att fråga om loy, så tar hon sig nog tillvara.

Fem år efter de här ovan skildrade tilldragelserna lystes det första gången emellan Eriksson den yngre och Hilda Kristina, i hennes hemsockens kyrka och Hilda Kristina kände sig riktigt både glad och stolt häröver. Tuveson hade för ett år tillbaka blivit vice häradshövding och erhållit en plats med god inkomst, samt var gift med Anna Lind, den varmaste kärlek hade länge bundit dem vid varandra och de voro lyckliga.

Kandidat Eriksson hade gift sig med Kerstin för fyra år sedan, hon hade fått förlåtelse för sitt fel, men det behöfdes aldrig mycket förr än hans svartsjuka flammade upp. De hade två små flickor, till dessa tog alltid Kerstin sin tillflykt när det stormade och snöade och var oväder i luften, som omgav hennes äktenskapliga värld.

Hilda hade flyttat från patron Eriksson på Åkersäter för tre år sedan, ty då hade alla deras barn flyttat över till stadens läroverk för att få undervisning där. Efteråt hade Hilda Kristina haft plats i en grevlig familj långt nere på skånska slätten, under tiden hade den urge Erikssons kärlek vuxit mera fast vid henne, nu var hon i sitt hem för att lägga sista handen vid sin utstyrel, så fort lysningen var över skulle bröllopet stå, och därför hade hon bråttom. Vigseln förrättades i kyrkan av den gamle prosten, kyrkan var rikt dekorerad med blommor och grönt, bruden var mycket vacker och intagande. Brudgummen var något blek, det såg ut som han tog det mycket allvarligare än bruden, hos denna tycktes glädjen vara den förhdrskande.

Två timmar efter vigseln avreste brudparet till Byhalla, det var det Erikssonska familjegodset, och som kandidat Eriksson ej ville hava det, så skulle det tillfalla den yngre brodern och den äldre hava sitt arv i reda penningar, och detta beslut gjorde Hilda Kristina mycket lycklig ty hon tyckte mycket om att vara godsägarefru och det göra väl de flesta som äro födda på landet och hava erfarit dess förmåner. Hilda Kristinas

voro visserligen bönder, men deras förmögenhet gick upp i tvåhundrausen utom gård och grund så de hade haft råd att giva sin dotter uppfostran och hålla välstånd i hemmet.

När den tjugotreårige unge patronen ankommit till sitt gods med sin fyra år äldre fru var det många som menade att detta äktenskap gott hade kunnat uppskjutas ännu en tid. Hilda Kristina bjöd till att vara så huslig som möjligt, och den unge patronen var i mer i än inspektorens ögon, stundom viktig i sin värkningsiver. Om familjelyckan skulle bli bofast hos dessa unga eller icke var ej gott att säga, den unga frun hade det felet att vilja vara ansedd som en fullkomlighet, om hon begick några fel ville hon aldrig taga dessa på sig stundom ljög hon för att befria sig från fel som hon begått i oförstånd. Hennes man var mycket ridderlig och detta ville han så gärna visa sin tillbedda på alla sätt, och kommo de någon gång i dispyt så gav han alltid vika och tog hustruns fel på sig, att detta innebar stor olycka för dem båda besinnade han aldrig. Hilda Kristinas fel växte genom denna odling som väl vårdade trädgårdsblommor om våren i en rabatt, och deras doft började stundom störa Erikssons sömn om natten och trevnad om dagen. När det gällde iordningställande av rummen på Byhalla så ville Hilda Kristina ej alls hava det som det varit förr under hennes makes moders tid, vilken var en kvinna med fin och god smak. Det var en grannfru som brukade komma på besök och tala härom, och en gång under ett dylikt samtal, kom unga fruns egenkärlek viskande till henne med det rådet att ändra det som ännu fanns kvar i orubbat skick sedan gamla tider. Men det som varit smakfullt ordnat och stått i dessa rum många år och varit till nytta och trevnad lät icke utan en viss förlust flytta på sig, och det var icke utan att Hilda Kristina kände sig nervös när hon skulle ställa till rätta det som hon rubbat från sina gamla platser. När hem-

met på Byhalla var omdanat och fått nya seder genom den nya husfrun blevo grannarne en dag inbjudna på besök och för att se huru det nu tedde sig, och det var icke utan de tyckte sig se förstörelse i dessa nya anordningar, men det var ingen som direkt yttrade sig härom. Den unge patronen tyckte stundom något ditåt men ännu var han så intagen i sin hustrus skönhet och allt var så nytt att det hade sin egen glädje och sitt eget behag och styrkan härav tystade alla missljud.

Det var en mycket vacker oktoberdag i slutet på 1800-talet, solen sken i den vackra allén på Byhalla och gav träden som ännu icke avklätt sin sommarskrud, ett så vackert vemodfullt och poetiskt utseende att ställets ägare, som alldeles ensam tog promenad i parken, blev så hänryckt att han tyckte sig aldrig hava skådat en vackrare tavla.

Han hade nu varit gift i tre år och aldrig under denna tid fått egna en timme åt sig själv, han avundades alla fria män, och den glädje och lycka han i början känt i sitt hem och sitt äktenskap var liksom bortblåst, nu kunde han nästan säga att han aldrig mindes att den existerat. Det sved så besynnerligt inom honom när han tänkte på att det var han som var ägare till det vackra Byhalla han kände sig icke hemma där. Det fann tjugofem rum men inget som hörde honom ensamt till. På en dörr till höger i tamburen stod det med stora bokstäver som voro klumpigt gjorda av bärnsten Hilda Kristina Eriksson, denna dörr ledde till fruns privata rum och där stod patrons skriv- och arbetsbord det var så trevligt att alltid hava sin make hos sig hade frun sagt när hon lät ställa dit bordet. Dessa ord kommo mannen att gråta manliga tårar när han var ensam med sig själv, ty nu såg han huru omaka de voro. Men ännu hade han ej lärt sig förstå att det var alla hans eftergifter som voro goda hjälpare när det gällde att förstöra familjelyckan.

Hilda Kristina låg segerstolt i sin säng vid sin förstfödde son som nu var två dagar gammal. Hennes mor var hos henne för att vårda sitt barn och sitt barnbarn. Denna gamla kvinna var egentligen mycket rättskaffens, men hon hade något undfallande i och över sitt hela väsen som gjorde att hon såg tafatt ut. En dag kom unga husfrun på den tanken att Erikssons skrivbord skulle flyttas in i sängkammaren under den tid hon var sängliggande, men då sade den gamla frun: Nej, Hilda, det är nog för mycket begärt och du skall ej taga alla hans friheter från honom. Detta tal fann Hilda Kristina vara hårt av sin egen mor och förebrådde henne härför. Vad säger mor, skulle icke min egen man känna sig mest tillfredsställd i min närhet, och så kom hon med en lång svada och utgjutelse om huru lyckliga de voro tillsammans. Modern teg ty hon trodde sig hava sett att denna lycka vär ihålig. På samma dags afton satt den gamla damen borta i en vrå och lät sina tankar tala sitt tysta språk, då kom det för henne att Hilda Kristina aldrig varit kär i sin nuvarande man, denne å sin sida var nog vid äkten-skapets ingående detta, men Hilda Kristina hade tagit livet av denna kärlek med sitt hycklande, och därav kom det sig att det hela var osmakligt, modern tyckte nästan vederstyggligt, kanske skulle dock barnet skänka väl-signelse och den lucka som nu stod öppen mellan dessa två bliva på detta sätt överlagd utan att den svagaste av dem hade märkt huru vidöppen den stod. Dessa tankar ingav den gamla damen litet hopp, men när hon tänkte på Hilda Kristinas oärliga sinnellag, så höll det hoppet åter på att dö. Just som dessa tankar underhöllo henne med sitt tysta språk inkom Eriksson. Han gick bort till sängen till dessa två som tillhörde honom och frågade mycket vänligt om deras välbefinnande. Den unga modern började i målande ordalag beskriva den smärta hon lidit vid barnets födelse, vad ni män ha det bra ställt här i världen, sade hon, som

undslippa allt detta. Eriksson svarade jakande och försökte så mycket sig göra lät visa medkänsla. Om en stund frågade den unga frun sin man om han visste var den gamla tavlan var som föreställde engelen Gabriels besök hos Elisabeth, som hon köpt på auktion, vilken hölls efter en avliden grevinna, hon ville så gärna hava den upphängd över sin säng. Bråka inte din hjärna med så onödiga saker, sade hennes man, ty han tyckte inte om den gamla målningen och ville helst ej hava tavlan upphängd där. Om hon ändå kunde glömma bort hela saken, tänkte han. Men dagen därpå när Eriksson hade gått för att tillse sina arbetare skickade frun efter tavlan och fick den upphängd öfver sin säng. När han åter inkom sade Hilda Kristina: ser du Eriksson, nu hänger tavlan där, jag är så glad att hava fått dit den, tänk vad grannarne skola bliva förvånade över denna min fina smak och dessutom blir säkert denna vår gosse en Johannes. Jaja, var mannens korta svar, han stod och undrade om det bara fanns hycklad lycksalighet till i världen, för han kände sig varken stolt eller lycklig över sin förstfödde son.

Några månader hade förflutit efter denna familjescen på Byvalla. Nästan alla berättelsens medlemmar återfinna vi församlade på Åkersäter. Där skulle de fira midsommarfäst tillsammans. I en mycket vacker skogsbacke stod det en majstång som var prydd med blommor och grönt, på de båda armarne hängde det kransar som fru Mathildas barn bundit, dessa hade också rest majstången, och de gladde sig mycket vid tanken på att få dansa omkring den. Det skulle bliva fäst för alla de underlydande familjemedlemmarne på Åkersäter och så många som ville och kunde skulle deltaga häri. Häradshövding Tuveson skulle hålla tal för folket, men först skulle de roa sig en stund, så skulle det drickas kaffe, sedan skulle talet hållas. Anna Tuveson hade diktat midsommarsdansen och efter

denna skulle det dansas ringdans under det alla sjöngo den. Den hade följande lydelse:

MIDSOMMARSANS.

Hej hoppsan! alla vilja vi dansa
 Hej hoppsan! alla binda vi kransar
 av händer både stora och små
 alla hava vi så roligt, så roligt så.

Hej hoppsan! Nu är det åter midsommardag
 Hej hoppsan! alla äro glada här i vårt lag.
 Sjunga om solen en vacker sång
 dansa, dansa kvällen lång.

Hej hoppsan! Intet är som ett soligt sinn.
 Hej hoppsan! Med glädje i hjärtat sjunga vi in
 livet själv i humors krans,
 är ju solsken, lek och dans.

Hej hoppsan! Barnasinne det skall alla ha,
 Hej hoppsan! om de skola leka och dansa bra,
 vara som blomman enkel och fin,
 då har livet glädje och vin.

Hej hoppsan! alla äro vi muntra i dag
 Hej hoppsan! se på vårt muntra lekande lag,
 det svänger så lustigt om
 och hviskar följ med och kom.

Hej hoppsan! alla vilja vi dansa
 Hej hoppsan! alla binda vi kransar
 av miunen från i dag
 som sen skall hjälpa oss glömma guld och lag,

Hej hoppсан! Vi äro barn på nytt
 Hej hoppсан! all sorg har flytt
 och livet det är riktigt vårt,
 att älska det i dag är icke svårt.

Hej hoppсан! Se på dessa små barnahänder
 Hej hoppсан! oah på de blickar de livet sänder
 allt är förtröstan glägje och hopp
 det är lovsång allt vad de stämma opp.

Hej hoppсан! lärför vilja vi dansa
 Hej hoppсан! därför binda vi kransar
 av händer både stora och små,
 alla hava vi roligt, så roligt så.

När alla de underlydande som ville och kunde komma hade anlänt börjades dansen, alla fingo ej plats på en gång och därför fingo några åse och svänga omkring först när det det första laget vilade sig. Under muntert glam och prat dracks det kaffe, detta gjorde sitt till att förhöja stämningen. Solen var det kanske ändock som livade mäst, den lyste ned på allt folket från en klarblå himmel. Midsommar var det förutan vank och brist, både vad vädret angick och de församlades lynnen på Åkersäter,

Det blev allmän tystnad, och de barn som voro för små att sitta stilla sprungo till skogs och plockade blåsippor. Alla andra, både stora och små, slogo sig ned i gräset och Tuveson började sitt föredrag:

Gör tanken ren, gör själen from, gör hjärtat tili en helgedom, där Gud i allt blir ärad. Över dessa ord talade Tuveson en stund. Föredraget ordagrant är ej så lätt att återgiva, men innehållet var det här nedan skrivna:

Orden till texten äro hämtade ur den gamla svenska psalmboken, Många hava nog både läst dem där och sjungit dem, men det är kanske icke alla som giva eller givit dem den tydning jag i dag tänker göra, började härads hövding Tuveson. Först måste jag göra mina åhörare uppmärksamma på att det är min åsikt att själens liv det är tankens liv, alltså är det därför psalmisten sjunger om att göra tanken from, men kanske var det inte alldeles hans mening att hans ord skulle hava den tydning som jag älskar giva dem. Kanske fordrar jag mera av mig själv och är på sätt och vis mera egenrättfärdig än psalmisten var som skrev orden. Kanske tillgiver jag orden själva mera kraft och mera skönhet och på så sätt Gud mindre, än den tids gudfruktige, i vilken dessa och många andra vackra av höga och goda tankar burna ord nedskrevs. Men på samma gång som jag skänker orden själv min aktning, så återfaller ju denna tillbedjan på ordens skapare och upphovsman. Är det då så, att Gudom betyder fullhet och skönhet så spåras ju Gudsbelätet i dessa vackra ord och på detta sätt återfaller ju min tillbedjan till Gud och blir väl mera sann än förut varit fallet. Fastän den vetenskap jag under mina skolstudiers dagar studerade ej var människosjälens i den mening jag nu tager den, ej heller människokroppen, är jag likväl fullt övertygad att detsamma som gör själen oren, vanhelgar också kroppen i det det förstör densamma. Den människa som umgås med sköna tankar och behärskar och förjagar de onda, vinner härlighet även vad hennes yttre utseende beträffar. De vackra tankarne återspegla sig i hennes yttre, hon blir skön utav dem, och hon blir ful utav fula ord och fula tankar. Detta kan man väl med rätta kalla ett tydligt bevis för att hon skapades efter Guds beläte emedan endast den av honom givna lagen duger att av henne efterlevas om hon vill vinna lycka, ty lycklig är väl endast den som äger en sund kropp och en sund själ. Det säges att kristendomen dör ut bland

folket när civilisation och intelligens går framåt, men jag tror att den endast behöver en ny klädnad emedan den gamla blivit omodärn, om jag så får uttrycka mig. Denna nya klädnad det är ett seende på ordens skönhet och ett prövande av dess styrka, den tro som härav uppstår blir ej blind utan verklig, men det blir också ett bortkastande av ord som sakna värde och hållbarhet. Rättighet att bortkasta dem måste vara, eller är för den ärliga tanken en nödvändighet, ty denna kan ej tro på det som visat sig vara vad det icke är. Det gives många människor som av hänsyn och hederskänsla säga att det svarta är vitt och tvärtom för att överskylla och rättfärdiga felen hos dem de hava kära. En moder kan gent emot sin son i denna väg gå mycket långt, det har ofta hänt att hon ej ens haft styrka nog att säga denne hjärtats gunstling sanningen efter det han begått fel vilka bringat fördärv över både honom och modern, har hon sagt den, har det skett mycket sparsamt, utan skärpa, och likväl är ju hon om hans lycka mycket benägen. Alltid bringar örlighet fördärv med sig. Och det är väl nästan alltid så att dylika barn förakta dessa sina föräldrar, troligen är det deras örlighet som till en viss grad är skuld härtill. Sanningen framsagd på ett humant sätt, även om den blir bestraffande, bringar alltid framsägaren aktning. Denna blindhet som gör oss människor falska, undras om det ej är ett lån, ett arv vi fått oss bevarat och tilldelat från katolikerna. Det kan väl ej av någon förnekas att denna falskhet är starkt rotad och grundad just i de samfund som kallas frireligiösa, månne den saknas i statskyrkan. Blir den icke vars och ens tillhörighet som säger sig tro på bibelns alla ord endast därför att de stå i denna bok. Jag undrar om de bästa och skönaste samt starkaste ej förlora i värde genom denna hänsynslösa tro, ett vet jag att för mig förlora de. Jag tror icke på Gud och himmelrike, emedan jag är rädd för att eljest gå evigt förlorad, jag tror på Kristi ord emedan

jag ej kan låta bli detta, ty ända tills dato har jag ej sett eller läst något mera fulländat, och om de efterlevs i detta livet, till lycka förande. Dock sysselsätter jag mig även med läsning av andra böcker, särskilt är jag glad över humoristiska böcker och tidskrifter, de säga oftast ingenting med bestämdhet, eller rättare, de påstå aldrig något och äro dock ofta goda sanningsägare, uppmuntrare och livgivare emedan de bestraffa och förmana utan att gräla med gröt i halsen uppkommen av nervositet. Naturligtvis menas här de bäst skrivna av dessa böcker och tidskrifter i främsta rummet. Livsglädje är väl en av de bästa förmåner livet själv äger. Den som tager livet på allvar och ställer stora fordringar på sig själv har säkert någon gång erfarit huru tungt det kan bli att leva. Efter den av honom eller henne genomkämpade striden öppnar det sig nästan alltid ett nytt fäste på vilket själen, som enligt min tanke och åsikt är tanken, kan finna vila. Den livsglädje som sedan möter dessa starka sinnen är ofta större än den de förut känt.

Är alltså tankens liv själen liv, är det detta som skall odlas renas och frigöras.

Det finns nog ej många som tänkt och läst, prövat på lite av livets goda och onda, som ej äro mer eller mindre medvetna om att de synder och dårskaper de begått före sitt värkställande i handling först egt existens i deras tankevärld. Många gånger är det säkert avundsjuka som dödar goda tankar, vilka komma vårt hjärta att klappa varmt vid tanken på att vi kunde uträtta det och det som blev till glädje och nytta för den eller den medmänniskan, men avundsjukan har viskat oss i öronen att kanske han eller hon blevo för mycket lyckliga, det var kanske bäst att vara försiktig vid bortskänkandet av våra håvor, vi kunde ju alltid visa lite medlidande med vännen i hans eller hennes olycka. "Allt vad i viljen människorna skola göra eder, det gören i ock dem," står det i den gamla boken som segrat över så

många andra. Människosonen uttalade ju dessa ord en gång, han var ju om vår lycka benägen.

Mig gör det detsamma vem som uttalat dem, jag har praktiserat dem, och jag har icke praktiserat dem, men jag var lyckligast när jag gjorde som de bjöd. Kanske är det någon som nu påstår att denna lycka kommer sig därav att detta behov är hos mig och några andra nedlagt, då däremot de och andra sakna detta behov, kanske hava de rätt, men jag tycker behovet är vackert och är glad över att ega detsamma. Till de som hava känt något därav kan jag säga att det kan uppodlas till glädje och tillfredsställelse för egaren själv. Det kan också växa nedför och värka motsatsen.

Som jag idag har äran tala till husbönder och tjänare vill jag säga ut de tankar som länge rört sig i mitt inre. Många äro de vilka påstå att förhållandet mellan tjänare och husbönder var bättre förr än vad nu är fallet, någon sanning torde det allt ligga härutinnan. Jag tror att detta förhållande med en smula innerlighet och värme, som kom inifrån båda båda hållen, åter skulle kunna upplivas. En tanke har länge legat begravnen hos mig och jag har ej förr än idag uttalat densamma eller rättare först nu vill jag uttala densamma. Om husbönderna ville sätta upp ett varmbadhus på sina egendomar, som var avsett för deras underlydande och säga, att de och deras familjer måste dagligen taga sig ett bad. Att deras hus och hem måste hållas rent och snyggt om de ville stanna kvar i tjänsten. Ville så husmodern göra sig det besväret att besöka alla de familjer som underlydde hennes och hennes makes gods för att undervisa och förmana till renlighet ordning och arbetsamhet, så skulle det säkert komma många husmödrar att glömma en hel del av de missräkningar som ett stillasittande liv i njutning och överflöd ofta har med sig. Jag vet inte om ett liv i kalas och andra utflykter likadana övade till överdrift medför mindre missmöje i längden. Om de så

ville undervisa de halfvuxna döttrarne i handarbete ett par timmar i veckan, så skulle livet säkert bliva mindre tröst, jag tror icke att någondera parten skulle taga skada härav, utan tvärtom. Måne det icke skulle gagna och liva arbetarne om de två gånger minst varje månad på alla gods höra lite musik och sång och alla de som voro musikaliska utav dem fingo deltaga däruti. Blev det sjunget och spelat fosterländska sånger och andra roliga bitar så hade det sin egen religion med sig. Den tanken träder mer och mer fram för mig att när det sagts att vi människor föddes med fri vilja, så är det aldeles detsamma som att vi skola själva dana vårt likväl är det ju aldeles säkert att ej alla utav de mänskliga individerna äro starka nog härtill. Det är väl då också deras plikt som fått smaka nådens rikedom härutinnan, att lysa de andra med det ljus de fått. Skulle dessa ljuslågor vara av olika beskaffenhet så skadar ju inte heller detta, ty då bliva de ej enformiga. Men de få ju ej vara fyrbåkar ställda på sådana ställen att de lysa seglare på livets hav så att de stranda på klipporna. Varje husbonde som vill stå över sina tjänare, måste söka lysa dem med klara och säkra ljus. Den tid skall komma, det är antagligt, då intelligensen skall vara herre över guldets, då flit och arbete skall stå som herre över lättja och slöhet, då det skall kallas heder att vara en god dikesgrävare, och vanheder att vara en dålig läkare. Det är nog många som påstå att så redan nu är fallet, ja väl det är det. Men det där att vara en duglig dikesgrävare hoppas jag skall komma mer till heders sedan än vad nu är fallet. Jag hoppas nämligen att dikesgrävaren med tiden skall förstå att sätta mera värde på sig och sitt yrke, isynnerhet värde på att göra yrket väl, än vad nu är fallet, med andra ord jag tror att män som fått bildning och uppfostran men som hava sin vilja och lust att sköta jorden, ej skola räkna det för skada att deltaga härutinnan. Den frågan har jag ofta ställt till mig själv, äro de männi-

skor som kallas överklass så lyckliga just genom sitt guld, vilket sätter dem i tillfälle att föräta sig några gånger dagligen, att köpa så mycket mat härför att en del trots detta ätande måste kastas bort, att denna lycka uppväger den försakelse den mindre bemedlade måste underkasta sig just därför att pänningen ej räcker till för detta överflöd åt alla, som ju är en nödvändighet för att folk skall kallas överklass.

Det var en präst en gång, som en söndag efter att hava hållit en mycket gripande predikan från predikstolen, läste upp följande kungörelse: En gammal kvinna som är socknejon, utackorderas till den som begär minst betalt för henne. Hon är nu hos hemmansägare John Persson men han vill hava 30 kr. i månaden för henne, det kan socknen ej betala och därför måste hon flyttas. Gumman var nära döende. Jag undrade om den fattiga gumman hade sina aktier så väl placerade i det himmelska Jerusalem, att hennes ande ej längre sökte någon kärlek och vänlighet av människohänder ty gjorde hon detta så var det ju beklagansvärt. Helig, helig är Herren vår Gud, hade prästen sagt i början av sin förrättning, jag tänkte ganska skarpt på dessa ord när han läste ovannämnda kungörelse, men efter något besinnande så gick det upp ett ljus för mig, det var ju Gud där som var helig, det var inte prästen, inte församlingen, dessa syndade dagligen och stundligen, men det förlät ju Gud, när de bad där-om. Alltså var det något felaktigt med gummans utackordering, så fingo de som haft del häri be om förlåtelse härför sedan flyttningen var verkställd, prästen var ju häri inberäknad, och alla voro ju för stora stackare att vara självansvariga för sina handlingar.

Så länge denna gudsfruktan predikas och efterlevs, har den ej nått den fullhet som Gud menat med densamma, ty den är ju så svag att den rätt snart slår ihjäl sig själv. Men nu är det nog så beställt med det mänskliga släktet att det går lättare för dess individer

att leva då de hava gudsfruktan än då de sakna densamma. Bibelns ord en stor del av dem äro också starka nog att skaka utav sig det skrymteri som ännu vidlåder dem sedan katolska tider. Männe det icke är detta skrymteri som vill förhindra alla de som kalla sig på Gud troende, alla glädjeyttringar över de ting som äro materiella och till för jordiskt gagn och jordisk vinning. Det är bestämt att vara gudfruktig, att dyrka och älska naturs skönhet som vi se runt omkring nedlagd i jord, hav, berg och himmel. Det kan väl heller icke kallas att ej vara religiös det att ärligt säga ut det man tänker och känner. Det vill säga att enligt allas begrepp så var och är ju Gud något skönt, stort och heligt. Alltså är det nog många tankar som ej böra klädas i ord, ej heller i handlingar. Men då dessa tankar funnits hos oss är det väl icke någon gudsfruktan att vi påstå oss aldrig hava haft dem, av den enkla orsaken, att den, eller den, påstår sig aldrig hava tänkt något sådant. Enligt min tro och mening är det en dålig gudsfruktan som uppkommit av rädsla för döden och den eviga fördömmelsen. Jag sätter den högst som kan dö utan rädsla och det oaktat älskar det gudomliga och sköna. Den som ej av fruktan för att såra den eller den, vågar göra allt vad han eller hon vill, men som ändock lärt att bära vördnad för det goda och sköna i världen, det tycker jag vara sympatiska och lyckliga människor. Den människan som gör allt det som är gott och skönt under sin levnad och försöker lämna ljus efter sig åt det kommande släktet och säger sig kunna försaka den himmelska sällheten, om Gud så vill, han blir troligtvis arvinge till densamma. Det gives många gudsbekännare som säkert i ordets djupaste mening äro mer i saknad av religion än många som räknas för fritänkare. Men det att sakna religion och fäste på vilket själen, tanken kan finna vila, det är något beklagansvärt som lätt leder till förfall. Det borde vara alla husbönders plikt att någon gång såsom förr skedde,

uppläsa någon vers ur bibeln för sitt husfolk som Luther förr så vackert kallade dem. Jag tror bestämt att allt det anseende som vi människor så mycket längta efter vinnes lika lätt, ja kanske lättare om vi låta vår förnäma likgiltighet fara och i stället visa mera människokärlek, mer uppriktigt deltagande för varandra än vad ofta nu är fallet. Det går an, det går bra, att tala med vem som helst, därigenom förlorar man intet anseende, men det beror ju på vad som talas, detta kan vara av den art att det höjer och sänker vårt anseende.

Om det en gång blir lika bildning för alla så går det bestämt icke att vara herre och härskare utan att också visa ett sedligare, ett redligare och på alla sätt och vis mera förståndigt tillvägagångssätt än vad som nu sker. Men det blir väl också mycket dåraktigt både i tanke och handling som finns hos den tjänande, vilket då bortfaller. Det är en sak som jag önskade att alla dessa människor ägde, det är arbetsglädje. Det finns inget som är så gott att hava som just detta för den som är tvungen att hela sitt liv skaffa sig existens, medel till dagligt bröd genom arbete. För den som saknar arbetsglädje blir ett sådant liv mycket tungt och det är säkert många som äro i saknad härav. Vara överhopad med för mycket arbete det är också en ej allt för lätt börda, som efter någon tid dödar arbetsglädjen och livsglädjen på samma gång. Socialisterna voro nog på god stråt när de begärde vissa arbetstimmar, men det skulle också sörjas för nyttig förströelse under vilotimmarne mera grundligt än vad hittills skett. Om alla herrar och alla tjänare toge det till sin livs- mening och hjärteönskan att alltid och allestädes göra det bästa med glädje under de förhållanden och de omständigheter som vore förhanden, vore det icke ett ganska vackert sätt att taga nuet på. Det vore bestämt ett uppfyllande av psalmistens ord: Gör tanken ren, gör själen from, gör hjärtat till en helgedom, där Gud i allt blir ärad. Med dessa ord slöt Tuveson sitt föredrag.

Det låg liksom en orolig stillhet över de församlade och först efter det härads hövdingen slutat — det var kanske när han såg de församlades blickar oroligt riktade på sig — kom han att tänka på att det han menat och velat säga i sitt föredrag kanske var agnar för vinden, emedan ingen mer än hans hustru och Erikssons på Åkersäter förstod honom och dessa visste ju allsammans förut. Hans hustru hade ju egentligen lärt honom tänka så eller kanske endast väckt de slumrande idéerna, som alltid bott inom honom, till liv.

Värdinnan bjöd ånyo på kaffe för att skingra det som lagt sig över hennes gäster men det kom ett mycket sorgset drag över Tuvesons ansikte, han satt och eftertänkte sina ord, dem han uttalat i sitt föredrag, och då han nu kommit på det klara med huru mycken villfarelse det ännu bodde i folkets hjärtan och huru trålbundna de ännu voro i gamla seder och bruk, så tänkte han med sorg på huru svårt det skulle bli att radda dem.

Ett stycke avsides borta i skogen där vägen krökte sig satt en ensam, ganska ung kvinna, hon lutade huvudet i händerna liksom för att bättre kunna sjunka hän i sig själv, syna, riktigt skärskåda sitt inre. Denna lilla kvinna var Hilda Kristina. Om Tuveson ej väckt en enda själ till eftertanke mer, så hade han dock lyckats väcka henne. Alla sågo dagen därpå att det skett en förändring med Hilda Kristina, men hon meddelade sig ej så länge vistelsen på Åkersäter varade med någon. Hennes man trodde det var någon ny nyck hon fått och han frågade endast en gång varför hon var så tyst. Då svarade hon: jag kan inte säga det nu. Detta svar styrkte honom i hans tro.

När de kommit hem från Åkersäter gick Hilda Kristina tyst omkring, det hade kommit ett nytt skimmer över hennes ansikte och hon såg ut som en den där tvagigt sig i andlig mening, det vill säga, som en den där tvagigt själen och med passande tankemassage slätat

alla de rynkor som vanpryde densamma. Långa stunder kunde hon sitta helt tyst med sin gosse på armen, men i denna hennes tystnad såg en noggrann iakttagare huru hennes tankar arbetade och stredo med varandra. När hon suttit så där, såg hon stundom mycket trött ut, och om Eriksson frågade henne efter något vid sådana tillfällen, dröjde hon alltid länge med svaret. Hon hade varit hemma på Byvalla en vecka utan att hava sagt sin man eller någon annan ett ord om de tankar som nu så starkt sysselsatte henne, men alla de saker som hon rubbat från sina gamla platser i rummen på Byvalla hade hon åter ställt på de gamla platserna. En dag då Eriksson kom in och skulle gå till det rum som var hans hustrus, där hans skrivbord plägade stå, såg han till sin förvåning att det stod hans namn på dörren och icke längre hustruns som det förr hade gjort, riktigt inkommen fick han se att alla de möbler som stått där under hans ungarlöstid hade åter blivit ditflyttade. Han gick några slag fram och åter på golvet och funderade på hur han skulle ställa sin fråga för att få veta egentliga meningen med allt detta. Han hade frågat sin hustru ett par gånger varför hon var så tyst och vad som fattades henne, hon hade svarat att sedan en gång skulle hon säga detta. Nu gick han direkt in till henne i deras sängkammare och lade blygsamt armen om hennes liv, det hade han ej gjort på mycket länge, säg mig kära du, varför har du flyttat ut ur vårt gemensamma rum, då svarade hon, ut ur vårt gemensamma rum har jag ej flyttat, men ut ur det rum som var ditt, men som jag tagit ifrån dig, har jag flyttat. Det är så mycket jag har att säga dig Eriksson, men kanske du ej har tid att höra mig just nu. Jag har tid att höra dig och jag är riktigt nyfiken att få veta vad du tänkt sedan vi lämnade Åkersäter eller rättare sedan midsommarafton, sade Eriksson. Hilda Kristina sade sakta och eftertänksamt, det jag tänkt sedan Tuveson höil sitt föredrag, ja det är mycket det,

om jag blott tydligt och enkelt kunde kläda mina tankar i ord utan att bli allt för långsam skulle jag vara glad. Med en bekännelse vill jag dock börja, sedan får du själv säga din mening härom. Hela mitt liv och allt mitt görande och låtande har ju nästan ända till för för några dagar sedan, endast varit en osanning eller om jag så får kalla det, en förveckling. Då jag gifte mig med dig, var det ju ej av kärlek, utan endast ärelystnad, det oaktat hycklade jag alltid emedan jag ville visa mig så kär, tror du icke att detta hyckleri tog livet av den den kärlek du hyste till mig, tror du icke att jag med tiden lärt mig att älska dig om ej detta hyckleri funnits, nu förstår jag att ofta varit dig en plåga att höra mig prata och ljuga så mycket. Under dessa dagar har jag sysselsatt mig med att få allt klart inom mig själv, det blir ju dock en lättnad att få bekänna sig vara just den man är. Kanske kan det aldrig emellan oss bliva ett varmt, av svärmisk kärlek förenat liv, men det är nu mitt fasta beslut att aldrig säga eller företaga mig något som kan skada dig och vårt barn, kanhända kan du så med tiden förlåta mig och finna det gott i vårt hem och i min närhet. Eriksson hörde tyst på sin hustru och hon hann icke riktigt sluta förr än han vinkade med handen att hon skulle tåga, han mycket blödig, och därför skyndade han ut, ty tårarna kommo honom i ögonen. Dessa tårar voro glädjetårar kunde man säga, men Eriksson själv visste nog ej vad de betydde endast att han ej kunde återhålla dem. Den första tanke som kom till honom var dock den att det hans hustru nu kände och tänkte var endast ett känslösvall som snart skulle gå över och sedan kom hon väl åter in i sin gamla förställning och sina många nycker. När tanken kom till detta så kände Eriksson en riktig avsky för det liv de levat samman, nu framstod det för honom i full dager och han fann det hela vara nästan lögn, osanning alltsauman. När Hilda Kristina talade med honom före hans utgång väckte hon både hans

kärlek och aktning, hur skulle det nu bli om hon åter började att gå omkring som förut och knipa samman munnen till ett sursött leende och säga allt det hon inte menade och tvinga honom att instämma häri om han ville undslippa att gräla med henne, gräla med sin hustru, det kunde han inte, ty då kom det tjockt i halsen på honom och han fick ej fram ett ord. Eriksson hade gått ut i trädgården och satt sig borta i ett hörn, där satt han och stödde huvudet i händerna, nu visste han att hans kärlek till Hilda Kristina ej var död, men den hanske sovit, hon hade tröttat ut den och den hade sovit mycket hårt, men nu hade hon åter väckt den till fullt liv. Riktigt fri det blev han väl aldrig utan det fanns väl alltid eld under askan. Han lyfte upp huvudet och såg sig omkring, det var midsommarprakt ännu, alla syrener blommade i den vackra trädgården på Byhalla, i dag låg det ett högtidligt skimmer över det hela, Eriksson kunde ej begripa varför, men kändes så gott, så försonande och så skönt alltsamman.

Hilda Kristina hade stannat inne och hon slöt gosen i sina armar och kände sig också lätt till sinnes. Aldrig hade hon förr trott att det att vara riktigt ärlig förde så mycket gott med sig. En känslans harmoni var det, och ett tillfredsställande av det inre behovet, som begärde detta. Det behovet fanns bestämt nedlagt hos alla människor. Behovet var vackert, det var bestämt av Gud nedlagt då han skapade människorna. Försänkt i denna filosofi satt Hilda Kristina då Eriksson kom in bärande ett brev i handen, det bar svarta kanter. Brevet var från Hildas hem och omtalade att hennes moder plötsligt avlidit av hjärtslag. Hilda Kristina läste det och blev mycket blek, men hon grät icke och försökte det ej heller, detta förvånade Eriksson, hon som eljes alltid tyckte sig vara tvungen att gråta antingen hon hade behov härav eller icke, hon ville ju visa sig känslig. När hon slutat läsningen sade hon till Eriksson: Tillåter du att jag reser dit i morgon, eftersom jag var

hennes enda barn och far är död så är där ju ingen som kan styra med begravningen, utan att jag kommer. Jo visst får du det var hans enda svar. Hilda Kristina suckade tungt, så är hon borta nu min mor och jag får ej visa henne mitt nya sinnelag, hon hade säkert gillat det, sade Hilda Kristina. Eriksson teg och hon fortsatte, du kände inte mor och det var ej många som gjorde detta ty hon var för mycket undfallande, tyst och efterlåten, far han var så envis kanske högfärdig och denna högfärd var mycket dåraktig, mor var förständig, detta förstånd var kanske hennes goda hjälpare när det gällde att hålla frid i vårt hus. Frid det ville mor hava omkring sig, och därför teg hon och gick i skuggan och borta i en undangömd vrå i skymningsstunder lät hon sin fantasi spela vackra visor om huru skönt det kunde vara att kallas människa och leva här om vi riktigt förstode att taga livet från den sida där varest lyckan låg. Hennes skönhets riken voro alltid belägna i människans inre. En osynlig makt utgick alltid från oss antingen var den makten ond eller god. Segrande intog den allt som var för svagt att besegra densamma. Detta var hennes största sorg ty hon kände att hennes kärlek till sin man alltid tvingade henne att tiga, det var ju så oskönt att gråla; fastän han aldrig anade hennes tankar och idéer, så föll det honom ofta in att hon ej var sparsam och sträng nog mot sina jungfrur och andra underlydande som hon skulle vara härskarinna över. Tigande åhörde hon alltid hans propaganda i dessa ärenden. Efteråt trodde hon sig alltid vara besegrad av denne konservative ande som fanns inneboende hos mannen, och det gjorde henne sorg. Stor rädsla hade min mor också för att synas löjlig, och det visste hon hennes man skulle finna henne, det var nog detta som gjorde att hon så väl dolde sina idéer och tankar inom sig. Hennes äktenskap var nog egentligen en rätt tung börda som hon bar med stort tålamod. Detta gjorde

ju bördan lättare. Hon förstod att leva i skuggan och låta mannen växa stark, kanske lycklig i sina håltomma idéer, vilka liknade allt det som var gjort på fabrik, de voro alltid likadana. Det var att stiga upp och få drängarne i arbetet, kl. 4 om morgonen taga en duktig sup till frukosten och så springa omkring bland drängarne tills middag när den var äten tog man sig en duktig middagslur, så blev det kaffe och några timmar därefter var det tid att efterse om alla hästar kommit i hus om sommaren, vintertiden också när de varit ute. Sedan gick man i säng. På söndagen gick far med mor i kyrkan, ty det var ett stycke på vägen till nämde-mans- och kyrkovärdsstolen. På eftermiddagen hade far främmande gubbar från byn och det dracks toddy och spelades kort, superades på kvällen så var den dagen gången till ända. Det fanns ingen innerlighet och efter detta längtade mor säkert mycket. Känslans finhet sökte hon nog i främsta rummet över allt och hos alla. Likväl fick hon sakna den både hos sin man och mig. Jag vet icke käre Eriksson varifrån jag fått allt det intriganta som jämt det osanna så mycket och så länge behärskat mitt väsende. Kanske är det mycket ett lån från tidsandan som ju är sådan. Inte vågar jag säga dig att allt nu är borta ej heller försäkra att jag ej kan återfalla till det gamla igen. Eriksson suckade tungt vid dessa hustruns ord. När Hilda Kristina hörde detta sade hon, jag har gjort redbara försök att vara så nykter så sann i andlig mening som det är mig möjligt, lyckats har jag också men det oaktat kan ju det ena eller andra inträffa, som kommer mig att återfalla. Eriksson svarade intet utan gick bort och kysste båda Hilda Kristinas händer tårarna strömmade ur hans ögon, han gick ut för sig själv och grät. Han stod nu åter under toffeln det märkte han men nu var den broderad med ädelsten, så stod han väl säkrare under den än då Hilda Kristinas namn stod på hans dörr. Han knäppte samman händerna till

tyst bön och satt så stilla länge, länge. Så rann det honom i hågen att Hilda Kristina omtalat att hon ej var kär i honom, smärtan kom och lade sig tungt över honom vid denna tanke. Det var sent på kvällen och Hilda Kristina hade väntat länge på sin man, men som han inte kommit gick hon ut och stod nu mitt framför honom. Han steg upp och följde henne in, här sträckte han ut sina armar och hans hustru kom till honom rodnande och varm. Det kom glädje över honom ty han förnam mera äkthet, värme, och innerlighet strömma sig till mötes från hennes väsende nu, än han någonsin gjort förut. Älskar du mig ej i afton viskade han, då runno tårarne i strida strömmar ut för hennes kinder, jo, viskade hon så tyst och så blygt som om detta varit första gången denna fråga blivit ställd till henne. Om han älskade henne eller icke det vågade hon ej fråga, men hoppet låg och viskade inom henne och hon slöt sig fast och tryggt intill honom.

Dagen efter avreste Hilda Kristina till sitt hem för att reda till sin moders vilorum, och ett par dagar därefter ankom även Eriksson dit. Dagen för begravningen var inne och vädret var mycket vackert. Mycket folk hade kommit för att visa den gamla frun den sista tjänsten, de stodo nu vid den blomsterhöljda kistan på kyrkogården, herrarne med blottade huvud och damerna med sänkta sådana, prästen hade läst begravningsakten och höll just nu ett litet tal över den gamla damens levnad. Stilla och fridsam levde hon, det var endast den, som fick tillfälle att göra intim bekantskap med henne, som fick lyckan att veta vilken kvinna hon var, och huru mycket livsljus, huru mycken kraft där bodde inom denna tillbakadragna och försakande kvinna. Eriksson grät nästan mer än Hilda Kristina hon var endast blek, fridfull och tyst. Mathilda Eriksson från Åkersäter var där med sin man hon såg nästan glad ut när hon hörde prästens tal, ty hon var ju av den meningen att de dödas odödliga väsende omsvävade de

levande, och därför gladde hon sig, att den bortgångna fick den erkänsla hon så väl förtjänat. Tuveesson och Anna var också där och de gråto stilla vid graven, det var uppriktig sorg och saknad de kände, ty hon som var död hade varit en av de vänner man ej kan glömma. Kandidat Eriksson med Kerstin var också där och deltog i de två föregåendes sorg och saknad.

Tre år efter denna begravning kom berättelsens sagesman gående på vägen som ledde fram till Byhalla manbyggnad. Strax innan man kom fram till den ståtliga alleens början reste sig två nya byggnader vilka väckte besökarens nyfikenhet och undran om vad som kunde vara ändamålet och meningen med att de vore uppförda. Över porten på den största utav dem stod det Hilda Kristina Petterssons Skola med tydliga och enkla bokstäver. På den andra som var lite mindre stod det ingenting men det syntes utanpå att det var varmbadhus. När vår vandringsman kommit in och anmält sitt besök på Byhalla hos värdfolket där mottogs han på det hjärtligaste av dessa och blev bjuden att stanna kvar en vecka. Så fort han kom i tillfälle till att stilla sin nyfikenhet angående de nya husen vid vägen började han spörja efter ändamålet med dess uppbyggande. Patron Eriksson sade att det var hans hustrus hus och hon som påyrkat att de skulle byggas. De voro byggda för pänningar av det arv hon erhållit efter sin moder och stodo där som ett tacksamt minne av denna storsinnade fastän så tystlåtna kvinna, av denna orsak bar skolan namnet Pettersson. Men så var det också meningen att i dessa hus giva kunskap i matlagning och handarbete åt de unga flickor och kvinnor som underlydde Byhalla. Männen undervisade man snickeri, arbete av alla slag, även de halvvuxna gossarne fingo deltaga häruti. Så många fäder, mödrar och barn som underlydde Byhalla, voro skyldiga såvida ej sjukdom förhindrade dem att veckligen taga sig ett bad i varmbadhuset vintertiden, sommartiden badades

det utom hus. Men gå de villigt in härpå sporde gästen, nej det är några stycken som sagt upp sin plats och afflyttat emedan de tagit detta badande för en galenskap. Min hustru trodde i början att hennes företag skulle väcka grannarnas beundran och aktning, men i stället väckte det deras löje. Nu har vi lärt oss att hava vår glädje uti den lycka det för med sig, att uppoffra sig för andras väl. Den tanken som kom till min hustru när hon genomgått sin omvändelse, som hon själv kallar det, var ju också den att hela livet var så danat att vi skulle leva här en tid för att bana väg och giva ljus åt det släkte som skulle komma efter oss, om den länk uti den evighetskedja, som var vår skulle hava någon betydelse. Det var också, sade hon, detta som gav den största lyckan och tillfredsställelsen åt vårt eget liv. Jag vill, sade min hustru till mig en dag, giva dem den lilla upplysning som jag kan åvägabringa, ty jag tror det vara ett steg på vägen fram till lycka, just för arbetaren, att äga själens bildning, på samma gång som han borde sätta värde på att kunna arbeta, och ej på minsta sätt räkna det som en skam utan tvärtom som en lyckoskänk. — Min hustru har nu i förra veckan fått medalj av vitterhets-sällskapet, som erkänsla för sitt företag och det har glatt henne mycket, ty utav arbetarna själva har hon och hennes lärare och lärarinnor rönt mycken förargelse, men också mycken tacksamhet. Hela vårt gods börjar se söndagsfint ut, det är blommor, enkla av gammalt känt slag, nästan i alla fönster och utanför alla stugor. Luthers Postilla har hon givit alla familjemödrar med bön till dem att läsa därur varje dag högt någon gång. På bokens pärm har hon skrivit: Läs och tag alla häri skrivna lärdomar till rättesnöre för det liv du lever nu, och lev det med glädje och tacksamhet, som en den där bär det vackra namnet människa anstår. Besökaren satt tyst och häpen åhörande allt detta, det var således ej det minsta kvar av den Hilda Kristina han

känt från fordom. Hon var ju alltid gästvänlig det kunde ej förnekas, god ville hon nog också vara; men sättet att sköta det egna jaget så att detta bragte lycka med sig det kunde hon icke. I allt hennes tal röjde sig endast förvirring, i hennes görande och låtande lyste det samma fram. Under sin lärarinnetid var det bättre med henne än under hennes första äktenskapsår. Undervisa det var hon riktigt född till, det måtte vara henne en mycke god hjälp nu, tänkte undraren där han satt och filosoferade för sig själv. Hilda Kristina hade gått ut före detta samtals början, hon inkom nu och efter henne kom det en tjänarinna, bärande en bricka med frukt till förfriskning åt gästen och värd-folket. Den lille gossen sprang in i rummet och bort och hälsade den främmande med en djup bugning. Det var familjens enda barn. Stundom gjorde det modern och fadern sorg att de endast hade detta barn. Men Hilda Kristina sade att de hade ju knappast tid med fler nu då de skulle syssla med detta att undervisa sitt folk. Det var ju besvärligt, ty det var ju ingen som företagit sig dylikt förr, av denna orsak föll det sig ej så lätt, som det kom att göra sen en gång ifall flera ville försöka sig härpå. Men blev gossen sjuk någon gång så kunde föräldrarne aldrig värja sig för den tanken att det var dem en plåga att ej få flera barn, ty skulle gossen gå ifrån dem, så saknade de ju allt hopp om fortlevelse. — Familjen Erikssons gäst var också bekant med "Erikssons på Åkersäter", Tuveesson med fru voro också hans vänner. Kandidat Eriksson och Kerstin voro de enda han ej kände av denna umgängeskrets. Samtalet föll in på Tuveesson och alla de tre samtalande yttrade sin glädje över hans familjelycka samt över hans ljusa livssyn och hans kraft att fullständigt segra över sitt spritbegär. De tre barn som äro födda i detta hus och hem borde verkligen kunna kallas lyckliga barn sade gästen, seende på Hilda Kristina, det kunna de sade hon ty det

är säkert att en moder och fader som tänker på att göra mera för sina barns bästa än just dessa två är ej lätt att finna. De hava rädsla för att säga en enda osanning till sina barn ty då blir detta ett dåligt föredöme. Man kan nästan säga att de hedra barnen eller kanske rättare de bära vördnad för dem, emedan de ju tror att deras livsglädje skall komma att till stor del bero på det ljus som blivit ställt framför barnen i deras barnaår, med andra ord på den uppfostran de fått i hemmet. Eriksson och Mathilda på Åkersäter hava ju redan glädjen se sin äldste gosse vara lycklig, glad åt det liv och den kallelse han valt, nu då han blivit lantbruksinspektör. Han har omtalat för mig sade den främmande, att han täcker få tillstånd en likadan skola som den här är på det gods han nu fått plats, ty hans husbondefolk äro människor med fria och uppåt strävande idéer. Dagen gick till ända under muntert språk om allt möjligt och den påföljande besågs skolan grundligt och Hilda Kristina redogjorde för den undervisningsmetod hon använde. Jag har anställt en hushållslärlarinna sade hon som går omkring i husen och undervisar i matlagning, tvätt och strykning, ett hems iordningsställande på billigaste sätt, också på det trevligaste. Det är förbjudet för våra underlydande att köpa sådant som är fult och otrevligt, isynnerhet fula spetsar. Det är icke av oss ansett prisvärt att familjerna lever över sina tillgångar, men detta fel förlåta vi lättare en glad, trevlig och rolig samt snygg familj, än en lat otrevlig och osnygg sådan. Vi undervisa i hemmen emedan detta är det mest praktiska och kostar minst, det är ju just den mat som här lagas, som skall lagas med ordning och omtanka för att bliva välsmakande. Så är det ju också kunskap härutinnan som är av största vikt och värde, ty denna mat hava de råd att hålla sig, till dagligt bruk. Vi undervisa på skolan också men det är endast en dag i veckan i matlagning. Då lagas den mat vi äter

där och då är det fritt för de som hava vilja och lust att besöka denna lektion och taga den lärdom som här gives sig till godo, för att sedan vid något tillfälle praktisera densamma. Undervisning i handarbete av alla slag, mest klädsömnad, är det två timmar tre dagar i veckan, och dessa lektioner äro också fria för alla som vilja besöka dem. Denna lärarinna undervisar även i svenska språket, räkning och välskrivning två timmar de andra tre dagarne i veckan. Så kommer det föredragshållare två gånger i månaden till vår skola för folkets bildande. Sånglektioner hålles också. Gästen hade åhört allt under tystnad, nu sade han endast: välskrivning, räkning och modersmål få de ju lära sig i folkskolan. Det få de, det är sannt, men jag har denna undervisning jämte bokföring, enklare förstås, så att de kunna lära sig föra böcker över utgifter och inkomster i sitt hus och hem, ty detta att få se vad som blivit förstört under årets och månadevs lopp är en god självaosakelse för var och en som vill göra sig besvär härmed. Skolan för gossar och män innefattar också lektioner härutinnan.

Gästen såg med förvåning huru grundligt och väl allt var danat i skolsalarne och utanför desamma, efter en stunds betänkande sade han: detta företag, jag menar denna skola har ett visst och stort företräde framför statens och de enskilda skolorna i landet, det som läres här är både A och O, jag menar det gives grundlig undervisning, oegennyttig och självförsakande sådan, som ej har annat mål med sin tillvaro än lärjungens mästerskap och framåtskridande, det gives ej många sådana skolor. Hilda Kristina och Eriksson tackade för dessa ord, det kom tårar i deras ögon.

Ett par dagar därefter var det kalas på Byvalla, alla vännerna voro där, alla grannarna också. Glädjen log, riktigt log kunde man säga i Hilda Kristinas vackra ögon, hon var skämtsam och sina intrigarta anlag använde hon att roa sina gäster med, i hennes skämt

och skratt röjde sig frihet och behag. Eriksson var riktigt stolt över sin hustru.

Borgmästarens dotter med sin man voro också där. Hennes aktning för Hilda Kristinas företag att försöka skaffa sitt folk bildning och kunskap var kanske ej fullt så stor som de andra vännernas, ty hon världsdam och fäste sig mest vid ytan och skenet. Vad, sade hon till Hilda Kristina, skall du och dina lärare taga eder till när alla edra underlydande fått all den kunskap ni har att giva. Vi skola vila oss, sade Hilda Kristina och sitta stilla väntande på att det skall komma någon med ny kraft, och ny vilja, och lära människorna något mera än vad vi lärt dem, något nytt som är till lycka för dem som hava förståelse härför.

Alla Hilda Kristinas vänner sade: så vilja vi också göra, vi skola också inrätta dylika badhus och efter råd och lägenhet skaffa vårt folk bildning och upplysning. Sedan skola också vi vila, väntande på vad som skall komma.

Innevånarne å ett torp i skogen.

Långt borta i skogen vid insjön, vars vatten idag låg spegelblankt och blått belyst av solens strålar, låg det lilla torpet vars ägares hustru och dotter äro två av huvudpersonerna i min berättelse. Dörren till boningshuset stod öppen och tillät förbigående se rakt in i den lilla stugan. Klockan var nio på dagen, ingen bädd var ännu bäddad utan alla sovställen stodo sådana man klockan fem lämnat dem. Klockan sex skulle husfadern vara i arbete, det var därför man steg upp vid denna tidiga timma. Ett stycke i från den lilla stugan stod en liten ladugård, i vilken två kor och en kalv, en gris och några höns höllo till. Matmodern kom just nu i sällskap med sin dotter därifrån. Djuren hade äntligen fått lite till livs och något av orenligheten var borttagen, detta var dock långt ifrån allt. Det satt stora klumpar kvar på djurens bakdel och såg man närmare på dem låg dammet tjockt i pälsen och syntes tydligt trots det att ljuset kom sparsamt in genom små smutsiga fönster. Djuren sågo slöa och sömniga ut. Hönsen flögo omkring överallt och släppte från sig fjäder i fodret. I ett hörn av fähuset stod det en grep i ett annat en utsliten kvast och en skyffel, på ett tredje ställe en gammal korg halv med rutten potatis. Det hela vittnade icke om allt för god ordning. Matmodern och dottern hade vid inkomsten slagit upp mjölken som korna givit dem, att det ej var mycket är väl överflödigt att berätta då man sett den skötsel det beståts dessa djur. Ett stycke bröd och en mugg mjölk var den frukost dessa

två kvinnor bestod sig med. Matmodern kände sig sömnig, det gjorde dottern med, och så lade de sig att sova i bäddarne igen. Något över tolv på middagen kom husfadern hem, en gryta potatis stod och kokade på spisen och på bordet låg ett par sillar på ett papper där bredvid stod ett fat sur mjölk. När potatisen voro kokta slog man upp dem och måltiden tog sin början. Varje familjemedlem lade potatisskalen på bordet, tallrikar hade man inga diskade och då fick det vara som det var, man fick reda sig utan, det hade gått så många gånger förut, så man var van härvid. Alla tre familjemedlemmarne voro otvättade och okammade ty man hann icke med att tvätta och kamma sig. Olaus hette familjefadern och hustrun hette Mariana, dottern hette Tilda, hennes dopnamn var Matilda, men det hade i vardagslag blivit förkortat till Tilda. Olaus hade allt sedan sitt giftermål bebott torpet. Innan dess hade Mariana haft plats på ett litet ställe som halvt liknade torpställe, halvt bondställe. Husfadern och husmodern där drucko båda brännvin och lågo halva dagarna berusade i sina sängar, barnen sprungo hungriga och trasiga omkring. Mariana mjölkade och fordrade korna till husbehov. Inne i huset städades sällan, det sopades på lördagen lite mitt på golvet, men i vrårna fick smutsen ligga kvar. Denna sed tog Mariana med sig i sitt nya hem när hon gifte sig med Olaus. Det var slumpen och omständigheterna som sammanfogade dessa två. Hade någon talat med dem om den kärlek som har makt att försköna och förljuva livet och samvaron till en himmel, så hade detta varit dem en olöslig gåta. Olaus var inte trätsjuk inte Mariana heller hon var bara lat och loj och fullständigt okunnig. Fattigdomen var dem ingen börda, ty de voro vara därvid och tänkte aldrig att de genom idogt arbete till en del kunde avlyfta den, utan livet fick gå sin gång som det gick. På aftonen av den vid berättelsens början omtalade dagen, kom det en ny statfamilj till herregården på vil-

ken Olaus arbetade, den bestod av en änka och hennes son samt en minderårig dotter. Deras väg gick rakt förbi den lilla torpstugan och Mariana stod med sin dotter i den öppna stugudörren. Berättelsens sagesman stod borta vid sjön och betraktade solnedgången. En och annan gång hoppade en fisk upp i vattnet, det var det enda som störde dess lugna, blanka yta. Myggorna flögo surrande därpå och åskådaree tänkte på det gamla ordspråket i vilket det sägs att när myggorna flyga så nära vattnet blir det regn dagen därpå.

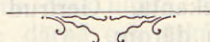
När änkan med sina barn ankommit till herregården omtalade hon att hennes man dött i äggvitssjuka. Flera gånger hade han rymt från hustru och barn, låtit dessa fara illa och farit illa själv. Det var hustruns osnygghet som jagade honom ur huset. Men detta berättade hon icke. Mannen var ordningsälskande men högfärden och vankelmodet höllo honom fången, i förening med stort spritbegär, så att han ej kunde inverka gott på hustrun. Nu var han för länge sedan död och sonen försörjde till en del modern och dottern. Modern mjölkade på herrgården och gick bort och skurade och tvättade någon gång emellanåt och förtjänade lite till hjälp. Sonen hade ärvt faderns anlag till alla delar. När han såg och kom i beröring med folk som voro snygga kände han alltid en obestämd längtan som han ej själv kunde göra sig reda för. Sedan efter ett sådant tillfälle när han kom hem till modern slängde han alltid fram hårda ord på vilka hon svarade undvikande. Utan att sonen vid sin retlighet särskilt yttrat sig om hennes oordning och orenlighet tycktes hon hava förstått vart han ville komma ty hon städade alltid lite bättre efter sådana dagar. Före sitt giftermål hade hon haft plats på herregårdar, där hade hon sett hur det skulle vara i ett snyggt hem. Det oaktat förföll hon till slöhet och lojhet. Spara kunde hon icke utan när hon hade några pänningar slösade hon bort dem i brådaste taget. Sonen hette Johannes och änkan hette

Vilhelmina, den lilla flickan hette Gertrud. Strax efter det de ankommit till herregården gjorde Olaus och Mariana deras bekantskap. När Tilda fick se Johannes lyste det alltid upp lite i de slöa ögonen och efter en tid voro de färdiga med bröllopet. Vilhelmina gick då omkring och talade med stolthet om sonens giftermål för sina kvinnliga bekanta. Gertrud talade så gott sig göra lät med barnen därom.

Som Tilda ej alls lärt sig det ringaste varken praktisk duglighet, renlighet eller ordning, så förföll hennes hem alldeles. Hon fick aldrig mer än ett barn och det dog strax efter födelsen. Johannes förföll allt mer och mer; Dryckenskapen höll honom fången, och han kom sällan hem utan att vara mycket berusad. En dag fann man honom död i ett landsvägsdike fullt av vatten. Han hade drunknat däri under det han var mycket berusad. När begravningen var överstökad, tog sig socknens prästfru an Tilda och när hon varit i tjänst hos denna ett år kunde ingen känna igen henne. Ögonen hade fått glans, håret var alltid, kammat, ansiktet rent, och kläderna rena. I prästgården gjorde hon bekantskap med en snickare som hette Anderson. Med denne blev hon senare gift. Som modern och fadern nu voro döda inflyttade Tilda och Anderson i deras torp. Utanföör var alltid räfst och pyntat och barnen sprungo i rena bomullskläder ned till sjön om sommaren för att bada. Anderson hade reparerat och målat huset samt ladugården utan- och innanför. På vindskammaren bodde Vilhelmina, och hon tordes ej annat än hålla rent omkring sig och hålla sig ren själv. De små fönsterrutorna voro alltid klara, med små gardiner för. Innanföör stod "tacksamma Maria" full av röda små blommor.

En dag gick berättelsens sagesman förbi. Prästgårdsfrun var på besök hos Tilda. Denna uttryckte sin tacksamhet i följande ordalag: "Fins det väl en

lyckeliare mänska på jola, än ja ä bleen, tack vare frua.
 Ja, de ä akurat som frua själver allti sae: "En måste
 lära sig arbeta och göra det väl on livet ska ha något
 värde för en mänska".

En saga och en predikan.

Det var på vintern 1910 efter Kristi mänskötens och människovärens födelse. Det var nu så länge sedan han personligen gick omkring och glädde hjärtan, så en del människor som hade varit så missnöjda det gamla som dnat under livets eviga framåtskriande och tillbakagång, hade glömt hans ljusa och av människolycka strålande starka idéer. Utå var det knoppnings- och växttider. Måns kulnad var en yrskens våt. Det var ett år och en månad sedan den nya naturordningen började sin liv i mers redan.

På himlen gingo några modellerna och hemliga figurer omkring. Och de människor som ej hade bild med världen och sig själva voro rädda för de nya himlakropparna. De visste att de ej kunde de utan räddsel.

Men det frans ännu sådana som sade med Paulus: "Ar Kristus allt mitt liv; blir döden och min vinst". De glädde sig över det nya välsignade livet, sågo på det och räddade bort yrskens samt planterade de vackrare och roligaste blomorna i sin öringård och hade sin lycka och sitt liv i sin värda dem. De tyckte om de nya himlakropparna och sådt, att de voro naturliga och hade varit här förut, detta voro de som ställde till med den värdes värden så tidigt. Vore det också verkligen så, att en av dessa tog bort värden och människornas under det bita surrande vägs höning av blomorna på spjettleden och öppnes med alla andra träd.

och ett annat på den. "Ja, ja, ja, det var frun
som dog i skottet som inte skulle bli det. "En mästa-
rens sig arbeta och göra det väl och även ska ha något
värde för en mästa".

Sagor och sinnen.

En saga och en predikan.

Det var på våren 1910 efter Kristi, människosönens och människovännens födelse. Det var nu så länge sedan han personligen gick omkring och glädde hjärtan, att en del människor som hade svårt att minnas det goda som timat under livets eviga framåtskridande och tillbakagång, hade glömt hans ljusa och av människolycka strålande starka idéer. Ute var det knoppnings- och väntanstider. Mars månad var en yrvaken vår. Det viskade, det tisslade, det tasslade i alla vrår och snår. En del tog det för trolleri och spökelse, att den nya naturfödelsen började sitt liv i mars redan.

På himlen gingo några modärna och konstiga figurer omkring. Och de människor som ej hade frid med världen och sig själva voro rädda för de nya himlakropparna. De visste att de ej kunde dö utan rädsl.

Men det fanns ännu sådana som sade med Paulus: "Är Kristus allt mitt liv, blir döden ock min vinning". De glädde sig över det kära välsignade livet, sågo på det och ränsade bort ogräset samt planterade de vackraste och roligaste blommorna i sin örtagård, och hade sin lycka och sitt liv i att vårda dem. De tyckte om de nya himlakropparna och sade, att de voro naturliga och hade varit här förr, dessa voro de som ställde till med den vackra våren så tidigt. Vore det också verkligen så, att en av dessa tog bort jorden och människorna under det bina surrande sögo honung ur blommorna på äppleträden och björken med alla andra träd

fått grönklädd krona och mattan under den var grön och mörk, så kunde de resignerat gå ur tiden med deras jord glada över att den på slutet varit så vacker med fågelsång, vitsippor, färska nässlor till soppa och himlar med blå klarhet. Även om där gick små moln omkring och spassa på sina ställen, de voro rätt vackra dessa också.

Under allt detta reste "den lede" själv omkring som vanligt på järnvägståg och båtar ibland predikande på landsvägen. Han hade med åren blivit gammal och farlig och lagt sig till med en viss intelligens samt blivit fasligt civiliserad. Kvinnorna skrånade och jublade. De trodde, han var uppfostrad vid franska eller romerska hovet i dessas glansdagar. Inte var han dygdig heller! Nej. Fabriksflickor, tjänsteflickor och grevinnor, alla fingo gärna taga honom och hans lärjungar om halsen. En kyss var för dem av lika stort värde, från vilken mun den än kom. Själv var han en automatisk våg på en svart järnvägsstation, där alla tåg förde till avgrundens rike. Bara man stoppade fem öre i munnen på en av apostlarna, så bar det i väg till det svarta riket. Femöringen tog "över-aposteln" det mesta av för egen del. Vägd var man ju också men befunnen för lätt att vara till glädje och nytta i det andra riket. Så det var ju bäst att resa fort undan.

Det ovan omtalade året tog själva "översteaposteln" ny examen i ett visst vågsystem. Sensommaren året förut hade han fått sig en god upptuktelse av landets godsägare och bönder i främsta rummet, men också av arbetare, fabriksägare, industriidkare, och mäniskor av alla slag. Konungen befalle militären vakta honom och hans anhängare, på det att de ej under rusets inflytande måtte ramla i plurret på raseriets dammar, som de själva grävt och alltjämt grävde. Av själva djuren fick han också upptuktelse. De hade visat sig vara till nytta och trevnad ända därhän, att de även under denna tid fingo ordentlig skötsel och mat.

Arbetarna, för vilka han ställt till med denna dåliga, intetsägande revolution, vallade honom också och gjorde ett och annat glyttande på sin store "apostel", vilket ej innebar beundran. Då skuddade "överaposteln" stoftet av sina fötter, reste utrikes och låg under ett bord och drack punsch. Om det var då "den lede" med ståt och stass for i honom, och han tog sin examen, eller om det skett senare, är ej bekant. Men skett har det. När ett barn får upptuktelse av en älskande fin hand sker det en förbättring med barnet. Men "den lede" låter ej tukta sig till förbättring av älskande händer. För honom behövs skarpladdade vapen och utplånelse från jorden.

Nu är "överaposteln" åter kommen till sin fosterjord och skräpar väldigt, om hur stilig det skall bli, när det är alldeles slut med dygden och återhållsamheten. Arbetaren och arbeterskan tro sig äta franska rätter, som befinnas lite osmakliga därför att de äro så fina. Men det är helt enkelt förvuxna nässlor, ruten svinföda, som gjorts rusande för att få de ätande druckna, i vilket tillstånd de utan betänkande stoppa i sig den dåliga födan. De av dem som sedan vakna skola alltid minnas med skam den tid, de hava stått och stampat i svindröggen och ätit svinföda, serverad av en man vars bättre jag spelat bankrutt, i denna hava hans juveler blivit honom fråntagna.

En dag efter det "överaposteln" tagit sin siste examen höll han ett föredrag, vars överskrift var: "Kärlek utan barn". Han skröt och skrävade om det nyas fördelar för land och folk, men i synnerhet för dess kvinnor. När han äntligen blev färdig med sin ruttna soppa, var det en kvinna som begärde ordet och började saktelig berätta sin egen saga så lydande:

"Det var på hösten år 1905. Skörden var inbärgad, åkerfälten lågo där nyplöjda och mörka och skogen stod avlövad. Ibland i tung stillhet. Stundom for höstvindar genom den med rasande styrka, och fanns det

då något blad kvar på träden, slet vinden av detta och förde det med sig långt bort samt lade till sist ned det i en bergskreva bland tusenden andra.

Under denna årstid ankom jag till ett hus, som låg vid en liten insjö, dolt av skogen. Den höstliga stillheten, som härskade i naturen, smög sig även in i husen. På bordet, som stod i det rum, i vilket jag skulle bo, stod i en kruka en liten blomma som med vardagsnamn hette "Tacksamma Maria". Den bar röda små blommor och höll på därmed hela vintern.

Familjen, som ägde huset, bodde största delen av vintern utrikes. Allt förflöt i lugn stillhet tills i Januari. Då var det, mitt liv började bliva ett riktigt levande väsen.

Äldsta dottern kom då hem för att gifta sig med en av dessa män, som med Sören Kirkegaerds ord: "hava trätt in i den lilla krets av människor, som världen icke skall glömma, emedan evigheten själv erinrar oss om dem." Om hans yttre är ej mycket att säga. Men hans själ visade sig och talade ett språk som ej kunde misskännas. Det var en andens storhet och ärlighet full av gudomskraft.

Då jag hade äran bliva presenterad för honom gjorde han en ofrivillig ryckning på axlarna, liksom ville han härmed hava sagt: "Se där en till som skall missförstå och smäda mina läror. Varje gång han föreställdes för någon, kom det alltid något av skygghet över honom. Han visste, att det nya, han kommit med, ej var vardagsmat, och att ej alla hade sympati därför. Senare en dag visade han en del av sina verk för mig. Sedan dess stodo de alltid för min inre syn. Att förstå dem tillfyllest var mig omöjligt, och är så ännu. Men det blev pånyttfödelse inom mig, och jag blev andligen nyktrare för varje dag, och såg på dessa verk, så ofta jag var i tillfälle därtill. Efter någon tids studium förstod jag att det var oss kvinnor han ville dana om så att vi blevo lite renare. Mina tankar gingo

bort till den gamla historien om syndafallet. Särskilt framstod det för min inre syn att det var kvinnan som gav mannen av frukten så att han åt. Detta lockande och givande fortfar ju dagligen. Ofta, mycket ofta lockar kvinnan sig själv i fördärv genom att på detta sätt draga mannen med sig. Mannen kommer ganska lätt från följderna, och nesan och skammen, då kvinnan däremot står mera under inflytande av följderna, och det lidande hon med sin egen dårskap dragit över dem båda, skakar mannen lätt utav sig, då det för henne däremot giver märken som ej utplånas förrän döden kommer med befrielse. Detta gäller ju särskilt kärlek och det erotiska, könen emellan. Kvinnan påstår ju alltid att hon blivit förförd av mannen. De här ovan omtalade verken visade mig motsatsen. Och jag, fastän själv kvinna, måste erkänna att dessa verk talade osviklig sanning. Om ett fel skall kunna bortläggas måste det först kännas och erkännas av den som har felat. Alltså är det vägen för oss kvinnor att vi erkänna oss vara de skyldiga härutinnan, om vi vilja räddas. Kanske blir det lite torrt för mannen när han ej längre finner någon som vill locka honom till det slag av dårskap, som skänker honom själv mäst njutning och lycka då kvinnan däremot får mindre härav, och mera olycka än mannen men jag kan trösta honom. Det är ej många som erkänna sina fel mannen förstår så bra med sin ridderlighet att hålla den kvinna han uppvaktar, i okunnighet om sina fel att hon, jag menar större delen av kvinnorna, kommer att behålla det slynaktiga koketteri som skänker honom så mycket nöje och ofta också är honom ett stort plågoris. En man sade mig en gång att det ej fanns några moraliska kvinnor, då blev jag mycket förvånad, och gav honom ej rätt härutinnan, men nu kan jag gå med på hans mening, Kvinnans motståndskraft är ofta ingen, då däremot hennes fåfänga och längtan efter njutning och behagsjuka är mycket stor, nyfiken-

het efter allt som hon ej smakat och erfarit. Händer det så att en lättsinnig njutningslysten man kommer i hennes väg när hon är i sin första övergång från barn till jungfru, så är hennes öde avgjort för livet, hon har beträtt en väg som är brottslig, mäst därför att hon varit trolös mot sig själv och förstört det herravälde hon ägde över sig själv, utan att ännu hava riktig klarhet över vad detta herravälde ägde för värde för henne och vilken frid och självaktning det bar uti sitt sköte att äga detsamma. Att hon ej förstår uppskatta de förmåner, som ligga uti ett rent liv, eller uti att ej giva sig åt mer än en man är ett av de största fel, och för hennes aktning mäst fördärvbringande, och är en god orsak till att så fallna kvinnor resa sig från sitt fall. — Under det jag sysslade med de husliga bestyren som föregingo vigseln där i huset, gingo dessa tankar omkring i min hjärna, och stredo med de tankar som de husliga plikterna krävde, om herraväldet inom mig.

Vigseln mellan husets dotter och konstnären gick av stapeln i all stillhet. Den ärevärdige kyrkoherden läste det, som bibeln och lagen påbjuda. Bruden och brudgummen växlade löftena och kände sig rörda, som väl alla människor göra, när de giva löften, vilka aldrig kunna upplösas, utan att det blir till inre förstörelse. De nygifta gjorde ingen bröllopsresa utan stannade där de voro några dagar. Husmodern gick omkring med stora blågråa ögon, liksom ville hon syna allt det nya, som kommit in i huset, både andligt och lekamligt under det hon styrde med det, som skulle användas till det nya hemmet. Stundom blev det fullt med rynkor på den annars så vackra pannan under det myckna håret. Då tankarna kommo för långt in i Makabeerna och framtiden.

Då allt var ordnat avreste de nygifta till sitt nya hem, och husmodern jämte sina övriga barn reste också från sitt lantliga gods. Åter blev jag ensam där med

“Tacksamma Maria“, några jungfrur och två vita fox-terrier, Det lugn, som rådde omkring mig gjorde, att jag i all stillhet kunde sjunka hän i betraktelser över min egen inre människa och syna tankarna där inne, både dem som varit och dem som voro. Jag lärde mig förstå, och min tro fann ytterligare fasthet hos mig. Det som skall dana livet för varje easkild individ och för alla gemensamt, skall komma inifrån människans eget inre.

Det är de starkaste och bärande idéerna som hjälpa människorna till seger. Helt enkelt därför att det liv som vi människor skola leva, måste styras efter lagar, om vi vilja kallas ett civiliserat folk. Och den lag är den starkaste och har den bästa bärkraften som ej strider med den mänskliga naturen, det vill säga, ej i sig innebär sådant, eller tillstodjer det som fördärvar hennes kropp och ställer till disharmoni i hennes sjäsliv. I bibeln hava vi de lagar, som hava rättesnöre att giva åt människans både kroppsliga och andliga liv, och som i sig innebära harmonisk skönhet, överträffande allt vad som tills dato blivit givet och skrivet härutinnan.

Det föredrag jag i dag avhört här i denna lokal, innebär i sig ett slags civiliserad hedendom, och det är väl tillbakagång i stället för framåtskridande. Det är väl bättre att uppodla människans energi och herravälde över sig själv, än skaffa henne medel som dödar detta. Sådana medel äro väl om några de preventiva medlen. Dessutom, av vad orsak vill arbetaren skaffa sig dessa, då de enligt sanningsälskande läkares utsago betyda undergång för det mänskliga släktet. Det borde väl i stället ligga dem om hjärtat att ingen av deras folk begagnade sig därav, så att de som tillhörde överklassen fingo i fred och ro arbeta på att mörda sin intelligens och därmed alltså giva arbetaren en obetvingelig sager. Och nya herrar. Ordet Gudom betyder väl storhet, fullhet, kan jag tro. Det som skapar undergång är väl ingetdera. Dessutom kan det väl vara nog, att över-

klassens sämsta män använda dessa medel som skydd för sig själva, när de vilja skaffa sig njutning på arbetarens döttrars bekostnad. Tyvärr är det icke alltid de sämsta utav dessa döttrar, som på detta sätt dragas ned i smutsen. Det är många gånger de hängivnaste, de för äktenskap bäst passande, som på detta sätt få plikta för sin tillgivenhets längtan, som väl är ett av kvinnans vackraste drag.

Eftersom jag själv är kvinna sysslar jag mest med detta kön. Till min förargelse har jag funnit, att vår moral inte är stor, och att det koketteri på vilket en stor del av oss inlåta sig, inte är vare sig vackert eller nyttigt. I detta koketteri är en del av oss riktiga mästare och fostrade härtil av män med ej allt för stor människokärlek, sådana som ej gjort bekantskap vare sig med skönhet eller helgelse, utan hava sin lycka i sinliga njutningar, vars hela liv är endast erotik. Detta koketteri går lätt för oss att lära, emedan det liksom har gemenskap med allt som kallas kvinna. På alla män, som hava något rykte eller ett uns anseende och rikedom spekulera vi i äktenskapliga syften. Detta gör att vi sällan kunna vara kamrater och hålla riktigt tillsammans. Under all kvinlig vänskap ligger det nästan alltid svartsjuka och detta för ju ej lycka med sig.

Efter ingånget äktenskap kommer svartsjukan ännu mera tillstådes. Det kommer ej ens en jungfru i huset, utan att misstankarna börja cirkulera i kvinnans hjärna. Det givs ju många, många undantag. Svartsjukan är för mannen liksom ett slags eggelse till otrohet. En del kvinnor se en sådan fullkomlig storhet i den man de förälskat sig uti och gift sig med att de tro att alla andra kvinnor måste önska sig vara i deras ställe, så de fingo kyssa och smeka denne samme storhet. Men om mannen är betagen i sin hustru tänker han ej på någon annan kvinna. Är hon för honom det hon skall och bör vara tvingar hon till aktning, och han är säkert för manlig att förakta henne eller lära henne för-

akta sig. Det gives ju undantag, och för dessa bör kvinnan akta sig likaväl som för svartsjuka. Det för ej till lycka. Mycket av all den kvinnliga dårskapen har sin rot i den förvillelse, som uppstått genom det myckna besjungandet av "kvinnans små händer, rosenröda kinder, guld-lockiga hår och hennes behagliga figur". Om hennes hängivenhet och sanningskärlek sjunges det ej poetiska visor. Nej, mannen tyckes tro, att det vore bäst, hon kunde lära sig ljuga och skalkas. Men sedan hon blivit hans hustru och livet skall levas samman varje dag, önskade han nog att det funnes sanning och allvar hos hustrun. Om detta funnes tillsammans med humor, så vore livet bättre än vad nu ofta är fallet för många. Kvinnan själv har ofta den tron, att äktenskapet har sin styrka i det erotiska samlivet, men min tro är densamma som Oskar Wilde uttalar: "Intet helar själen utom sinnena, såsom sinnena fördärvar den igen". Också tror jag ej att någon förlorar vid att vara återhållsam i denna sak. Men det är ju, vad kvinnan icke är. Om mannen ej vill smeka och pjunka med henne vid alla tillfällen, så säger hon: "Du älskar mig ej längre". Om hon bär klädsel och ansiktsminen är på alla vis emot mannen utmanande, så heter det när mannen gått: "Usch, en sådan lättsinnig usling!" Jag för min del har funnit kvinnorna vara de mest skyldiga och hade haft mer aktning för dem, om de sagt mig, att det var de, som buro skulden.

Ofta har det hänt kvinnor, att de efter en tids äktenskap funnit sitt liv innehållslöst och skövlät. Då hava de trott, att all den vackra ståt, som var tillställd vid deras bröllop, blommorna, myrtenkronan, sidenet, spetsarna på lakanen och sängkuddarna — allt var endast ett bedrägeri, tillkommet för att föra dem bakom ljuset. Att de själva bedragit sig, hava de aldrig en tanke på. Att det, som var tillställt av deras föräldrar och närmaste, var gjort för att högtidlighålla två människors förening med varandra "till släktets" förökelse

och uppfostran och till välsignelse och lycka för parterna själva. Kvinnorna kokettera med spetsar och joller samt smickar, det senare för att själva bliva smickrade. På detta sätt hava många framkallat sin egen olycka, vilken ofta också har sin rot i den leda, som uppkommer genom för mycket konsumgänge.

Det skadade bestämt icke, om kvinnorna erkände sig vara lika begivna på vällust som männen. Då skulle nämligen en god del skenhelighet bortfalla från henne och hon har lättare att förstå, att vällust ej är poetiskt, ej heller är det denna, som håller samman äktenskapet, utan något som har sin rot i den mänskliga naturen. Därför måste vällusten bekämpas i stället för att tygelöst lössläppas. För kvinnan är det bättre, såsom Paulus säger, "att hon gifter sig än att hon brinner". Äktenskapet helgar varken kvinnan eller mannen, men de kunna hålla äktenskapet heligt genom att vid detsammans ingående göra till sin uppgift att göra varandra lyckliga och vara varandra hängivna och förlåtande mot varandra.

Om kvinnan kunde lära sig att ej använda den makt, som ligger i det koketteri, som kan vara riktigt vackert, mot någon annan man än sin egen, så skulle det föra till lycka för henne själv och samhället. Kan hon så befria sig från svartsjuka och ställa sig vid mannens sida som en tillgiven kamrat och visa, att också hon har vilja, fastän den kan böjas. Detta skall skänka henne aktning. Hon bör mottaga mannens kamrater på ett sätt, som är systerligt, fritt från koketteri, hon bör ej dricka rusgivande drycker tillsammans med dessa. Ej heller bör hon visa bort mannens kamrater, såvida de ej visa sig vara honom till skada. I senare fallet bör hon låta mannen förstå sin tanke om dennes kamrater, så kan han ju döma själv. Renhet och ordning äro två saker, som mycket tilltalar en man. Detta är därför något, som borde ihågkommas av varje gift kvinna. Trasiga spetsar, som ej äro rena, är något vari ingen

finner behag. Aldrig borde en kvinna med skratt eller skämt deltaga i samtal, som rör könsumgänge. En verklig humorist skämtar ej med sådant, vilket är fröet av Gud givet till människoslåktets fortlevelse. Finns något mera för kvinnan vanhelgande än att i könsligt umgänge mottaga en man, som använder säkerhetsmedel mot barnafödandet eller, att hon själv använder sig av dylika medel? Ett sådant samliv är ej äktenskap utan ett samliv, levt av två människor de där vilja förstöra varandras energi och helighet. Helighet är något som kommer inifrån människan, men denna kan ej på sättas med några som helst medel. Finns heligheten, visar sig densamma i hennes väsen.

Att ett barn kommer till världen är den största och vackraste högtiden i familjen, denna må vara fattig eller rik. Vad hava föräldrar att leva för om ej för sina barn? Dagligt bröd och huslig trevnad saknar ej den, som vill lägga hela sin energi att skaffa detta, och de som ej vilja det, kan inga världens medel förhjälpas härtill. Jag talar om sådana, ssm hava hälsa och arbetskraft men ej vilja använda dem. En man, som ej vill försörja alla de barn, vilka bliva frukten av det samliv, han själv åstundar, skulle aldrig av sin hustru tillåtas fortsätta detta liv. Alla världens lagar till trots borde hon vara stark nog i vilja att förhindra detta. Men hon är ju så svag, en stackare. Därför predikas nu om preventivmedel, politisk rösträtt och likställighet med mannen. För hon är ju så förtryckt. Jag för min del har ej sett någon man bära annat än aktning för den kvinna som gjort sig förtjänt av densamma. Därför kan jag ej, fastän jag själv är kvinna, tala om förtryck i den vägen.

Landet är ej överbefolkat, men folket är förslöat. Detta i den grad, att de vilja hava dödfödd erotik hellre än vacker återhållsamhet. Skulle det vara så — vilket ju ofta är fallet — att många drabbas av sjukdom och ej kunna uppbringa de medel, som erfordras för famil-

jens uppehälle, är det varje människas plikt att träda hjälpende emellan. För min del tror jag, att socialdemokraterna haft sin nytta med sig genom sin starka organisation, varigenom de tillkämpat sina anhängare bättre ekonomiska förhållanden. Men tiden är nu inne och har alltid varit inne att predika sparsamhet, människokärlek, upplysning och bildning i stället för det myckna pratet om likställighet.

Om några av oss kvinnor behöva eller ha förståelse att syssla med statsangelägenheter vet icke jag. Men skall så vara bör det vara sådana som hängiva sig däråt av önskan att gagna fosterlandet. Och icke av det skäl som nu ofta är fallet. Sådana kvinnor som hava en eller annan misslyckad och trasslig kärlekshistoria, som mått och veto, för sitt görande och låtande. Dessa vilja gärna upphöja och predika om last såsom varande en av livets skönheter. Statsangelägenhet är politik, icke erotik. Det vore fördenskull bäst att de vinnlade sig att leva sitt liv i renhet och ära skild från allt erotiskt umgänge. Ty sådant förvirrar och fördärvar ju tankens klarhet, om det också ibland föder den. Vål vetandes, att mannen har mera styrka och fasthet än kvinnan och i de flesta fall mera intelligens och filosofi, varför hon bör avhålla sig från sådant, som förvirrar henne. För dessa kvinnor är Leo Tolstojs "Kreuzersonaten" en bok som har mycket att giva. För den kvinna däremot, som skall ingå äktenskap, är det för landet, samhället och hennes egen skull bäst, att hon fått en mycket god uppfostran. Matlagningsfrågan härvidlag tages mycket för litet på allvar. En man sade en gång att samhällets grundvalar skulle läggas i köket. God och väl lagad mat skapar harmoni, dåligt lagad ställer till osämja. Svält föder brottslingar. Den tid skall nog komma, den är kommen för männen ej för kvinnan, då kvinnan skall förstå att uppskatta vilket värde, och vilken trevnad den enkla konsten kan skänka hem och familj. Män-

nen vilja hava god mat säger kvinnorna. De själva föräta sig på bakelser, det är så gott säga de, och så kostar en munsbit 10 öre. Mannen får betala för de äro allesamman så fint gifta. Deras män förtjäna fyra tusen om året, en del mindre, men det räcker. Räcker det inte att betala all världens galenskap, så få en del galenskaper tagas på kredit. Så får kreditorerna betala o. s. v. Ännu lever det många kvinnor som ej hava den livstanke och det förstånd det fordras för att uppfostra barn. Det finns många som ej ens veta att det är de som skapa barnets ve eller väl med sitt föredöme, med den uppfostran de giva sina barn. Barnuppfostran är kvinnans vackraste kall, och det är väl högt tillräckligt. Det är ju barnen som utgöra fortlevningslänken i den mänskliga kedjan. Många barn finns det vars liv varit en enda död och en enda olycka. Denna är ofta skapad av deras far och mor, många gånger, kanske de flästa, av det överflöd och övermod i vilket de låtit barnen växa upp. Mödrar med ett uns till rikedom lämna alltid sina barns uppfostran i lejda händer tills de nått den ålder då de kunna börja passa upp på sig själva. Då försöker man så mycket sig göra låter inpränta förakt för arbete och arbetaren hos detta barn. Det är ju ett fint barn förstås. En dikesgrävare, som har sin intelligens uppodlad, är bättre än ett snille med lastbara vanor. Allt vad vi hålla kärt böra vi ej tala mycket om utan gömma det vid vårt hjärta. Om vår lycka och om vårt ve böra vi ej tala med våra vänner. Det är nästan bättre att säga en osanning än berätta om sin lycka. Den tål liksom ej vid, att det blåser på den.

En fru, som har jungfrur i sitt hus, bör aldrig gräla med dessa, om hon vill stå över dem. Hon bör ej heller giva dem dålig mat och ej heller överflödigt vardagslag, utan väl lagad, enkel och god sådan. Huru mycket maten har att skaffa med det mänskliga livets lycka och ve, är det många av oss människor som

aldrig besinna, ej heller eftertänka, vilka följder det omåttliga ätandet och drickandet medföra. Könsutsvävningar såväl inom som utom äktenskapet följa nästan alltid efter detta lastbara ätande, och huru många sjukdomar det medför, se vi ju dagligen prov på. Arbetaren däremot får kanske sällan eller aldrig en måltid väl lagad mat av det enkla skälet, att hans hustru ej varit i tillfälle att lära sig matlagningskonsten. Om den gifta kvinnan ville beflita sig mera om själens förnämhet och bliva sina jungfrurs uppfostrarinna, så skulle hon känna mera tillfredsställelse än vad nu är fallet, och det behövde ej skrivas så mycket om "pigflyttningen". Ingen behöver betvivla, att dessa också låta uppfostra sig, ifall man blott vill göra sig besvär med att se efter, vilket sätt som är det lämpligaste för de olika av dem. De arbeta under sådana förhålanden lätt och passa upp sin fru med glädje. Svartsjuka mot dem måste man absolut bannlysa. Blir man svartsjuk på sin man, blir det liksom en tredska för honom till otrohet. När en jungfru lämnar en familj, där man förstått att uppskatta varandra, blir det alltid som vore det något i olag i det husef. Nu kanske någon säger att ej alla jungfrur låta uppfostra sig. Det finns, som ordspråket säger, ingen regel utan undantag, men många utav dem låta uppfostra sig.

Om vi människor i mörka stunder taga vår tillflykt till arbete och blandade poesi i sorgens prosa, så blir vårt liv glädjefullt, och vi få ny kraft att njuta av livet. Skulle molnen på vår levnads himmel hava uppkommit genom eget förvällande, så förjaga vi dem bäst genom att rätta våra misstag och erkänna våra fel. Vi böra aldrig söka överföra våra fel på nästan. Just detta är, vad en gift kvinna ofta vill göra, därför att mannen i henne, åtminstone till en början, vill se fullkomligheten, en sak som kvinnan ock gärna vill vara. En kvinna har lätt att förställa sig samt kasta skulden för egna fel på andra. I början vill ofta mannen taga felen på

sig. detta av rent ädelmod, vilket föranleder kvinnan att gå för långt, och mannen finner henne till slut vara en lögnaktig varelse. Samlivet bliver så för dem båda en odräglig börda, trådarna i den härva, vilka till en början voro så väl sammanhaspade och rediga, bliva tilltrasslade och kunna ej redas upp. Går så kvinnan omkring och förstorar mannens fel genom att tala där- om för alla, som vilja höra och icke höra henne, be- tyder det, att hon fördärvar sitt hus och sin lycka.

Om vi kvinnor komma att under vår vandring möta män med snille eller andra aktningsvärda egenskaper, böra vi ej tänka eller önska oss stå i intimt förhållande till dessa eller söka få till stånd giftermål mellan dem och oss. Om vi gå omkring och äro sådana synes detta på oss, och vi bliva osköna. Då kan Sören Kirkegaards ord tillämpas på oss: "Det ar lätt att för- föra en kvinna men ej lätt att finna en kvinna, som är värd att förföra." Äro vi däremot öppna och ärliga samt aktgiva på oss själva och de talangfulla män, vi möta, så skola vi lära oss något av dem, som sedan kan komma oss till hjälp att försköna vårt hem och skaffa oss poesi i det. Alltid kommer den person oss till mötes, som för oss har sympati, och det inre tycket känns ju alltid igen och kommer tillstådes av sig själv. Mätte vi ej låta det falla på för oss ovärdig person med yttre skönhet och en tom själ! På vägen genom livet och äktenskapet är det gott att hava med sig de gamla orden: "Älsken varandra. Lyden som barn det Gud har befallt". Det sade han. "mästaren från Na- sareet". Bibeln är bara en saga och en dogm, säga en del människor. Den sagan och dogmen innehålla de livskraftigaste lagarne för det mänskliga släktet som blivit givna och skrivna. Alltså har sagan liv, som duger för mer än fanatisten. Så slöt kvinnan sin saga och sin predikan.

Njutningsbegär.

Hos människosläktet födes njutningsbegäret samtidigt med livet. Detta njutningsbegär är väl i och för sig ej något ont utan tvärt om en av de viktigaste faktorerna som bidra till att hjälpa oss hålla livet kärt. Hoppet leker alltid i ljusa färger för vår inre syn och rullar upp för vår fantasi, tavlor som visa oss huru det skall se ut sedan när vi kommit till ro och få vila från vårt arbete och vår strävan. Dessa färger äro alltid mycket bjärt målade, fulla av glädje och njutning. Som det ofta hänt och oftast händer ännu i dessa dagar, att fantasi och verklighet äro två skilda saker som icke alltid äro alldeles lika, emedan fantasien ofta gör sig skyldig till överdrift, verkligheten visar sig i naken, kall enkelhet vilken icke låter pruta med sig. Troligen är det av denna orsak som en eller flera människor använt sitt geni till att uppfinna konstgjorda medel med vilka njutningsbegäret för en tid kan stillas. När sedan uppvaknandet sker förstår man oärligheten och oäktheten i detta njutningsmedel bättre än förut, verkligheten ter sig ännu kallare och mera grå än förut. De av oss människor som hava svaga själar, äga ej kraft att tvinga begäret till tystnad, under den storm som rasar efter ett dylikt uppvaknande utan anlita ånyo dessa medel, med den påföljd att nästa uppvaknande kommer med ännu större njutningsbegär. Detta är ett tydligt bevis för att medlet ej varit av rätt beskaffenhet, hade detta varit fallet, hade det även givit förnyad kraft till arbete och strävan. Vilan och åttandet av det dagliga brödet äro båda njutningar, som skänka krafter och

tillfredsställelse åt den som genom arbete skaffat sig kraft till njutning härav. För lättingen är det väl åtan- det ingen nämnvärd njutning helt enkelt därför att han ej genom kropps- eller själsrörelser försatt sig i det till- stånd som är en nödvändig förutsättning för att detta skall kunna kallas njutning.

Missbruket av det dagliga brödet är så stort och så vanligt, att de flesta läkare blunda härför. Den bättre lottade föräter sig tre gånger dagligen och för- stör därmed all den njutning som kunde kommit ho- nom till del om medlen använts rätt. "Vad är last om ej överdrift". Arbetaren däremot kan ej med all sin energi förskaffa sig så mycket föda och kläder som nödtorftligen erfordras om det liv han och hans familj för, skall kunna kallas sunt.

Det är ju löjligt att vi människor äro så kortsynta, alla vilja vi ju bliva lyckliga. Det ser ut som vi i vår iver sprunge förbi målet.

Huru mycket kropp- och sjäsliv har gemensamt är lätt att förstå, det är ju en och samma byggnad. "Andens liv det är tankens liv". Sunda rena tankar växa bäst i rent och friskt blod. "Människans inre är hennes himmelrike eller hennes helvete". Himmelrikets grundvaler heta: trons fasthet, resignationens styrka, mänskokärlekens värma som skänker livsglädje, kraft till förlåtelse för andras fel, mod till att offra livet för an- dras väl. Helvetets grundvaler heta: avundsjuka och hämnd. Vårt liv blev ej så tomt, som ofta nu är fallet, om vi förstode att glädjas över den förmåga vi äga för att kämpa för framgång, samt betänkte att den möda, det arbete vi härvid nedlade, skänkte oss kraft till njut- ning och vila. Då däremot den som ej varit i tillfälle att för sitt livs välfärds skull nedlägga denna möda, ej heller känt den njutning som blir en följd härav. Kan- ske är det en eller flera av dessa mänskliga individer, som uppfunnit njutningsmedlet rusdryckerna. Om detta medfört något gott är ej lätt att säga. Men att det

medfört ont eger ej det ringaste tvivel. Kanske det stundom skänkt lättingen kraft att döda timmarne och den sursöta överflöds känsla som blivit hans skänk till följd av det dagdrivarliv han för. Kanhända det vid ett eller annat fästligt tillfälle givit en falsk glans åt orden vilka blivit sagda för att tolka de känslor man kände för dagens hjälte eller hjältinna och dolt den avundsjuke som skaffar oss människor så många bittra stunder med oss själva. Men att rusdrycksmedlet ej duger använt till överflöd för de människor som vilja offra sig för varandras väl är nog ingen som drager i tvivel. Ej heller att det kan skänka den sunda ärliga lycka som ett rent liv skänker den där förstår att njuta av försakelsens frid. Alla överdrifter äro dock lika farliga och den som gör sig skyldig till dem alltid osmaklig.

En berusad man är mycket oskön, en berusad kvinna är en ohygglig styggelse. Vad arbetaren och arbeterskan beträffar så hava de i detta konstgjorda medel sin lyckas största fiende.

Den för längesedan bortgångne filosofen Sören Kirkegaard har en gång yttrat: "Det är vanskligt att ställa till festmiddag, ty det kunde hända att icke alla gästerna innehade den fäststämning som fodras för att denna middag skall bliva sitt namn värdig". Enligt hans påstående fodras det alltså fäststämning för själ och sinne för att känna njutning, även då man genom yttre medel sökt åvägabringa fästligheter.

Själsbildning och förståelse äga i sig den harmoni som är oss ett gott medel till njutning av av det sköna som livet äger, med förmåga att också visa oss det osköna i förstorad dager. Vad arbetaren saknat är just denna bildning och vad värre är han tror den vara fullständigt överflödig. Emedan den ej i vanliga fall kan köpas och säljas för silverpänningar. När så hans vilodag och vilotimme är inne och han sovit bort sin trötthet finner han intet varvid tanken och sinnet kan vila. Skall han försöka roa sig och sin familj med skämt blir

detta ofta rått och skänker i denna form mindre glädje. Tomheten möter honom överallt. Då söker han kamraters sällskap och som dessa ej heller förstå att njuta av naturen och livet okonstlat i varandras sällskap, så besökes krogen. Här lägger han de pänningar som hans hustru så väl behövde till det dagliga brödet. På natten kommer han hem berusad och hustrun tror det vara sin plikt att överhopa honom med okvädingsord. Hade hon ägt själens adel så hade hon bättre förstått att med sin tystnad tillvinna sig mannens aktning och lära honom känna förakt för detta sätt att njuta. I det stället minns han nu veckan lång hennes bittra ord. Och då han nästa lördag möter sin kamrat, bliva de åter vänner och besöka åter krogen. Efter någon tid äro hustrun och han oskiljaktiga ovänner, för en utomstående ser det ut som det var hatet som höll dem samman. Njutning i detta samliv blir väl ej stor ty harmonien är ju bortblåst. Vad arbetaren behöver bättre än det av socialisterna mycket omstridda människovärdet, det är själens bildning och arbetsglädje. Detta äger i sig stor förmåga att skaffa dem både människovärde och kraft att njuta av livet, och det är ju vad alla människor vilja gemensamt. Målet härför vanns lättare om ej girigheten var så stor, utan människorna förstode att dela med sig av sitt överflöd, så att ingen utan eget förvållande led nöd.

Mitt minne av Strindberg.

Sanningsande har somnat,
gått bort till vilornas rum.
Det ljus han format och danat,
skall nu få sin prövning, sin dom.

Jag tänker så mycket på honom,
på huru han levde och stred.
Glad över att han kom,
en litteraturens hjälte bland dess hjältars led.

Rättfärdighet var det han ville,
hava av sig själv, av den store, av den lille.
Han sökte i ljuset, i sanden,
i Öster- och Nordanlanden;

men fann ljus till sist uti bibeln,
fann seger där över tvivlen.
Så tack! för allt vad du givit.

Du skall inga andra gudar hava för mig.

(En saga.)

Det låg en gång för mycket längesen ett bärg långt borta i skogen. Utan eller ovanpå och neråt sidorna växte det löv- och barrträd och det var ingen människa som fann det vara annorlunda än andra bärg. Solen sänkte sina strålar ned på det och väckte varje vår alla träden ur sin vinterslummer; blommor, gräs och mossa och en mångfald småkryp. Allt fick liv på nytt därinne i skogen. Råget vattnade allt, vinden for också därigenom med sin susning. Varje människa med sinne för naturen, som besökte bärget, fann det mycket naturskönt. Små bäckar runno, i sång, porlande utför bärget, och förhöjde stämningen i det hela. Långt inne i bärget, eller kanske rättare under detsamma, bodde en trollkonung med sitt hov. Han hade förbjudit alla i sitt rike att på något sätt störa människorna eller det de anordnat, ty han höll dem för gudar och som han aldrig varit i konflikt med dessa, visste han ej egentligen något ont om dem. I hans hov var allt anordnat efter mänskliga seder och bruk. Kungen kunde se i syner och häri hade han sett hur människorna hade det. De lagar han givit vågade ingen överträda ty det var straff till livet, och alla trollen i detta bärg voro fromma varelser. Trollhovet bestod av trollkungen själv, trolldrottningen, fyra söner och fem döttrar. En del av dem hade mörkt hår och stora ståtliga ögon samt en mycket vacker växt, de andra voro ljushåriga, deras, deras ögon voro bruna till färgen, stora och milda. Varje prins hade två kam-

martjänare. Trollkungen själv hade fyra, varje prinsessa hade tre kammartärnor och trolldrottningen hade åtta. Alla rummens väggar i trollslottet voro klädda med lädertapeter, men i fästvåningen var det gyllenläder på väggarna. Figurerna härpå voro till största delen keruber som spelade på symbaler. Det påstods allmänt i trollkungens rike att han nattetid stulit dessa tapeter från en tysk jude som varit på väg till Stockholm för att sälja dem för stora pänningar. Emellertid prydde de sin plats förträffligt och läto tala om sig i hela trollriket. Kungen hade tolv ministrar och dessutom upp-vaktning och tjänare i stor myckenhet.

En stor orkester spelade dagligen till nytta och glädje för alla vid hovet.

Trollkungen gick merendels klädd i svarta kläder av silkesammet, byxorna räckte bara till knäna där de voro kantade och garnerade med äkta spetsar av silke. På jackan bar han kring halsen en vit sidenkrage, också den var garnerad med vita silkespetsar. En tjock kedja av rent guld hängde däruppå. Håret hängde i silvergråa lockar runt kring huvudet. Ögonen blickade stränga och allvarliga omkring sig. Han var mycket gammal, det var ingen som visste när han föddes. Men att det var femtio år sedan han gifte sig, det var det många i trollaudet som mindes. Hans växt var mycket liten. Skorna som han begagnade voro av handskskinn och frampå satt spännen av rent silver, som hade formen av en hästsko. Dessa skor voro ej större än ett fem-års barns brukar vara.

Trolldrottningen var lite grand större än kungen. Hennes hår var ännu svart som korpens fjäderklädnad, och i stor myckenhet. Det var upplagt i en stor fläta mitt på huvudet och fastsatt med elfenbensnålar. Drottningens ögon voro och ljusblåa till färgen, alltid såg hon mild och vänlig ut. Pannan var hög och mycket välvd. Hon sysselsatte sig mest med att dikta och skriva. Och eftersom hon hade förmåga att göra sig osynlig

gick hon ofta utanför bärget och betraktade det utanpå och landskapet däromkring. Naturen, isynnerhet himlen, kunde så helt betaga henne att hon glömde all den sorg hon känt över de strider som utkämpats mellan hennes make och hans folk. Hennes make var mycket häftig av sig. Deras äktenskap var trots allt lyckligt, ty drottningen var en mild, men bestämd kvinna, i hennes natur fanns mycken humor och mycken finhet.

För det mästa klädde hon sig i ljusa kläder av musslintyg. Dessa dräkter voro alltid sydda så att kjol och liv hängde samman till ett. Garneringen bestod i flästa fall av ett brett skärp, fastsytt över bröstet och ryggen, sammanknäppt med ett silverspänne som var fullsatt med äkta pärlor. Skärpet hade drottningen själv broderat. På resor var hon alltid iklädd mycket enkla men smakfulla resdräkter. Hon älskade arbete, enkelhet och rena seder.

Prinsessorna fingo alltid välja sina kläder själva och till stor del själv bestämma sitt livs görande och låtande. Det oaktat hade modern ingivit dem stor respekt och mycket förtroende till sig genom sitt goda förstånd och sin mildhet.

Prinsarne rent av dyrkade henne. Till fadern sågo de ej upp på långt när så mycket, som han egentligen förtjänat. Det var hans häftiga lynne som var orsak härtill. Det som hans barn mäst beundrade hos honom var hans kärlek till modern, mot henne hade de aldrig ej ens under hans häftigaste utbrott sett honom förgå sig. En dag på nyåret under den tid trollen bodde i berget skulle det bliva bal med middag hos trollkungen. Alla trollandets förnämste voro bjudna till denna fäst. Däribland fanns det en furstlig familj långt nere från det nedersta av riket. Denna familj var ej rik utan på furstliga anor och sinnelaget var också mycket furstligt hos den familjen. De ägde en enda dotter. Hennes utseende var mycket säreget till och med bland trollen. Håret var rött och ovanligt vackert för att vara

av denna färg. Hennes kroppsväxt var inte det minsta vacker, ryggen var böjd och formerna voro mera kantiga och flata än avrundade och vackra. Det oaktat vann hon allas hjärtan. Göra sig reda för färgen på ögonen var omöjligt, men det kom man strax på det klara med att de voro av ovanlig skönhet. Hon var fyllda 28 år och hade en tid varit förlovad, men hennes trolovade brevväxlade med en annan kvinna, till vilken han stod i brottsligt förhållande. Detta upptäckte furstinnan och hon återlämnade sin ring. En tid efter gick hon dyster och sluten omkring, allt det på vilket hon låtit sin tro vila hade försvunnit och vikit undan för hennes fötter. Livsledan kom till henne och höll henne länge fången, men hon ville ej göra sin moder och fader den sorgen att själv taga sitt liv, utan tog all sin energi till hjälp och kämpade emot, slutligen vann hon en storartad seger. Det var numera som hade hon flyttat in i en annan värld och inom henne dvaldes en annan än förut. Trollen sågo numera upp till henne ned vördnad i ögonen. Hon var nästan mera glad än förr, men glädjen fick inga häftiga utbrott utan röjde sig i ett muntert fint skämt och i hennes vackra skratt. Hennes föräldrar hade henne med sig på middagen och balen hos trollkungen, där hon blev mycket uppmärksam. Den vackraste prinsen låg vaken hela natten efter och tänkte på henne. Det var första gången han riktigt granskade sitt förflutna. Häri fann han många ungdomssynder och alltför många dårskaper. När detta på sladdervägen i förstorad forin når fram till furstinnan, är det ej lönt jag tänker att hon vill gifta sig med mig, tänkte han. Att den lilla trollfurstinnan blivit kär för andra gången, och att detta var i honom, det kunde han ej drömma om. Det bodde mycken list och mycken slughet hos prinsen, men i djupet av sitt hjärta beundrade han allt skönt som fanns och var bättre än han själv visste. Att den lilla furtinnan helt och hållet

intagit hans hjärta, det visste han, men hur han skulle vinna henne, det visste han alls inte.

Numera möttes de ofta och blevo mer och mer intresserade av varandras sällskap.

En dag berättade prinsen för furstinnan om sitt föregående liv, och alla de begångna dårskaperna med vilka han nu upphört. Furstinnan berättade då om sin första kärlek som hade kommit henne att dyrka, älska, längta, brinna och hoppas. När allt visat sig vara tillbedjan till en man, vilken givit sig åt en annan kvinna, hade hon funnit sin tillbedjan vara brottslig. Så kom livsledan. Sedan denna var bekämpad lärde hon sig att förstå, att det som skulle dana livet var människans tanke, att orden lika väl som handlingarne kunde besuddla och förnedra detsammias glädje. Förlåtelse var det som gav oss styrka och kraft till glädje. Och, sade furstinnan, eftersom ditt hjärta känner längtan efter mig, och mitt talar sitt tysta språk för dig, så blir det bröllop mellan oss båda. Då glänste det mycket vackert i prinsens ögon, han log och tog furstinnan i famn.

Efteråt kommo de att tala om en avliden musiker, med stor musikalisk begåvning, han var besläktad med furstinnan. Hon hade mycken sympati för denne sin släkting och hade skrivit visor och besjungit honom efter hans död. Den mannen tyckte jag ej det minsta om, sade prinsen, han var ej sympatisk. Det var därför att du ej kände honom utan efter prat, sade furstinnan. Du får aldrig tala vid mig om den mannen mer, det säger jag dig. Furstinnan teg och de skildes som kära vänner.

En dag besökte prinsen furstinnans hem, då han kom in på hennes rum satt hon fördjupad i de visor hon skrivit om musikern. Hans ansikte blev mörkrött och vitt som lärft emellanåt. Så tog han en dikt och läste, det föll sig så, att det var en av de vackraste. Den hade följande lydelse:

Tack för det du levat, givit
 allt står uti min själ bevarat skrivet,
 värmt av kärlek, gömt av tro,
 min smärta har det sjungit, sövt till ro.

Buret av vingar vackra och fina,
 tack att dessa vingar voro dina.
 Likt livets bästa rosor,
 musik i dess poesi, i dess prosor.

Födde den själen med sina ljud.
 Du var mitt hjärtas bästa sångargud,
 och är så ännu fast kroppen är död.
 Din ande lever och giver mig bröd.

Så tack för det du givit.
 Bevarad står sången skriven,
 ännu med andakt för mitt sinne,
 för hjärtat med helig hågkomst därinne.

När han läst dikten sade han till furstinnan: "Dyrkade du denne man så mycket". Det gjorde jag sade hon. Det föreföll henne som de aldrig skulle kunna förstå varandra. Det var endast som konstnär hon beundrade musikern. Hon blev kall och sluten mot prinsen, denne reste snart hem till sitt, och hon visste ej, om han skulle komma åter. Då gick hon stilla omkring och visste, riktigt visste, huru mycket hon älskade prinsen. Han hade missförstått hennes dyrkan för konstnären, det var konsten hos denne hon hade sympati för. Så kom hon att tänka på första budet: "Du skall inga andra Gudar hava framför mig". Nu förstod hon att det var något i den vägen prinsen ville hava det.

Kometen.

En kväll på promenad efter kometen.
 Kanhända du är mycket förveten,
 jag menar du vill veta, huru han såg ut;
 det kan jag inte säga, det är då slut.
 Tralla lanla.

För jag såg bara måne och stjärnor
 och två små flickor, som liknade tärnor.
 Nog tittade jag på himlafästet förrästen,
 men inte syntes han, inte ens i sydvästen.
 Tralla lanla.

Men stjärnorna de blänkte
 på flickorna de små,
 och månen, se, han tänkte
 på himlafästet blå.
 Tralla lanla.

Kometen hade rest sörut,
 — förrästen var det dagen förut.
 Solen hade gått och lagt sig
 och därför kära: akt dig!
 Tralla lanla.

Och katten gick på vägen,
 han var nog smått förlägen,
 han hade visst sett svansen
 allt uppå stjärnedansen.
 Tralla lanla.

Bäst som tärnorna de gingo
 de varann under armen fingo.
 De talte visst om kärlek
 och sade det var något härligt.
 Tranla lanla.

Och bättre än kometer
 det där de känt för Peter,
 det lyste och det värmdo ibland ett häftigt slag
 fast ej som blåsyra, av sådant farligt slag.
 Tralla lanla.

Humor.

Humor utav vackert slag
 är för mänskan, ett av lyckans bästa drag.
 Kan vreden ej med allvar visas bort
 dess makt inför humorns, den blir svag och kort.

Och livet har sin bästa glans
 i humorns fina vackra krans.
 Och barnasjälens finns däri
 den är så glad så frisk så fri.

För humor höjer jag mitt glas,
 det är av kristall får ej gå i kras.
 Den druvans vin, som finns däri
 måtte den alltid stå mig bi!

Och läska mig till dåd och kraft,
 så världen ser att den mig haft
 och höjer för mig än ett glas,
 när livet det har gått i kras.

Byströms Karolina.

Byströms Karolina var en liten tös,
klumpig och ful inte alls graciös.
Håret det var klippt så väl, så väl.
Tänk en sådan tösasjäl.

Hennes vän den bruna hunden var.
Hunden tyckte visst, att Karolina hon var rar.
De sågos i sällskap kullerbyttor slå.
En och annan gång gick det bra för båda två.

Karolinas ögon, de voro inte blå,
men se hon skratta gott ändå.
Hon var ju Byströms dotter utan prut.
Vad brydde hon sig om, hur hon såg ut.

Hon åt och drack av alla slag
och fann i livet gott behag.
Ibland var hon söndagsfin.
Då skulle ni sett, en sådan viktig min.

Smultrongumman.

Det var en liten krokryggig kvinna,
som sprang kring hela skogen för att smultron finna.
Och därom lade hon sig riktigt vinn.
"Kanske kan jag någon riksdaler för smultron få in".
Så tänkte vår gumma och log härvid,
och plockade, sålde tid efter tid.

Och hon blev fri, som skogen var.
 Dess fria ärlighet hos gumman fanns kvar.
 Det hände sig en sommardag,
 hon på hela sex liter smultron fått tag.
 Visst var hon både brun och röd,
 svetten flöt till överflöd.

Men hon var lycklig, hon ändå:
 för dessa smultron kunde hon en femma få,
 och hoppet lekte ljust och glatt,
 hon tänkte på sin kära skatt.
 Visst var det att gå två mil kvar,
 innan hon sin femma nti fickan bar.

Borgmästarn bodde uti herrgården där.
 Gumman visste, att han till smultron hade begär,
 och därför gick hon med lätta steg
 och tänkte: "Är jag liten, så är jag seg".
 Borgmästarn hade den dagen storkalas,
 det var musik, siden och fras.

Men vår gumma stegade i köket in
 och tänkte på femman, hon skulle kalla sin,
 detta ökade hennes mod,
 också tänkte hon: "Borgmästarinnan är snäll och god".
 Men i köket fanns ingen, som ville göra sitt härrskap
 besvär,
 och störa dem, när de hade gäster där.

Vår gumma fick kaffe, fick sitta ned.
 Hon satt en timme och såg på sned
 mot dörren, men ingen fru där kom.
 Då tänkte gumman: "Kanske jag får vända om
 och bära med mig mina smultron hem.
 „Finns ingen, som vill gå till frun? Ack om jag visste
 vem!"

Då sade en förtänksam själ:

“Gå själv! “Man gör det själv rätt väl.

Ja bäst man själv sin talan för.

Att man strider för sin sak, är som sig bör“.

Då klev gumman sakta ut,

gick raskt till borgmästarn utan prut.

Fem kronor fick hon, som hon drömt.

Gud hade ej den djärve glömt.

Borgmästarinnan visste nog, att det var dyrt,

men se gumman var en krämarsjäl

och förstod sin sak så väl, så väl

och sade: “Jag smultronplockningen av staten hyrt“.

Och det är därför jag tar så bra betalt,

så är det ej gott om dem, nej i år är det skrallt

med smultronskörden. Ja kära fru

man får ligga ordentligt i, för både tu och sju

om det skall bli till någonting,

då gäller det också att springa långt ikring.

Men nu tack för mig, sade gumman,

neg, och stack handen i lomman.

där låg femman, ansiktet sken

get blev ljus över alla rynkorna,

så tog hon en suck och gick,

sägande till sig själv den femman trodde jag inte jag fick.

Duktige Pettersson.

“Tror du, att Pettersson lever än?”

Ja, ja, förbaska mej lever inte den!

För se han vigdes vid vackra Maria i går.

Gud, vad den Pettersson ändå är svår“.

Maria hon stod där en smula blek.

Då kom en herre och buga och sade vekt:

“Gratulerar, fru Pettersson! Ett vackert namn,
så har ju Maria både hem och hamn“.

Men då kom Pelle och flinade till.

Jo, nu var han flat som en nedsaltad sill.

Maria skulle ju blivit hans viv,

levt samman med honom sitt hela liv.

Men Pelle var fasligt beskedlig och vek,
därför gick han miste om den hela stek.

Pettersson tog vackra Maria som sin,

det hjälpte varken gråt eller flin.

Maria tyckte Pettersson var ful förstås,
men se, hon slapp aldrig loss.

Pettersson var en karl, som ej släppte sitt tag,
och hans vilja blev Marias hela lag.

Ja nu var det bara att skratta och le.

Skulle det gå litet på sne,

så vred nog Pettersson livet rätt

uppå sitt eget karlasätt.

Folk tyckte Pettersson var en duktig kar,
som förstod att sköta Maria, så att de blevo ett
lyckligt par.

“Ett lyckligt par”, sade Pettersson, satte hatten
på sne,
“Gud vad det gör en gott att se!”

Munterhet.

Munterhet är bra,
roligt att ha.
Skämt och glam i muntert lag
driver bort mången mödans dag.

Man känner sig så ung, så ung.
Sorgen glömmes bort, så tung, så tung.
Munterhet kan sjunga livet ut och in.
Ja det är roligt ha ett muntert sinn.

För munterhet jag höjer glaset opp.
Ja ända opp till livets topp.
Skål på alla muntra lag
munterhet det är ett charmant drag.

Den nye trädgårdsmästaren.

Mäster Jakobinus så hette han,
var i sitt eget tycke en mycket duktig man.
Sade någon om blomman att den var fin,
då fick man söka för att finna en stoltare min.
Sade man, att müster ej hade ordning och skick
då fick man sig en djävulsk blick.

Tur det hade mäster Jakobinus, det var så visst,
 Ja, den var med honom först och sist.
 Så fort han gått sin skola ut,
 fick han plats förutan krus och prut.
 När han trädgården där fick se,
 så började han försmädligt le!

“Ack, sådana dalier, som växer här!
 Dom är så små att dom alls inte klär.
 Men vänta tills nästa vår,
 Den våren kom, blev torr och varm,
 ogräset växte högt till mästers harm.

Mäster Jakobinus sade till egendomsherrn:
 “Jag måste hava hjälp, annars bränns mina järn”.
 Att han fått erbjudan om hjälp och svarat kort,
 det glömde han nu alldeles bort.
 “Jag är en sådan duktig man,
 som för tre arbeta kan”.

Torkan den var grym och hård.
 ville ej om mäster Jakobinus plantering taga vård.
 “Ty”, sade en kvinna, plommorna de sjunka hän,
 trädgården är ful, som förr var så fin och vän!
 Luktärter sår han ju på list,
 de växa smått och hava trist”.

Då kom mäster Jakobinus fram,
 det blev gräl och det blev glam.
 Hon den dumma tokan där,
 vill kritisera mig, hon vet ej vem jag är”.
 Den kvinnan var en sångarsjäl,
 som lade orden djupt och väl.

Med mäster Jakobinus hade tur ändå,
 när alla jordgubbarna ur tiden ville gå,
 då föll det regn till liv för gubbarne.
 Mäster log och såg på stubbarne.
 "Så söta jordgubbar har endast jag.
 hos mig finns trädgårdssnille uti varje drag.

Lundström och hans hushållerska.

Nu var det så att frånskilde Lundström hade en hushållerska
 och var hennes namn Anna Maria Birgitta Charlotta,
 Lundström ville att det skulle bli Lundström också förstås,
 men de kan vi ju så länge behålla för oss.

Den tösen hade litet bättre blod i stammen.
 Också skötte hon sitt arbete med både "ja" och "amen".
 Naturen hade också slagit sig gott på henne, gudnås,
 Lundström glädde sig över denna egendom förstås.

I början fann hon sig bra i Lundströms hus
 och gick alltid pyntad med spetsar och krus.
 Husets herre tog detta åt sig
 tänkande: "Jag menar, hon pyntar sig för mig".

I själva verket var detta ett naturbehov
 hos Anna, med vilket hon sällan gjorde uppskov.
 Ute började nu bli vår
 sipporna växte i kapp i buskar och snår.

Som det kom liv i luften och växtriket,
 kom det något i Lundström, som därmed hade likhet.
 En kväll friade han utan dristighet till Anna,
 — hon sade: nej. En sådan galenpanna!

När han friade sade han:
 "Kärlek är det inte. Därav jag ej skryta kan.
 Men Anna är duktig att sköta mitt hus.
 Om hon hållit mig för ett större ljus,

så hade kanske min kärlek varit mera stark".
 Anna kände sina fötter på osäker mark.
 Men samma dag kom hennes trolovade dit.
 Om han kom av slumpen eller med flit.

Kom gjorde han. För Lundström var det slut.
 Det hade han inte anat förut.
 Annas herre blev mycket vred
 och sade: "Det finns fler att gifta sig med".

Anna fick inte bli kvar i huset
 och gå och taga bort ljuset.
 När hon hade rest, öppnades Lundströms dörr
 för en serveringsflicka. De gifte sig, grälade. Allt blev
 som förr,

innan han skilde sig från sin första fru.
 Ja, nu var man åter inne i livet det förstår sej ju
 Men för Anna gick det ej så charmant.
 Hennes fästman tog sig en ny. Det fann han intressant.

Då gick hon litet allvarsam omkring,
 tänkte och tänkte på många ting.
 Livet ville gärna lysa i grå dager,
 Anna undrade hur det kändes för dem som fick lager

och slapp att liksom hon ständigt försaka,
 ständigt få lära sig bedja och vaka.
 På det att ej allt skulle ramla samman,
 och hon själv förgås uti luttringsflamman.

Då lät hon sina minnes rosor tråda dans,
 så fann hon tröst i deras doftande krans.
 Gladde sig över livet som det var,
 och över, att hon ännu hade det kvar.

Hoppfallerallera!

Hoppfallerallera, flickan är bra —.
 Gossen är bra, hoppfallerallera!
 De skola gifta sig med varann,
 kyssas och smekas ett lite grand.

Sen leva samman i alla sina dar
 lustelians ja, lustelians ja.
 Kommer där ibland en liten tår
 som jagar bort solljus och vår,

då är det gott att arbete ha.
 Hoppfallerallera, hoppfallerallera!
 Så flyr ju tåren sin kos igen
 lika så flinkt som den flinkaste sven.

Arbete är bra, hoppfallerallera!
 Hoppfallera, ja det är bra.
 Lustelians ja, lustelians ja,
 prosan är bra, hoppfallerallera!

Nått på lea.

Betel var ett bönehus,
 som lyste folk med andligt ljus.
 Fördrängen Andreas var inskriven där.
 Det var så skönt att få stilla sitt begär
 och säga det högt för mänska och Gud,
 att man hade överträtt alla Guds bud.

Och så få tala offentligt
 om det, som var mäst av vikt,
 få lova Gud med sång och bön,
 sen ärva himlen som lön.
 Härskskapet fick där stå utanför,
 för de hade ej varit som sig bör.

Och aldrig heller erkänt sin synd,
 bara ständigt i rikedom gjort nya fynd.
 Allt hade blivit bättre, sen Andreas kom till tron,
 därom sjöng han i ljudelig ton.
 Arbetet fick ibland stå still.
 I bönehuset måste han och Fina, hur det skulle gå till.

Ja nu voro de stadda på livsens väg
 och frågade alla: "Är det ej riktigt, säg?
 Men i bönehuset fanns också en överklass,
 det var en snickare med fru och stass,
 som gjorde möbler åt sådana som hörde Herren till,
 talade predikade och var riktigt vill.

Älsta dottern var förlovad,
 hon var med sångröst också begåvad.
 Lördags- och onsdagsnätter var hon äkta fru.
 Onsdagen och söndagen voro de i bönehuset båda tu.
 Lovade och bad till sin herre själv,
 det kom något i tonen, som minde om lidelsens älv.

Det var så lycksaligt att få stilla sitt begär
 och bedraga världen förutan besvär,
 vara den förnämsta i sin församling
 sjunga för barn och för gamling.
 Med trona och allt var det nått på lea
 hade man inte i betyget A. B. så hade man jn en trea.

Och alla voro ju inför Herren lika:
 snillet, grosshandlaren, fattiga — alla voro de rika,
 blott man så där hade kommit till trona.
 Ja det var något att betona:
 förlåtelse där flödar över
 så man kan ösa i sig, bäst man behöver.

Han tog fel.

Pelle gick och snegla
 på Kerstin, när han inte var ute och segla.
 Kerstin titta gott efter Pelle förrästen,
 ansiktet sken, när ögonen fingo skåda sydvästen
 och under den Pelles ögonpar;
 då glömde Kerstin löftet till mor och far.

Nu var det så, att de valt Kerstin en man,
 sådant kan ju hända ibland.
 Men även de vise fela ett grann.
 Här skall berättas, varför de valde just han.
 Jo, se han var son till nämndeman i byn,
 skulle få ärva kar, mjöl och gryn.

En dag var hos nämndeman storkalas,
 Kerstins fästman spelte den dagen pelebas.
 Men på natten bar det toket till,
 Vänta, så skall ni få höra, om ni vill!
 På vindskammaren bodde en vacker jungfru,
 den tänkte Johan hälsa på litet nu.

Johan var son av vår nämndeman.
 "Nu sover Kerstin, tänkte han,
 därför kan jag hälsa på pigan ett grann,
 smeka och kyssa henne litet ej skada kan".
 Därmed sprang han upp i raskt galopp
 och stod i pigkammaren med ett enda hopp.

Hon sov den väna i oskuldsfull dröm,
 Han ville väcka henne med en kyss så öm.
 För denna natt kunde hon vara hans brud,
 det ingen hade sett kunde ej anklagas inför lagens bud.
 Så tryckte han en kyss på den sovandes mun,
 "Hur är de Malena?" frågade en röst i samma stund.

På pigkammarn bodde nämligen Kerstins mor och far,
 Fadern fick den kyss, som åt pigan ämnad var
 och sade: "Vill du något Malena kär,
 så klappar alltid hjärtat hos din Per."
 Malena det var Kerstins mor,
 Per hennes far, hade rikedom som var stor.

Men nämndemannens hus var överfullt,
 därför hade pigkammarn blivit så förgyllt
 att få hyra de, som stodo huset när,
 de visste ju ändå, att nämndemans höllo dem kär,
 och detta hade Johan glömt taga reda på,
 därför fick han nu så skamsen stå.

Per tände ljus och blev litet förvånad,
 men strax förstod han Johans kärlekstrånad
 och skratta till, men Johan blev blek.
 Han trodde det vara list och svek.
 Kerstin och Pelle sutto nedanför.

"Tyst!" sade Kerstin. "Det kommer någon. Jag tror
 jag dör!"

"Kryp in i busken lilla flickan min!
 Skynda dig!" Och knappt hann hon i busken in,
 förrn Johan kommer ur huset ut.
 Pelle tänkte: snart är vår kärleks lycka slut,
 för snart är Kerstin Johans fru,
 men kanske Pelle han lever ännu.

"Kanhända blir hon min ändå,
 och Johan får där ensam gå."
 Dagen efter sade Kerstins far,
 att saken mellan Johan och Kerstin den var klar.
 "Min flicka slipper få en sådan man,
 som ej kan styra sig ett grann".

Och Kerstin hon fick Pelle ta.
 Det tyckte hon var riktigt bra
 Johan blev en smula blek
 och tänkte på sin list och svek
 men sade: "Den flickan ville ingen ha
 därför fick hon en sjöman ta".

En katt.

En katt är bra att ha,
lalulanlulanla
en katt, kan råttor ta
lalalalanla.

Och sen så fint graciös
och inte alls pretentiös.
Så kan den spinna iblan
ett lite grann.

Får katten nymjolk, trivs den så väl
får den se en kyckling, rivs den ihjäl,
men den får man ju lov att vakta
och väl för katten akta.

En hund är bättre ändå
för den kan skälla så
också han trogen är
och håller mänskan kär.

Han vaktar om sitt hus
när dagen ej är ljus.
En hund är bra att ha,
för den kan busen ta.

Komma de ej överens båda två
utan vill varandra klå,
så lär man dem på vänligt sätt
att vara vänner helt nätt.

En piga.

Nu har frun rest bort, och pigan se hon glädes.
Ej för frun hon mera rädes.

Hon får äntligt vara riktig piga
och slipper nu att tiga.

“Med godhet kan man mig icke vinna,
nej, nej, jag är ingen sådan kvinna.

När frun är tillstädes, går det ej så förtroligt,
för hon har lärt vara fru i själen,
därför har hon, som är piga, ej så roligt.

Hos den fria trivs ej trälen;
livet blir för trälen trist,
— den stolte fria tar väldet först som sist.

Men pigan har förgyllda stunder,
och där ligger ingen godhet under.
Ack, hur lycksaligt att på “Berns“ få sitta
och på andre under hattbrättet snett få titta,
bjuda punsch på gossar fina,
— ja då är hon lycklig pigan Stina.

Tänk två gossar med blanka knappar
begärligt Stinas kyssar snappar.
Det smakar, ack, hon mins det än, vår Suna,
och åt sin fru hon kan försmädligt flina.
“Tror hon, den där, som jag skall passa opp,
att icke också jag har kärlek? Hop! hopp!

“Ack hon skulle se mina gossor två,
undras vad hon tänkte då,
Hon har ju bara en, en,
som är till smekningar ganska sen!”
Så långt hann Stina uti sin kritik,
när frun hon ringde uppå sin domestik.

Och nigande steg Stina in,
 hon var litet osäker uti sitt sinn.
 Då sade frun: "Vad var det för gossar två,
 som Stina hon bjöd punsch uppå?"
 — "Jaså, — men det var min vän,
 och så var det hans vän igen".

Så sade Stina helt förlägen
 och var om undanflykt något benägen.
 "Bjud aldrig gossar, kära Stina,
 på punsch, de däråt bara flina.
 Vill Stina hava sig en man,
 på det viset vinnas icke han."

1

Så ta te frun med vänlig skärpa,
 och orden sjönko ner i Stinas hjärta.
 "Jag förstår så väl, att Stina hon vill livet se,
 men det vill bäst emot oss le,
 om vi ej åt mer än en man oss giva
 och mot dess plikter trogen bliva."

Vår Stina hon blev röd och blek,
 och i sitt inre blev hon vek.
 "Jag tror, min fru gör sig besvär
 för mig. Hon vet väl ej, hur falsk jag är?
 Men se jag tror jag vänder om
 och blir en jungfru, nöjd och from."

Förloving.

(En glad saga.)

Härmed har jag den sorgliga plikten att tillkännagiva, att en konstnär benämnd med följande många konstiga namn Sebastian Johannes Alexius Persson och Egenvall in Kasus i det året 1906 efter den kristlige tideräkningen tvsnne gånger tillåtit kvinnor tåga segrande in i själ och hjärta med ty åtföljande förlovningsringar, kyssar och därvid en mångfald lov- och tack-sägelsesånger av konstnären, han med de många brokiga namnen, som ni ju alla känner.

Den första förlovingen gick av stapeln på Grand Haglund i Göteborg med Champagne och okokta ostron på rostad bröd, och var det en geting, som höll det stickande skåtalet och sade, att denna förloving ingås å konstnärens sida av pur luttet förargelse därför att hans hjärtas tycke i de dagarne gift sig med en styvare karl än den jag har äran att gratulera. Men det hindrar ju icke, att Lina och han kunna bliva mycket lyckliga med varandra. "Skål nu, och lycka till!" slöt han och gästerna instämde.

Men kanske läsaren undrar vem Lina var. Jo det var hon, som bemålde och här bekante konstnär förlovade sig med för första gången. Och om hon på annat sätt eller vis kan intressera, så var hon en aster, väl något blek av ålder men med yppiga grenar och blad, full av härliga blomster, som sedermera enligt undertecknads tro och hopp blevo av konstnärer plockade, Och hoppas jag att hon ideligen härstammade från astrar men är härvidlag ej alldeles säker.

Efter någon förlovningstid mötte Sebastian Egenvall på en dikeskant genom livet en förädlad nyponbuske utan blommor, men frukten på den var mogen och smakade väl. Och se Lina hon åt därav och gav desslikes Sebastian, och han åt därav med ty åtföljande påföljd.

En dag sade han till Lina: "Nu ger jag tusan spela teater med min bättre människa och dig med förrästen! Alla gästerna ha gått sin väg till följd av det dåliga spelet och den intetsägande pjäsen." "Vad menar du?" sade Lina och tog till ögonen. "Jo, ser du, Lina, den rätta kärleken har aldrig funnits hos mig till dig. Nu är jag förälskad i nyponbusken som du gav mig att äta utav." Och de två, Sebastian och Lina, förde mycket oljud, och nyponbusken lade bladen skenheligt bakom frukten, och Lina var den svagare och den myndigaste. Hon for in till Göteborg. Två dagar därefter erhöll Sebastian ett brev från Lina. Häri berättade hon, att hon skulle skjuta av sin sista blomma och dö. Men det brevet var bara dålig kvinnofantasi, och Lina uppfyllde aldrig denna sin begärelse utan tog sig en ny Sebastian, den där på nyponbuskar ej var benägen och gifte sig. Konstnären, han med de spräckliga namnen, for avsides till en järnvägsstation, som var mycket folktom och satte tillsamman med nyponbusken på en ny ring som denne köpt, i det hon fick hans den gamla, som Lina burit hade, och gav Sebastian henne ett nytt namn, och var detta Clara Molena. Och så förflöto dagarna under förlovensens poesi. Ty se nyponbusken var en stillsam kvinna, som gick och sjönk hän i ingenting. Men hennes fader fanns ännu i livet, och då detta blev Sebastian bekant, rodnade han häröver att vara far åt en förädlad nyponbuske. Det var någonting det. Sebastian såg honom i andanom som en mycket myndig man. Men se Clara Molena hon tyckte om ringen och det nya namnet och tröstade Sebastian litet till husbehov, Hon bodde ju där på dikeskanten och

fadern hade biivit inflyttad i slottsträdgården. Dit skulle hon ock men icke på länge, så de kunde än så länge sjunka hän i filosofiska funderingar över sin kärlek. Det var ingen som störde dem.

Plötsligt en dag kom det bud från den adle fadern att nyponbusken skulle flyttas in i slottsträdgården. Det skedde så, och förlovningsringen den satt på. Men så en dag skulle Sebastian hälsa på sin trolovade. Den skriftliga obh muntliga bjudningen var längesedan kommen och av denna orsak gjorde sig Sebastian redo för avresan. Men just som han skulle bestiga tåget som avgick till ort och ställe, kom det ett telegram honom tillbaka när som helst. Då kom det för Sebastian för andra gången att han spelade en mycket dålig komedi med sig själv, och att han var en stor narr, som låtit lura sig av den slynaktiga nyponbusken. Han blev mycket vred och sade till sig själv, att det skulle dröja innan han inlät sig på förlovningar och annat dylikt skoj. "Nej, nu tar jag och gifter mig med en kvinna, som passar för äktenskap, och så tänker jag bliva en bättre karl". Senare en dag lästes det i en skämttidning, att konstnären Sebastian Johannes Persson och Egenvall in Kasus ingått äktenskap med en för nämnda tidning okänd dam.

Aklejornas familjehem,

Det var en gång en familj vita aklejor på den tiden blommor kunde tala högt, så att en del hörde det. Dessa hade blivit ställda i en rabatt, som låg så, att nästan alla kunde se den. Så kom en fru, som kallade sig Ödet. Hon var stolt, för hon trodde sig råda över alla. Men det fanns också de, som rådde över henne, och dem hade hon svurit fiendskap. Aklejornas familjefar var en av dessa. När fru Öde hade lärt känna honom tillräckligt för att komma underfund med, att han själv ville skapa sin lycka, tillsade hon en man, som kallade sig trädgårdsmästare, att kasta aklejornas familj på skräphögen. Denne man var mycket lydlig mot Ödet, och han kastade utan betänkande bort alla aklejorna på skräphögen. Aklejofrun pinades mycket, ty hon ville icke räknas för skräp. Hon hade höga tankar om sig och sin familj. Som bevis på sin styrka bar hon dessa tankar med sig på skräphögen. När familjefadern såg hennes vånda, ökade detta hans energi mot ödet. De andra blommorna, som växte på skräphögen, beskyllde honom för översitteri. Han sökte nämligen suga upp den bästa näringen åt sig och åt sin familj. Efter många bemödanden lyckades det aklejfamiljen att skaffa sig det utseende, som fordrades att ånyo pryda en rabatt. Häröver blevo de mera glada och lyckliga än stolta och högmodiga.

Under tiden var det en gräshoppfamilj, som hade förlorat sin förmögenhet, och denna famij påstods vara släkt med aklejorna. Emellertid var detta ett misstag, de voro bara sedan lång tid tillbaka bekanta. Gräshopp-

familjen hade många barn, och en del av dessa togo aklejorna till sig. Bland dessa fanns en liten blek gräshoppa, hennes egen familj fann henne oduglig och förmäten, men aklejfamiljen tyckte att hon var rolig. Gräshoppa själv kände sig ibland olycklig. Men då hon satt och läste i grässtrå och törnrosblad, kände hon sig lycklig. Ibland föll det henne in att studera aklejornas intelligens, och då kom hon att tycka om dem.

Så var det en akleja, som hon fann mycket behag uti, och då hoppade hon omkring och drömde och svärmade för den en tid. Men så upptäcktes detta av aklejfamiljen, och de funno henne gräsligt förmäten. Hon trodde sig nu själv vara detta, och det plågade henne.

Efter några år hade aklejorna blivit så yppiga och sågo så prydliga ut, att fru Öde ej kunde undvika att låta plantera dem på en av de vackraste rabatterna. Hon tillsade därför sin lydige trädgårdsmästare, att, eftersom aklejorna voro med de allra vackraste blommorna, som fanns i hela trädgården, måste de nu ställas fram i ljuset, så att fru Öde hade något att ståta med. Men aklejorna hade nu lärt att handla själva och styra sitt liv efter sin egen inre maning.

Då de stått på rabatten en tid, kom det en geting och ville suga honung ur den rödaste aklejan. Det var nämligen en av de unga aklejorna, som hade blivit röd allt efter som hon hade växt upp. Detta ville hon icke tillåta getingen utan tog vinden till hjälp och skakade bort honom. Hennes moder fann dock behag i getingen och ville att dottern skulle gifta sig med denne. Men aklejan sade envist nej härtill, och friaren fick fara sin väg med oförrättat ärende.

Så hände det sig en natt, att det kom en mycket begåvad tomte in i trädgården och besåg allt som fanns. När han fick se aklejorna kände han strax igen dem från fordom och frågade dem om deras saga, och när de hade berättat om sin kamp på skräphögen, så sade

han, att de fingo önska sig något, som var vackert. Då sade aklejonfrun, som var kvickast, att hon önskade bliva människa tillsammans med sin familj. Då nu den bleka gräshoppan var där, blev även hon förvandlad till människa.

Emellertid kom familjefadern snart underfund med, att han inga penningar hade, och sådana fordras ju till allting. I detsamma gick fru Öde förbi, och hon blev mäktat vred över att aklejorna blivit människor och befallde trädgårdsmästaren köra hela familjen på porten. Då sade familjefadern, att eftersom de ej voro blommor längre, så skulle de ej stanna kvar där i trädgården utan söka sin utkomst på annat håll. När de kommit genom porten satte de sig ned att vila. Framför dem låg en stor hed, som var bevuxen med stora tallar och granar samt med ljung med skära späda blommor, som doftado i kapp med tallar och granar.

Solen höll på att gå upp. Det var några moln, som gjorde dess uppgång litet dunkel, men det blev mycket mera poesi däri och en hänförande färgprakt, i vilken det fanns en myckenhet musik för dem som hade öga, öra och hjärta för detta, och det hade alla i denna förvandlade familj. Under det hela deras uppmärksamhet var riktad på soluppgången, kom tomten åter till dem. Först när han började tala, blevo de honom varse, och då frågade han om de ville, att han skulle visa dem till en gammal ångbåt, som gott kunde bebos så länge. Den låg på stranden av en insjö med vacker skog omkring. Häröver blevo de mycket glada, och alla de unga aklejorna, som voro fyra flickor med gräshoppan och två gossar skreko hurra, och så begav man sig i väg med detsamma. "Morgonstund har guld i mund", sade familjefadern, och det var icke utan, att han var litet rädd för, att någon skulle hava kommit före honom och tagit ångbåten i besittning. Över detta får man väl icke undra, då man varit blomma och blivit

människa och bara fått kläder på sig. Dessa hade de naturligen fått i förvandlingen.

Vägen gick genom skogen, och fastän det var djup sand på den, var det likväl svalt och skönt att gå där, och slutligen nalkades man sjön. Det hördes på vindens sus i skogen att det var vatten nära. Nu såg man någonting, som liknade mer ett hus än en ångbåt. De unga började åter hurra och glädjas, och de båda äldre stämde in häri. Nu var man framme och kunde stiga in när som helst. Väl inkomna började familjefadern studera maskinerna. Då kom han underfund med att det fanns mera salonger och sovrum än maskiner. Sådana fanns inga alls, om man undantager en gammal symaskin, en stickmaskin, två äggkläckningsmaskinner och en äggvispare. På ett papper, som låg i ett kassaskåp stod det, att ångbåten var byggd år 1850. Till följd av sina dåliga maskiner hade den bäst av att ligga där den låg. På lanabacken där hade den legat i femtio år och tagit sig bra ut och gjorde så ännu. Den hade bebotts av Persöner och Johanssöner samt en familj med det fina namnet Huggekubhe. Den som nu först fick se ångbåten och tyckte om den såväl som landet omkring, han fick intaga den. Skrivelsen var under-tecknad med högaktning av fröken Huggekubbs, den sista ättlingen av denna nu utdöda släkt. Som hon skrivit ovannämnda på sin dödsbädd, blev hennes vilja åttlydd. Ångbåten hade av denna orsak legat där obebodd, tills den fanns av denna besynnerliga familj. Då denna hade på bästa sätt inrättat för sig trivdes den gott i den lantliga stillheten och lät sig alltjämt kallas aklejoj. Fru Akleja lät plantera vita, röda, blåa, aklejoj i alla färger omkring denna ångbåt, och det tog sig riktigt vackert ut.

Men på den lilla gräshoppan syntes förvandlingen mest. Hon blev stiligare för varje dag och växte till i ålder och visdom. De visaste i landet förvånade sig över hennes människokärlek och hennes tålmod samt

hennes syn på tingen. De, som sågo på djupet i livs-cirkulationen, sågo, att det var hon, som ställde till med den vackra harmonien, som var rådande i hela familjen. En dag kom på besök en av landets förnämsta män. Han hade sin fru med sig. Själv hade han mycket av själens finhet och förstod därför, att en familj, som hade blivit förvandlad från blommor till människor, ej kunde hava så mycket etikett, som de, vilka varit människor hela sitt liv igenom. Särskilt intresserade han sig för den förvandlade gräshoppan. Hans fru kunde emellertid ej förstå, att människor bodde kvar på denna s. k. ångbåt. Ty hon var högfärdig och trodde, att man kunde taga guld i luften. När någon talade om aklejfamiljens intelligens, bara skrattade hon dävåt. Men hennes skratt blev endast hoch, hoch, det var intet hjärtligt övertygande skratt. Se den frun hade mera världsbildning än hjärtats finhet. Den lilla förvandlade gräshoppan försökte härma henne, men det gick ej, ty hon hade för mycket hjärta.

Bröllopsmorgon.

För hundra år sedan hölls det bröllop på Byhalla gård. Det var en prins och en prinsessa, som gifte sig. Den lilla mörkhyade prinsessan log så vackert och vemodsfyllt, när hon betraktade sin lille prins, och när prosten sporde dem om äktenskapslöftena skimrade det av tårar i prinsessans ögon. Men när prinsen såg på henne, kom det åter sol i blicken, sol över hennes drag. Då såg hon ut som en nyponbuske med blommor och knopp, vårmorgondagg med solens första strålar på. Kyrkklockornas ringning med sin bjudande harmoniska klang och den gudsfruktan, som blandade sig däri, hade särskilt kommit över vår lilla prinsessa. Hon var så stillsam i sin lycka på denna hennes och prinsens stora högtidsdag. Orchideerna och alla de andra blommorna som kommit i kyrkan för att bliva till prydnad och helgelse i helgedomen, voro så yppiga och saftiga i sin frodiga grönska. Blommornas klara, vackra, väl valda färger, vars mångfald ej är lätt att beskriva, tvingade bröllopsstämning in i själen hos dem, som ej hade detta förut, och de som hade det, fingo mera därav. Prinsessan viskade till sin prins, att det var bröllopsfärd i själva luften. Prinsen såg, att hans lilla dam hade något på hjärtat. Bröllopsmiddagen med musiken, skålar, lovtalen, allt var längesedan över, och kronan var dansad av bruden och kommen på en annans huvud, vilkens tur det var att bliva brud nästa gång. Tärnorna hade bäddat brudsängen med linnelakan, prydda med breda hålsömsspetsar, sydda av bruden själv, och på sidentäcket stod det: "God natt, sov gott!" På sparlakanen omkring sängen stod invävt med guldråd: "Människokärlek är äktenskapets skyddsängel."

Klockan halv ett på natten inkom bruden i detta rum, som skulle bliva vittne såväl till hennes kärlekslycka som till hennes kärlekssmärta. Hon lade en liten fullskriven bok på bordet, på vilkens pärm det stod: Min bekännelse. Därpå lyfte hon slöjan åt sidan och satte sig gråtande i en av de stolar, som voro ditställda till de inneboendes bekvämlighet och trevnad. Hennes tårar runno mer och mer, så att de droppade ned på de vita sidenskorerna och vätte dem. Då tärnorna kommo och ville avkläda henne sade hon: "Jcke ännu". Så inkom prinsen själv. Han blev mycket förvånad och bedrövad över att finna sin prinsessa sådan. "Vi suckar du så tungt, varför gråter hon så min prinsessa på denna vår högtidsdag?" frågade han. Så tog han en stol och satte sig mitt emot henne. Men hon grät allt fortfarande. Då flyttade han sin stol nära hennes och smekte hennes arm. Därvid kom han att känna, att spetsarna voro våta av tårar. "Käraste, du förstör ju spetsarna på din bröllopsklädning med dina tårar." "Ack ja", sade hon, "du har rätt". Ett vackert leende drog över hennes drag. Då fick prinsen fram torkapparaten av siden och for varligt därmed över alla vrår och snår i prinsessans ansikte. "Det ligger en liten bok där som du skall läsa", sade prinsessan. "Du menar väl ej nu på vår bröllopsnatt?" "Jo, den är så liten, och jag blir glad igen, när du läst den".

Det gick en skiftning över prinsens ansikte, som än var mörkröd, än vit som lärft. Den förtrytelse han kände över att ej nu få äga prinsessan helt, var mycket stor. Men så såg han på boken och på henne och det fanns så mycken religion i det lilla ansiktet, att han fann det bättre passande att läsa boken än locka eller tvinga denna lilla varelse till sinnlig njutning just nu. Så började prinsen läsa högt. Den var så liten, att det snart stod om. Bokens innehåll var följande:

"För fem år sedan lärde jag känna en man, nära besläktad med dig, min prins. Vi möttes ofta och jag

upptäckte snart, att hans kärlek tillhörde mig. Men jag var för skygg och rädd att målet var för högt. Du var ju arvprinsen. Jag vågade mig ej ut på den hala isen. Dessutom var jag bekväm och tänkte mycket på allt det guld, som din släkting hade i sin ägo. Allt var tillstädes utom den rätta kärleken. Men han, din släkting, var en lugn, sansad och snäll människa. Han tänkte att den tid nog skulle komma, då han skulle vinna mig. Jag liksom alla andra kvinnor önskade mig ett hem, där jag var härskarinna. I min fantasi såg jag huru detta skulle se ut. Huru glad och stolt skulle jag icke vara, då andra förnäma damer måste buga sig djupt för den nya prinsessan! Jag tänkte alltid, att det med tiden skulle växa kärleksblommor i vår örtagård också. Just som jag givit ett halvt löfte, kom du och stal hjärtat från mig och helt och hållet från honom.

All den glans som omgav dig, var i min tanke tillkommen för att sveda mitt livs vingar, och jag fann mig själv vara en mycket vidrig kvinna, den där var född endast till förbannelse och med begärelse efter för mycken storhet. Men kärleken skyr intet och växer sig stark, när man vill uttrycka den; den fordrar allt, emedan den ger allt tillbaka.

Så gingo några år hän, under vilka mitt inre svängde omkring i likhet med ett hjul. Under denna tid mistade jag en del av min karaktärs fasthet. I mitt inre blev det allt mörkare och mörkare. Men ibland kom det glimtar av sol med sådan styrka, att allt inom mig blev glädje. Detta hände då någon berättade om dig, eller då du fanns i min närhet, eller jag anade din ankomst. Dessa solglimtar voro liksom tillkomna för att öka marternas i tvivlets ögonblick. Så en dag upptäckte släktprinsen vår gemensamma kärlek och beslöt till följd av sitt furstliga sinnelag att giva oss åt varandra. Densamma aftonen ville jag hälst falla på knä för honom och viska: 'Förlåt mig, förlåt mig'. Men den brottsliga, som alltjämt lever i sitt brott, får ej be den

rättfärdige om förlåtelse. En dag såg jag in i hans vänliga ansikte. Där såg jag så mycken godhet, så mycken styrka till försakelse och så mycken livskraft, varav jag lärde mig förstå, att han var mycket större och furstligare än vi båda. Då kom tanken till mig och visade mig mitt inre huru jag närde längtan efter yttre storhet och glans och därvid ofta glömde själens finhet. Så tänkte jag på mitt äktenskap och på vilken borgen som fanns hos mig för detsammans lycka. Då förstod jag, det var bäst att låta glädjen och resignation, blandad med allvarlig vilja, bära det, som kunde komma att inför sig själv erkänna sin egen svaghet. Detta senare ej till skytsamhet.“

När prinsen läst denna lilla bok, gick han bort och lyfte upp rullgardinen och såg på himlen. Solen höll just på att gå upp under stor prakt, och det mäktiga dess uppgång bar i sitt sköte gav styrka och förnyelse åt tanken hos prinsen och prinsessan, som på prinsens kallelse också kommit att åse solens uppgång. Då sade prinsen: Nu är det morgon. Alltså blev det för oss bröllopsmorgon i stället för bröllopsnatt och vår lycka skall i prakt tävla med soluppgången under sina bästa stunder, och dessa skola giva oss seger även över de molnuppfyllda stunder, som kanske skola komma. Det är vackert, när solen skiner på regndropparna“. Prinsessan sade amen.

Fjärilin.

Det fög en fjäril ut solens glans,
han var så glad att soien fanns.
Han fög där bländ blommar små,
En fläkt kom och såg därpå.

Ack om jag var den fjärilin lik,
så fri, så lätt, så glad, så rik.
Nog vet jag vart jag föge då,
ifall jag hade fjärilns vingar på.

Jag vet en gosse jag också.

Han
och
hans närhet rusar liksom vin.

Kärleksvisor.

Och vög fjärilns vingar mina
glänste såsom de så spräckliga, så fina.
Då föge jag i solens glans,
till gossen med en blomsterkrans.

Men se jag går med lätta fjät
och spinner liksom spinneh nåt
fångar fjärile äran,
den fjärilin, som min skall bli.

Med vingens glans i morgonstund
jag sedan gör omkring en rund.
Och soien kan få titta glatt,
uppå min egen lyckoskatt.

Fjäriln.

Det flög en fjäril uti solens glans,
han var så glad att solen fanns.
Han flög där ibland blommor små.
En flicka kom och såg därpå.

Ack, om jag var den fjäriln lik,
så fri, så säll, så glad, så rik.
Nog vet jag vart jag flöge då,
ifall jag hade fjärilns vingar på.

Jag vet en gosse jag också.
Han har så vackra ögon blå,
och en så vacker, vacker min,
hans närhet rusar liksom vin.

Och vore fjärilns vingar mina
glänste såsom de så spräckliga, så fina.
Då flöge jag i solens glans,
till gossen med en blomsterkrans.

Men se jag går med lätta fjät
och spinner liksom spindeln nät
fångar fjäriln däruti,
den fjäriln, som min skall bli.

Med vingens glans i morgonstund
jag sedan gör omkring en rund.
Och solen kan få titta glatt,
uppå min egen lyckoskatt.

Ägde jag tro.

Vad är det väl jag känner,
när jag rör om i minnet, det likt elden bränner
och vållar liksom den en häftig smärta,
som känns igenom själ och hjärta.

En gång mötte mig ett ögonpar
som vacker glans av kärlek till mig bar
och allting log, jag blev betagen
i själva livet och behagen.

Men se jag ställde köld framför solen.
I stället för vännen, smekte jag en gammal häxa,
som satt på nådastolen,
och, glänste läsande på egenrättfärdighetens läxa.

Glansen var som nypolerad koppar,
hennes kärlek, avundssjuka, som av vrede droppar.
Jag smekte häxan, det gick som när synden smekes
man bindes fast, mer och mer, det vackra blekes.

Tills allt det fina, som bor hos mänskan inne,
har flytt från hennes själ, från hennes sinne.
Så gick det med mig hos häxan,
jag lärde mer och mer, av den kalla läxan.

Häxan sken och glänste som solen,
av förnöjelse där hon satt uppå stolen.
Det glädde henne, hon hade förstört ett mänskopars
lycka
med hämndens glädje kunde hon sig smycka.

Jag minns när hon segrade, det var midsommar då.
Naturen var finklädd med blommor och sol uppå.
Men i mitt uppvaknade sinne
rasade ånger och skam, allt stod fram i ljus där inne.

Den man som tyckt mig vara en flicka,
värd att äga, värd att skicka,
blickar av kärlek, blickar av tro
hos vilken mitt hjärta också funnit ro.

Hade kommit att med mig fira midsommarfest
vem av oss, som hade väntat på dagen mest,
vet icke jag, bara att jag gjorde allt till bedrag,
och att dagen ej fick det det minsta behag.

Ty liksom en ouppfostrad slyna,
förstörde jag allt, grät natten lång, vätte min örngåttsdyna
med tårar, viskande, mina glädjerosor
måste bytas ut mot livets prosor.

Det hjälper ej att jag gråter,
aldrig han min skam förlåter.
Han vet ej att jag min synd bekänner.
Nej han tror nog, att jag och häxan äro vänner.

Efter den köld och likgiltighet jag visat
är också den ståtliga vännen bortvisad,
ej mer hans ögonpar
glans av kärlek för mig har.

Ägde jag tro så berg kunde lyftas
kanhända min lycka ännu kunde dryftas
och hans ögon av kärlek mig smeka
och jag på hans harpas lyckotoner få leka.

En gång ägde jag tro,
och ilvet var roligt.
Lyckoharpans musik den klang så förtroligt
musiken var om livets möda och livets ro.

När det levas av två som vilja detsamma,
 livet i fullhet, till förnyelse annamma,
 giva varann av dess vackraste blommor,
 undfå den välsignelse, som därav kommer.

Ägande kraft som gives av trona,
 åt den där vill rättfärdighet att sig förskona,
 för tvivlets gnagande kamp och ånger,
 kraft till lyckans gladaste sånger.

Ack ägde jag tro som mig kunde bära
 min vän skulle förlåta, och älska, och ära
 mig, ännu en gång skulle jag sjunga,
 spela på lyckoharpan, och vi båda känna oss unga.

Tacka för livet, glädas och dansa,
 binda det samman, likt små kransar.
 Hjälpas att bära dess börda.
 Häxan skulle aldrig mer, lyckan kunna mörda.

Den siste riddaren.

Den siste riddaren sin väg har f.rit
 och livet är ej så förväntansfullt som förr det varit.
 Kvinnan står vid skiljövägen.
 ser på dammet helt förlägen,
 där hennes riddare bort har ridit,
 hon själv har över gränsen glidit,

in i det livs skede, där hon ej som förr
 röner männens beundrande uppvaktning
 som talar om kärlek, nej, stängd är denna dörr;
 Av de män som äro sinnlighetens trälar röner hon ring-
 aktning.

Hon får ej mer av artighetens glosor,
 för hennes fötter lägges ej mer rosor.

Och det som förr hon ofta drömde
 och verkligheten därför glömde.
 Är alltsammans nu för heune borta,
 drömmen kommer ofta med verkligheten till korta.
 Värkligheten den blir kvar,
 den vore roligare om den målad var.
 Därför vill jag försöka att måla den ljus.
 med vackra blommor uti mitt hjärtehus;

sade kvinnan: "I dag är det tomt och öde,
 men tomheten kan ej fyllas av tåreflöde,
 ej heller med falska toner, på gamla sånger,
 det är att öka ensamhetens ånger.
 Ridderne de komma aldrig åter
 den tiden de för mig sjöng kärlekslåtar,

hör nu till det förgångna,
 kärlekslåtarne höra till det undfångna;
 Det är väl då bäst jag sörjer, min sorg till ända
 ser riktigt efter vad jag förlorat, sen kan jag vända
 mig till prosan, kanske min saknad
 kan sövas av den, när den störs av minnen och vaknar.

Så är jag vorden en ensam kvinna,
 vars liv, ingen mer efter döden skall finna,
 eller se fortplantas och levas
 av nya slakten som Adams och Evas.
 Så är jag vorden en ofruktsam kvinna,
 skulle någon min väg genom livet finna.

Bredvid den vill jag plantera rosor
 äkta praktfulla, som driva bort fåfängliga glosor
 som med sitt minne,
 vilja uppjaga mitt sinne,
 Mitt liv vill jag ägna åt rosornas vård,
 då förrinner tiden så lätt, uti rosornas örtagård.

Kanhända komma riddarne den förste och siste
 för att se på örtagården och tro de taga miste
 kunna ej förstå att det är en ensam kvinna,
 som ingen man för sig kunde finna,
 som planterat och vårdat dessa rosor.
 När de veta och se det, komma de åter med artighets-
 glosor.

Räckande vörtnadsfullt handen,
 med högaktning som kommer från anden.
 Kvinnan hon glädes
 ej för sin ensamhet nu hon rädes.
 Även hon har haft en plats att fylla,
 innan hon åter gick att bliva jord och mylla.

Ögon som tillbad.

Vore de bruna, eller voro de blå?
 Voro de stora, eller voro de små?
 Det vet jag icke, och kan ej svara här härfå.
 Ett vet jag de sade så mycket, så mycket så,
 och sporde om kärlek, om offer och tro,
 så fordrande, längtande, sökande ro.

Sägande kom jag vill värna dig barn,
 vara hos dig under fladder och flarn.
 Ditt barnsliga joller, din vaggande gång,
 det är min längtan, min visa min sång.
 Säg kan du ej rodna och le,
 bli hänförd och varm, och låta mig se

att den längtan du röjer,
 den suck, som barmen höjer,
 är kommen av längtan och trånad till mig,
 den lockar, den drar mig ju närmare dig.
 Den intet har givit, har ingenting fått,
 så fattig, så fattig, är ju hans lott.

Så offra dig barn, och giv mig nu allt;
 Låt oss giva, låt oss taga, det är oss av livet befallt.
 Så vill jag dig visa en ridderlig man,
 som för kvinnan och livet dyrkan fann.
 Jag vill skydda, och göra dig varm,
 så slut dig så tätt, tätt, till min barm.

Så sade de talande ögonen två,
 och röjde sin undran, sin klagan också.
 Sin frågan om jag blev kall, från början till slut
 så att jag ej orkade giva mig ut,
 för att famna allt det, som jag trängtade på,
 att taga och giva, och smaka också.

Så lägger jag kransar och blommor, band,
 ned på min jungfrulighetsgrav,
 giver hjärta, giver hand,
 sägande, som fru, i ditt hus mig hav.
 Och lär mig att vörda och älska det väl,
 med fasthet i vilja och ridderlig själ.

Så lämnar jag det som förr jag var,
 renhet förgår, men kvinnan blir kvar.
 Vit, det är kallt, men rött är så varmt,
 utan det röda, blir det vita så armt.
 Så offer jag mig, så tag det emot,
 och höj mig, och böj mig vid skönhetens fot.

Flickan på blomsterängen.

Där satt en flicka på en blomsteräng.
 Hon var lik rosen på en trädgårdsäng.
 Flickan satt och väntade på prästens dräng.
 De skulle mötas uppå denna äng.

Solen log och allting var
 sommarpoesi för ett förälskat par.
 Syrsorna och bina sjungo sin sång,
 och flickan lyssnade till sångens gång.

Hon hörde steg från prostgårdshållet till
 lyssnande hon satt så still, så still.
 Hjärtat klappade och jagade rodnaden opp,
 ja ända opp till pannans topp.

Då viskade en röst helt när:
 Flicka kär, giv mig en kyss. Ack! Hör vad jag begär!
 Och det var prostens egen son,
 som bad om kyssar blott som lån.

"Nej, Gustav, han skall hava dem,
för se, han är min hjärtevän."

"Tror du, att Gustav trogen är?
Nej, giv mig strax vad jag begär!"

"En kyss jag dig ej giva kan,
för Gustav han skall bli min man."
Fram kom Gustav, sade: "Flicka kär,
tack för att du så trogen är!"

Barnvisor.

"Nej, Gustav, han skall haiva dem, jag vill ha
 för se han är min älskade, min älskade, min
 "För du, att Gustav trogen var, till att du
 "Nej, giv mig stann, vad jag begär, eller till
 "Jom till det så som jag vill ha
 "En kyss jag ej giva kan,
 för Gustav han skall bli min man."
 Fram kom Gustav, sade: "Flicka kär,
 tack för att du så trogen är!"

Flickan på Kosteröarna.

Där satt en flicka på Kosteröarna
 Hon var lik rosen på en äppelträd,
 Flickan satt på prästens gräng,
 De skulle mötas uppå denna dag.

Solen lag och silding var
 sommarpoesi för ett förälskat par,
 Syrsorna och dina slungor stäng,
 och flickan lysande till prästens gräng.

Hon hörs sig från prästens gräng
 lysande hon satt så stolt på sin
 Hjärtat klappade och jagade rodnaden opp,
 ja ända opp till pennans topp.

Då visade en ståt till när:
 Flicka kär, giv mig en kyss, Åkt! Här vad jag begär!
 Och det var prästens egen sön,
 till som höll kyssen till sin lön.

En barnsång.

Sjung flickan lilla min,
barnvisan med ett glattigt sinn.
Inlet är som barnsbag,
torkar bort barnmårens salta våg.
Kändens rosor vackert klår
med små pöpar, som plår vara dår.

Se, där hoppar lilla Per,
och strax är er han här.
Små barn ej förge bli,
bildra vacker, förgat mig ej bli.
Lilla Annas ögon bli
vackra-beundrande inför lilla stå.

Så de tröna gång på gång,
ett blicker ligger lov och sång.
Lilla Klara är en vår
rund och späd, bleit fyra år,
även jungfru ren och skär,
som ej själv vet vad hon är.

Pelle årejar med så gott han kan,
fastän denon stråika vill bland.
Men då lyftes han ett tag
av det lilla mountra lag.
Dansen går så glattigt bring,
om ej alla sjunga rätt gör ågenting.

Barnavisor.

En barnasång.

Sjung flickan lilla min,
barnavisan med ett glättigt sinn.
Intet är som barnahåg,
torkar bort barnatårens salta våg.
Kindens rosor vackert klär
med små gropar, som plär vara där.

Se, där hoppar lille Per,
och strax så är han här.
Små barnen svänga kring i dans,
bilda vacker "förgät mig ej krans".
Lilla Annas ögon blå
vackra beundrande inför livet stå.

Så de tacka gång på gång.
Uti blicken ligger lov och sång.
Lilla Klara är en vår,
rund och späd, blott fyra år,
liten jungfru ren och skär,
som ej själv vet, vad hon är.

Pelle stretar med så gott han kan,
fastän benen sträjkta vill ibland.
Men då lyftes han ett tag
av det lilla muntra lag.
Dansen går så glättigt kring,
om ej alla sjunga rätt gör ingenting.

Blott man svänger duktigt om.
 Den som sist i ringen kom
 han får lämna bort en pant,
 det är varje barn bekant.
 Ibland blir han dömd att plikta med en kyss.
 Alla barnen springa i hyss, hyss;

Förr en gång.

Förr en gång, ack det var länge se'n,
 himlen log, den var så klar och ren.
 En täppa, liten, men ändå så kär,
 och små, små händer buro hackan där.

Och allting var liksom en barnasjäl,
 så fritt, så glatt. Här fanns ju ingen träl.
 Naturen själv var allting likt.
 Ej guldets boja eller slikt

begärde friden bort från bo
 och störde barnets enkla tro.
 Ej hat och hämd fann bostad där
 i barnasjälen, ren och skär.

Barnet ägde far och mor,
 hade syster, hade bror
 enkelt liv och enkel tro,
 jo, det var det, som gav lekarne sin ro.

Att ännu minnas denna tid,
 jo, det ger livet hopp och frid,
 då bleknar allt av guld och namn,
 det får ej rum uti en barnafamn.

Lekande kattungar.

Jag satt på en stubbe,
 det var en avsågad björkekubbe.
 Två små kattungar lekte bredvid
 de förde med varandra en riktig strid.

Kastande, hoppande och smekande
 graciöst och muntert lekande.
 Solen log på dem och de spunno
 av det välbehag de funno.

Men så kom det en brun jakthund.
 Det blev liv i kattungarne på stund;
 Den ene hade redan nått trädets topp,
 den andre var på väg dit opp.

Nedanför stod hunden och glodde stort,
 hans filosofi räknade ej ut, hur det gått så fort.
 Men kattungar tittade ned från sitt träd
 de hade segrat över hunden, fast han ej var späd.

Tusenskönan.

Tusenskönan den är bra,
 sjung, sjung hoppsansa.
 Utav blad så smyckad rik
 hon är mänskans liv rätt mycket lik.

Lustigt är små blommor ha,
 sjung, sjung hoppsansa.
 Liten blomma vit och skär
 gräset mycket, mycket klär.

Flickan är som tusenskönan bra,
 sjung, sjung hoppsansa.
 Rodnande vit och skär;
 gossen håller flickan kär.

Och får han inte kärstan ta
 sjunger han ej hoppsansa.
 Hans himmel den blir mulen då,
 och livet kan han ej förstå.

Flickan det är hans förgät-mig-ej
 för henne sjunger han hejhoppsansej.
 Och sin hans min blir riktigt len
 när han ser kärstan pyntad ren.

Det är för mig hon pyntar sej,
 sjung, sjung hejhoppsansej.
 Ja det är roligt flickor finns
 men bäst det är då deras hjärta vinnis.

Bäst de hava det själv ändå,
 lättast sjunga de hejhoppsanså
 när de äro späda små blommor,
 som stå, oskuldsfulla, väntande på det som kommer.

Tusenskönan den är bra,
 sjung, sjung hoppsansa,
 sjunga de med barnastämman då,
 och det låter så vackert, så vackert så.

Greta.

Greta med små runda ben
 sprang så att det riktigt ven
 in i stugan in till mor
 det är där som Greta bor.

Får hon tag i moderns kjol
 då har Greta frid och sol
 då kan hon den bruna luns,
 giva uppå dörn en duns.

Det var en hund som kom på vägen
 och gjorde Greta så förlägen.
 Nu kliver Greta upp så nätt
 i mors knä på sitt säkra barnasätt.

Sen hon drar en suck av glädje blott
 för hos mor har Greta det så gott
 Här är hon frälst från varje fara.
 det är tro, som låter tvivlet vara.

Tuppens sång.

Den sången den är bara kort,
i kukuliku den helt dör bort;
det är ett lov till morgonsol,
ett lov från tuppen på hans sovestol.

Till hönan är det ett jubelskri:
"Nu gå vi ut, kom så följas vi!
Ja, vi gå ut och få mat av mor,
så att vår kräve växer och blir riktigt stor.

Sen får jag gå på spanska ben,
ståta för min lilla höna, så hon blir hjärtelen
och känna mig så stolt en tupp,
gala nästa dag när soln går upp.

När hönan skräpper över ett lagt ägg,
då sväller det mitt vackra skägg.
Jo, det är roligt vara tupp
lova soln, när den går upp.

Gå omkring på spanska ben,
göra hönan hjärtelen,
vara hennes familjefar
med kukuliku väcka henne alla dar.

Lille kycklingen får leva helt för mor
för tuppen, se, han tycker sig för stor
att vara far för detta lilla kryp;
han gör med näbben vassa nyp.

Den lilles späda liv han tar
— tuppen är en grym far —
men hönan hon är riktigt mor,
hos henne moderskärlek bor.

Och vill man modersglädje se
 skall man till hennes rede sig bege.
 Hennes fröjd är intensiv
 över alla dessa nya liv.

Och den håller ut varenda dag,
 för hönan den alltjämt har behag,
 tills kycklingen har blivit stor
 och ej längre behöver mor.

När jag blir stor en gång.

När jag blir stor en gång,
 skall det bli en annan sång,
 och får en flicka som är min
 då sjunger jag för henne med muntert sinn.

Ack, det blir annan låt
 än ris av mor och sedan gråt!
 Ja, allting går då som man vill,
 jag slipper lyda och sitta still.

Nej då skall mina barn ha ris,
 och motas skall den lilla gris.
 Min flicka sätter väven opp
 och väver ner i raska hopp.

Och gräset som nu slåss av far,
 i mig sin lieman det har.
 Vad det är roligt tänka på,
 hur muntert livet bliver då.

Och mor och far får komma se,
ja se på mig der skola de,
att jag kan göra som de gjort,
arbeta, sjunga lika fort.

Och vara stor, en riktig karl,
som liknar mor, som liknar far,
och agar sina barn så nätt,
när de ej lyda uppå annat sätt.

Andreas äventyr.

Det var en liten gosse med viktig min.
Han hade högröda rosor på kinden sin.
Det svarta håret gjorde ögat gott,
ögat, som var så barnsligt blått.

En dag skulle Andreas köra ved till ett kök,
då ville han göra på äventyr ett försök.
Utanför köksfönstret stod en dishbalja i blöt.
Baljan stod i vatten och sam och flöt.

“Pyttsan! Tror den gamla baljan där,
att hon skall jämt stå i vägen till besvär.
Nej, hoppsan Pålle, vi kör över baljan fort”.
Det gick utmärkt. Besväret var inte stort.

Vår Andreas kände sig stolt i håg,
blicken skälmskt och pojkaktigt låg
bort över baljan som låg i kras.
Andreas sökte få fram en segrande fras.

Nu skulle han bära veden i köket in
och gick rätt spydig och munter i sinn.
Då, när han kom till husets fru:
"Andreas", sade hon, "hämta in baljan du!"

"Och säg, varför du körde över den!"
Andreas rodna och blekna igen,
och stilla han tänkte: "Nu blir herrn vred."
I det lilla hjärtat det smärtsamt sved.

Men herrn visste ej om baljan besked;
att sladdra hade frun ej heller försed.
"God dag lille Andreas", sade herrn när de möttes åt.
Andreas förstod att det ej blev ris eller gråt.

När vår lille Andreas se'n mötte sin fru,
han bugade sig djupt och tänkte: "Du sladdrar ej du".
Mot frun han kände sig tacksam och glad,
fast han ej riktigt visste för vad.

Byströms höns.

Tuppen den spräcklige kallades Jöns.
Åtta hönor och han voro Byströms höns
De rastade om ibland skräp och grus
och sovo på pinnren i Byströms hönshus.

Men så en dag kom Mickel och knep
en vacker höna och ingen begrep,
vart hönan tatt vägen.
Tuppen Jöns vart mäst förlägen.

Hans hållning var ej så stolt och stram,
nej, kammen den hängde så slö och lam.
Han var ju husbonde bland Byströms höns,
och kunde ej vakta dem, stackars Jöns.

Men bäst som mickel över hönan låg,
kom en brunögd prins med lekande håg.
"Gå bott, dumma mickel, vad har du gjort?
Skynda dig bort, ja skynda dig fort!"

Och mickel fick brått att taga skogen fatt,
han hann ej ens att hälsa godnatt.
Prinsen såg att hönan var död.
Kammen var blek och inte röd.

Så tog han hönan och bar hem,
gav den till mor Byström. Vem
kunde tro att den mickel var så kvick
sade hon, han har då varken fason eller skick.

Men tack käre prins, för han bar hem hönan ändå,
ty se den duger att koka soppa på.
Mickel har strypt den och det är allt,
som han får av sitt bytes socker och salt.

Vaggevisa.

Sov sött, sov sött, du lilla Lisa,
men först skall du få höra mammas vaggevisa.
Nu skall Lisa nanna, nanna,
drömma om den dockan Anna.

Dockan ligger uppå Lisas arm.
 Lisa är så mätt och varm.
 Slumra nu min lilla Lisa,
 för nu är det snart slut med mammas vaggevisa.

Lisa är vårt lilla gull,
 vi gör allt för Lisas skull.
 Mor tycker Lisa hon är rar
 och detsamma tycker far.

Lisa hon skall nanna, nanna,
 drömma om den dockan Anna.
 Sova sött, skall vår Lisa,
 slut är nu mammas vaggevisa.

Lille Olles visa.

Lille Olle, hur säger tuppen?
 Olle svarar strax på kuppen:
 "Tuppen säger kukeliku,
 kukeliku! säger han du".

Olle besjunger världen den är fager,
 han ser den i solskensdager.
 Visan lyder så här:
 Olle är så kär, så kär,

uti mamma, uti katten.
 Far lyfter Olle över hatten.
 Då klappar Olle kaka med sina små händer,
 högt, högt upp till fåglarne sänder.

Pi, pi säger lilla fågeln på sin kvist,
 det är med i Olles visa först och sist.
 Fågeln i trädet har Olle sett,
 då har hans lilla ansikte lett.

Den lilla fågeln är fager och fin,
 Olle tänker ack vore han min.
 Då skulle jag kyssa och smeka den,
 säga som mamma, när hon kallar mig vän.

Under sång och lek förgår Olles dag,
 han vet inte om dess vandel och lag.
 Nej han skrattar och ler så gott.
 Livet är för Olle himmelsblått.

Skulle mor vara lite kitslig ibland,
 och inte bära Olle litet grand,
 då skriker gossen ett tag
 och visar att också han har kurage.

Fram kommer mor, tar Olle i famn,
 slösar med smekning och vackra namn.
 "Tyst, tyst! sockergrisen min!
 Gråt inte, nej bliv munter i sinn!"

Olle han springer och hoppar omkring,
 växer och leker om många ting,
 glömmer att han skall bliva stor,
 komma långt, långt ifrån mor.

Men när mor ser Olles lek
 blir hon både barnslig och vek.
 Glömmer så lätt livets bedrag
 ser i förgyllning livets behag.

Vaggevisa.

Vyss, vyss hjärtegryn,
Katten har gått bort till byn.
Lillan skall sova tills katten kommer igen.
Katten det är lillans vän.

Slumra nu så sött, så stilla,
slumra nu min flicka lilla!
Mamma för sin flicka sjunger,
tills hon sjunker in i slummer.

Och drömmens ängel sig sänker
så stilla till flickans läger,
och rosenfärg över drömmen sig stänker.
Drömmen lillan på guldvåg väger.

Lillan drömmer hon ligger i ett av hålen
och gungar så lätt i vågskålen.
Men vågen höjes till rosenknoppen,
och lillan följer med till toppen.

Och se där kommer också katten.
Han och lillan spela alla spratten.
Kisse kom lek med rosen,
tag på den med tassen, bit med nosen.

Vyss, vyss flickan min och dröm,
dröm om mamma och pappa icke glöm.
Vyss, vyss hjärtegryn,
snart kommer katten hem från byn.

Värgryta

Väs, väs hästarna vill jag ha
 Katten har gått bort till byn
 Lillan skall sova till katten kommer igen
 Katten det är lillans vän y det verkar sig
 Slomra utgå som så stilla
 storna nu min lilla lilla!
 Memma lösa sin lilla slunga
 till hon sjunker in i slumra
 Och drömmens ängel sig sjunker
 så stilla till lillans läger
 och rosenblad över drömmen sig stänker
 Drömmen lilla på guldväg väger
 Lillan drömmar hon lever i ett av hälen
 och gungar så till i väskålen
 Men vägen höjer till rosenknoppens
 och lillan faller med till toppen
 Och se där kommer också katten
 Han och lillan spela alla spratten
 Kisse kom till mig och vänta
 jag på den med tassan till mig
 Väs, väs lillan min och hästen
 dröm om manna och pappa lilla glöm
 Väs, väs hästarna vill jag ha
 snart kommer katten hem från byn

Hand
 87
 H/B
 k.

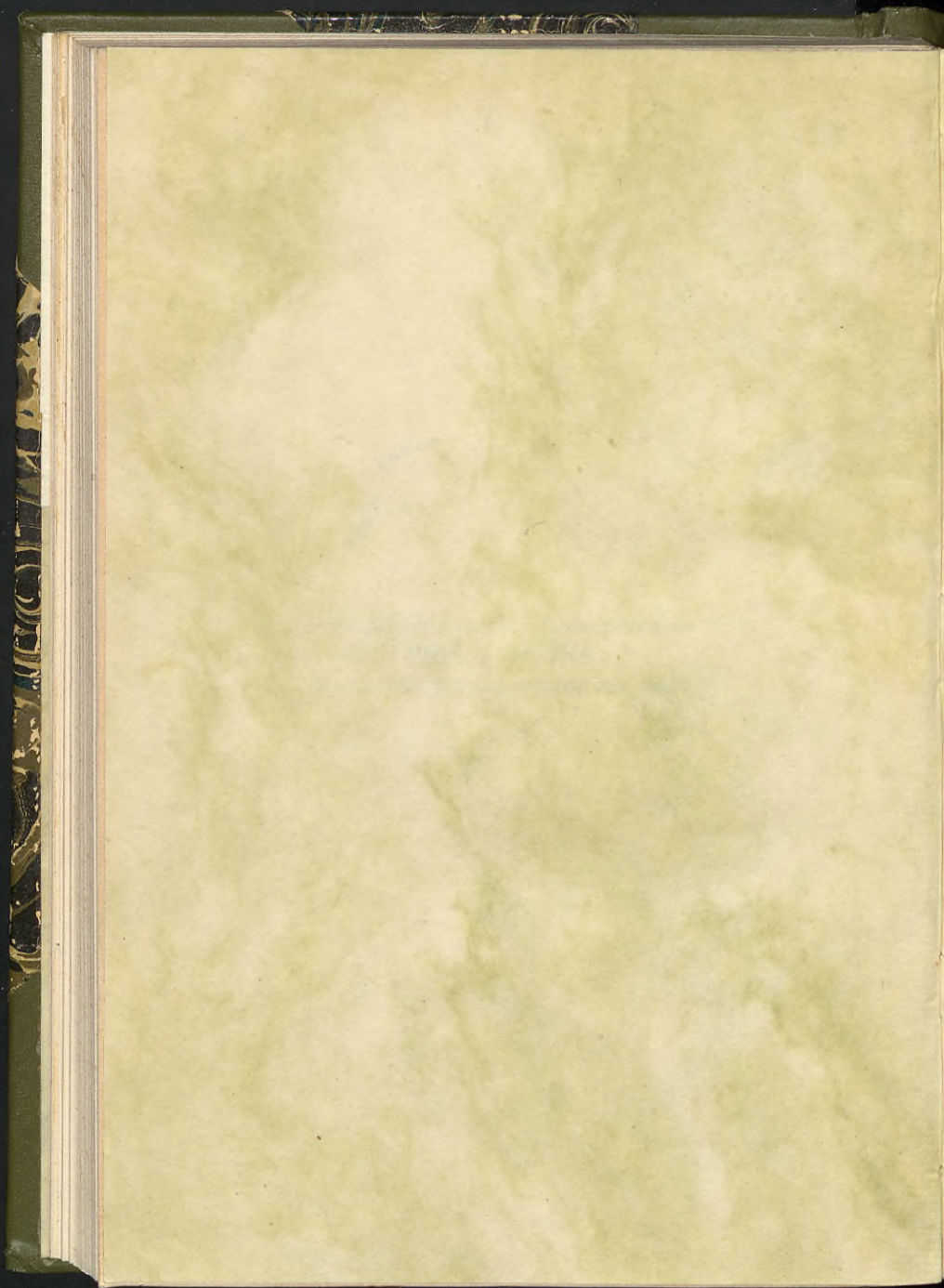

PRIS 1 KRONA.

16

6000206019

Göteborgs universitetsbibliotek

1.65

JOHN JOHNSON
BOKBANDARE
GÖTEBORG

